

Aprobat în BEx ARACIS

STANDARDE SPECIFICE
PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE LA PROGRAMELE
DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTER
AFERENTE
COMISIEI DE SPECIALITATE NR.12
ȘTIINȚE MEDICALE

CUPRINS:

INTRODUCERE	5
1 STANDARDELE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I).....	8
1.1 DOMENIUL DE LICENȚĂ: SĂNĂTATE – DSU/DM MEDICINĂ.....	8
1.1.1 Programul de studii: MEDICINĂ	9
1.1.1.1 Personalul didactic.....	9
1.1.1.2 Conținutul procesului de învățământ.....	9
1.1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor.....	14
1.1.1.4 Practica	15
1.1.1.5 Rezultatele învățării.....	15
1.1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	16
1.1.1.7 Cercetarea științifică	17
1.1.1.8 Baza materială	18
1.1.2 Programul de studii: ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ.....	21
1.1.2.1 Personalul didactic.....	21
1.1.2.2 Conținutul procesului de învățământ.....	22
1.1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor.....	27
1.1.2.4 Practica	27
1.1.2.5 Rezultatele învățării.....	28
1.1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	30
1.1.2.7 Cercetarea științifică	30
1.1.2.8 Baza materială	31
1.1.3 Programul de studii: MOAȘE.....	33
1.1.3.1 Personalul didactic.....	33
1.1.3.2 Conținutul procesului de învățământ.....	34
1.1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor.....	39
1.1.3.4 Practica	39
1.1.3.5 Rezultatele învățării.....	40
1.1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	42
1.1.3.7 Cercetarea științifică	42
1.1.3.8 Baza materială	43
1.1.4 Programul de studii: RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ	45
1.1.4.1 Personalul didactic.....	45
1.1.4.2 Conținutul procesului de învățământ.....	46

1.1.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor	50
1.1.4.4	Practica	51
1.1.4.5	Rezultatele învățării	51
1.1.4.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	53
1.1.4.7	Cercetarea științifică	54
1.1.4.8	Baza materială	54
1.1.5	Programul de studii: LABORATOR CLINIC	57
1.1.5.1	Personalul didactic	57
1.1.5.2	Conținutul procesului de învățământ	58
1.1.5.3	Conținutul fișelor disciplinelor	62
1.1.5.4	Practica	63
1.1.5.5	Rezultatele învățării	63
1.1.5.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	65
1.1.5.7	Cercetarea științifică	66
1.1.5.8	Baza materială	66
1.1.6	Programul de studii: BALNEOFIZIOKINETOTERAPIE ȘI RECUPERARE	68
1.1.6.1	Personalul didactic	68
1.1.6.2	Conținutul procesului de învățământ	68
1.1.6.3	Conținutul fișelor disciplinelor	73
1.1.6.4	Practica	74
1.1.6.5	Rezultatele învățării	74
1.1.6.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	76
1.1.6.7	Cercetarea științifică	77
1.1.6.8	Baza materială	77
1.1.7	Programul de studii: AUDIOLOGIE ȘI PROTEZARE AUDITIVĂ	80
1.1.7.1	Personalul didactic	80
1.1.7.2	Conținutul procesului de învățământ	81
1.1.7.3	Conținutul fișelor disciplinelor	85
1.1.7.4	Practica	86
1.1.7.5	Rezultatele învățării	86
1.1.7.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	88
1.1.7.7	Cercetarea științifică	89
1.1.7.8	Baza materială	89
1.1.8	Programul de studii: NUTRIȚIE ȘI DIETETICĂ	91
1.1.8.1	Personalul didactic	91
1.1.8.2	Conținutul procesului de învățământ	92
1.1.8.3	Conținutul fișelor disciplinelor	97
1.1.8.4	Practica	97
1.1.8.5	Rezultatele învățării	98
1.1.8.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	100
1.1.8.7	Cercetarea științifică	100
1.1.8.8	Baza materială	101
1.2	DOMENIUL DE LICENȚĂ: SĂNĂTATE – DSU/DM MEDICINĂ DENTARĂ	103
1.2.1	Programul de studii: MEDICINĂ DENTARĂ	104
1.2.1.1	Personalul didactic	104
1.2.1.2	Conținutul procesului de învățământ	105
1.2.1.3	Conținutul fișelor disciplinelor	110
1.2.1.4	Practica	110

1.2.1.5	Rezultatele învățării	110
1.2.1.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	112
1.2.1.7	Cercetarea științifică	113
1.2.1.8	Baza materială	113
1.2.2	Programul de studii: TEHNICĂ DENTARĂ	115
1.2.2.1	Personalul didactic	115
1.2.2.2	Conținutul procesului de învățământ	115
1.2.2.3	Conținutul fișelor disciplinelor	120
1.2.2.4	Practica	120
1.2.2.5	Rezultatele învățării	121
1.2.2.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	122
1.2.2.7	Cercetarea științifică	122
1.2.2.8	Baza materială	123
1.2.3	Programul de studii: ASISTENȚĂ DENTARĂ	124
1.2.3.1	Personalul didactic	124
1.2.3.2	Conținutul procesului de învățământ	124
1.2.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor	128
1.2.3.4	Practica	128
1.2.3.5	Rezultatele învățării	128
1.2.3.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	129
1.2.3.7	Cercetarea științifică	130
1.2.3.8	Baza materială	130
1.2.4	Programul de studii: ASISTENȚĂ DE PROFILAXIE STOMATOLOGICĂ	132
1.2.4.1	Personalul didactic	132
1.2.4.2	Conținutul procesului de învățământ	132
1.2.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor	135
1.2.4.4	Practica	136
1.2.4.5	Rezultatele învățării	136
1.2.4.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	137
1.2.4.7	Cercetarea științifică	138
1.2.4.8	Baza materială	138

1.3 DOMENIUL DE LICENȚĂ: SĂNĂTATE – DSU/DM FARMACIE Eroare! Marcaj în

1.3.1	Programul de studii: FARMACIE	140
1.3.1.1	Personalul didactic	140
1.3.1.2	Conținutul procesului de învățământ	140
1.3.1.3	Conținutul fișelor disciplinelor	145
1.3.1.4	Practica	145
1.3.1.5	Rezultatele învățării	146
1.3.1.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	147
1.3.1.7	Cercetarea științifică	147
1.3.1.8	Baza materială	147
1.3.2	Programul de studii: ASISTENȚĂ DE FARMACIE	151
1.3.2.1	Personalul didactic	151
1.3.2.2	Conținutul procesului de învățământ	151
1.3.2.3	Conținutul fișelor disciplinelor	154
1.3.2.4	Practica	155
1.3.2.5	Rezultatele învățării	155
1.3.2.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	156

1.3.2.7	Cercetarea științifică	157
1.3.2.8	Baza materială	157
1.3.3	Programul de licență: COSMETICĂ MEDICALĂ ȘI TEHNOLOGIA PRODUSULUI COSMETIC	160
1.3.3.1	Personalul didactic.....	160
1.3.3.2	Conținutul procesului de învățământ.....	160
1.3.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor	164
1.3.3.4	Practica	164
1.3.3.5	Rezultatele învățării.....	164
1.3.3.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	165
1.3.3.7	Cercetarea științifică	166
1.3.3.8	Baza materială	166
2	STANDARDE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII DE MASTER (CICLUL II) DOMENIUL DE MASTERAT: MEDICINĂ, MEDICINĂ DENTARĂ ȘI FARMACIE	168
2.1	Criterii de departajare a programelor de master	168
2.1.1	Master profesional.....	168
2.1.2	Master de cercetare științifică	169
2.2	Personalul didactic	169
2.3	Organizarea procesului de învățământ	170
2.4	Practica	171
2.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	171
2.6	Lista laboratoarelor de specialitate	172

INTRODUCERE

A. Cadrul legal:

- a) *Legea Educației Naționale* <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847> cu completările și modificările ulterioare
- b) *Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare*
- a) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - HG 1418/2006*
- b) *HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 în vigoare de la 23.09.2016*
- c) *HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 01.06.2016*
- d) *Hotărârea nr. 402/2016 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2016-2017*
- e) *Hotărârile de guvern privind Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anii de studiu evaluați*
- f) *HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*
- g) *Ordinul MECTS nr. 4204 /2013 din 15/07/2013 și nr. 6.560/2012 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare cu modificările și completările ulterioare*
- h) *Directiva CE 2005/36/EC, cu reglementările și completările ulterioare pentru programele reglementate sectorial*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare de licență și master din **domeniul științelor medicale** se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS¹. Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal menționat la secțiunea **A**, pentru procesul de evaluare externă a calității academice în instituțiile de învățământ superior și completarea cu prevederi specifice domeniilor de licență și master, respectiv programelor de studii cu **specificul științelor medicale** prezentate în **Tabelul 1**.

Scopul particular al prezentelor standarde este de a asigura pentru programele de studii de licență și master menționate, **o evaluare externă a calității academice într-un mod unitar**.

Asigurarea unei pregătiri de calitate la nivelul învățământului medical este posibilă doar prin adoptarea unor criterii de evaluare unitară la nivel național, care să asigure atât armonizarea educației medicale cu cea europeană, cât și posibilitatea instituțiilor de învățământ superior de a își adapta programul la necesitățile locale de îngrijire, în limitele legii.

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

În cazul programelor din domeniul științelor medicale, standardele specifice au rolul de a asigura:

- pregătirea și formarea de specialiști cu pregătire superioară în domeniile medicină, medicină dentară și farmacie;
- alinieră pregătirii la cerințele pieței muncii și a standardelor internaționale din domeniu;
- dezvoltarea mediului medical prin afirmarea valorilor științifice și dezvoltarea abilităților profilactice, de îngrijire și de cercetare a profesioniștilor din domeniu;
- asigurarea recunoașterii pregătirii la nivelul comunității europene;
- asigurarea performanței în domeniul educației și a cercetării medicale;
- crearea cadrului necesar formării de absolvenți și specialiști competitivi în spațiul european, ușor de integrat în piața muncii reprezentată de sistemele de sănătate.

C. Standardele Comisiei de Specialitate Științe Medicale se referă la domeniul fundamental *Științe biologice și biomedicale* (DFI nr.30), în care figurează domeniile de licență (DL) și programele de studii, după cum urmează (Tabelul 1):

Tabelul 1.–Domeniile și programele de studii cărora se adresează standardele Comisiei de Specialitate nr 12 - Științe Medicale

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări(S)
30	Științe biologice și biomedicale	Medicină	Sănătate	Medicină*
				Asistență medicală generală*
				Moașe*
				Radiologie și Imagistică
				Laborator clinic
				Balneofiziokinetoterapie și recuperare
				Audiologie și protezare auditivă
				Nutriție și dietetică
		Medicină dentară	Sănătate	Medicină dentară*
				Tehnică dentară
				Asistență dentară
				Asistență de profilaxie stomatologică
		Farmacie	Sănătate	Farmacie*
				Asistență de farmacie
				Cosmetică medicală și tehnologia produsului cosmetic

Sursa: HG 376/18.05.2016, privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017.

HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016

*Specializări reglementate sectorial în cadrul Uniunii Europene.

Precizări privind programele de studii universitare:

- ☐ Programele de studii universitare se diferențiază prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- ☐ Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- ☐ Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii, cu excepția celor

reglementate sectorial, unde modificările pot fi făcute doar în condițiile apariției unor noi reglementări imperative la nivelul UE

- Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

STANDARDELE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

Observație: Standardele specifice sunt prezentate pentru fiecare domeniu de studii universitare de licență și master în ordinea în care acestea sunt prezentate în Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare.

1.1 Domeniul de licență: Sănătate – DSU/DM Medicină

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10, 20) SĂNĂTATE din domeniul de doctorat/masterat MEDICINĂ la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii/specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență: SĂNĂTATE

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Sănătate - Medicină	Medicină*	360
		Asistență medicală generală*	240
		Moașe*	240
20	Sănătate - Medicină	Radiologie și Imagistică	180
		Laborator clinic	180
		Balneofiziokinetoterapie și recuperare	180
		Audiologie și protezare auditivă	180
		Nutriție și dietetică	180

Sursa: HG 376/18.05.2016, privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017.

HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor disciplinelor și a reglementărilor sectoriale sau legislației specifice pentru programele de studiu reglementate sectorial

1.1.1 Programul de studii: MEDICINĂ

1.1.1.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, statul de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

Precizări:

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină raportul cadre didactice/studenti este de la 1/6-1/8 (pe grade de calitate Ref 0=1/8, Ref 1=1/7. Ref 2=1/6), iar raportul personal auxiliar/cadre didactice este de 1/3 - 1/5 (pe grade de calitate Ref 0=1/3 Ref 1=1/4 și Ref 2=1/5).
*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau să absolve un program psihopedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajare pe perioadă nedeterminată.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau medic primar în specialitatea postului.

1.1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

În domeniul Sănătate, formarea de bază în Medicină cuprinde în total șase ani de studii pentru minimum 5.500 de ore de instruire teoretică și practică asigurate de o universitate sau sub supravegherea unei universități. Cei șase ani de studii cuprind 360 de credite ECTS (30 credite/semestru) împărțite în două perioade complementare de pregătire de câte 3 ani, respectiv

180 de credite ECTS fiecare.

În domeniul Sănătate, nu există forme de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, raportul dintre orele de curs și cele privind activitățile didactice aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.) trebuie să fie de 1/2, cu o abatere admisă de $\pm 15\%$

Anul universitar va fi structurat pe două semestre a câte 14 săptămâni. Fiecare semestru are câte 30 credite de studii ECTS pentru disciplinele obligatorii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, numărul mediu de ore/săptămână este între 28-29 și respectă numărul de ore prevăzut în directiva 36 CE din 2005 (5500 ore de pregătire teoretică și practică de specialitate). Numarul mediu de ore pe saptamana poate fi de maximum 30 de ore numai cu aprobarea Senatului universitar.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, conținutul tematic al disciplinelor de studii trebuie actualizat continuu, în concordanță cu rezultatele cercetării din domeniul respectiv la nivel internațional.

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	6 ani = 12 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	28-29**
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 5500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	360 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate (<i>pentru anii I-V</i>)	160 ore/an
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	Minimum 160 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate (<i>pentru anii I-V</i>)	Minimum 2 credite anual
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/2 cu o abatere admisă de 15%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	Minimum 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	maximum 150
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (14-15 pentru învățământul preclinic, 8-10 pentru cel clinic)

19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	7/1
--	-----

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

** Nu sunt incluse în cele 28-29 ore/săptămână orele de gardă

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	15-20
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-65
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maximum 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, curricula minimă în condițiile respectării prevederilor de mai sus va cuprinde elementele prezentate în continuare:

1.1.1.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Obligatorie
6.	Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie	Obligatorie

7.	Morfopatologie	Obligatorie
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Obligatorie
10	Histologie	Obligatorie
11	Genetică	Obligatorie

1.1.1.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Semiologie medicală	Obligatorie
2.	Semiologie chirurgicală	Obligatorie
3.	Radiologie	Obligatorie
4.	Imunologie	Obligatorie
5.	Biochimie clinică	Obligatorie
6.	Farmacologie clinică	Obligatorie
7.	Igienă	Obligatorie
8.	Epidemiologie	Obligatorie
9.	Sănătate publică și Management sanitar	Obligatorie
10.	Asistența primară a stării de sănătate	Obligatorie
11.	Deontologia medicală. Bioetică	Obligatorie

1.1.1.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Abilități practice	Obligatorie
2.	ATI	Obligatorie
3.	Boli infecțioase	Obligatorie
4.	Chirurgie generală	Obligatorie
5.	Chirurgie oro maxilo facială	Obligatorie
6.	Chirurgie pediatrică	Obligatorie
7.	Chirurgie plastică și microchirurgie reconstructivă	Obligatorie
8.	Dermatologie	Obligatorie
9.	Diabet și boli de nutriție	Obligatorie
10.	Endocrinologie	Obligatorie
11.	Îngrijiri paliative	Obligatorie
12.	Medicina muncii și boli profesionale	Obligatorie
13.	Medicină de familie	Obligatorie
14.	Medicină de urgență	Obligatorie
15.	Medicină internă, cardiologie, gastroenterologie	Obligatorii
16.	Medicină legală	Obligatorie
17.	Nefrologie	Obligatorie
18.	Neonatologie	Obligatorie
19.	Neurologie	Obligatorie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
20.	Obstetrică și ginecologie	Obligatorie
21.	Oftalmologie	Obligatorie
22.	Oncologie	Obligatorie
23.	ORL	Obligatorie
24.	Ortopedie pediatrică	Obligatorie
25.	Ortopedie și traumatologie.	Obligatorie
26.	Pediatrică și puericultură	Obligatorie
27.	Pneumologie	Obligatorie
28.	Practica de specialitate anuală pentru însușirea unor deprinderi și competențe medicale	Obligatorie
29.	Prim ajutor	Obligatorie
30.	Psihiatrie	Obligatorie
31.	Medicină fizică și de reabilitare	Obligatorie
32.	Reumatologie	Obligatorie
33.	Urologie	Obligatorie

1.1.1.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Științele comportamentului; Psihologie medicală; Sociologie medicală	Obligatorie
2.	Comunicare medicală	Opțională
3.	Informatică medicală și biostatistică	Obligatorie
4.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
5.	Educația fizică	Obligatorie
6.	Limbi moderne	Obligatorie

1.1.1.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin fișa disciplinei nou introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să fie o completare a disciplinelor obligatorii ale anului respectiv sau, dacă nu pot să aibă legătură cu acestea, a disciplinelor de specialitate în general. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază în medicină, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă.

Planul de învățământ al programului de studii universitare medicină poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore; ele se creditează cu credite ECTS suplimentar față de cele 60 de credite/an și nu se normează în statul de funcții (pot fi organizate suplimentar, pentru cei interesați). Ele pot să completeze pregătirea studentului la medicină în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală.

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60). Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

În domeniul Sănătate, activitățile didactice care implică însușirea terminologiei de specialitate precum și relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

1.1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor vor conține:

- ✓ Date despre program vizând instituția de învățământ superior, facultatea, departamentul, domeniul de studii, ciclul de studii, programul de studii, calificarea obținută prin absolvirea programului de studii.
- ✓ Date despre disciplină în care vor fi menționate denumirea disciplinei, anul de studii, modalitatea de evaluare, tipul disciplinei (precizând conținutul disciplinei: DS, DD, precum și obligativitatea disciplinei: obligatorie, opțională, facultativă) și titularul/titularii cursului și a/ai activităților didactice
- ✓ Timpul estimat pentru pregătirea studenților în vederea evaluării. Se vor preciza atât numărul de ore alocate pe săptămână pentru curs și lucrări practice/stagii, cât și numărul de ore necesare studiului individual în vederea pregătirii examenului.
- ✓ Precondiții (condiții preliminare) vizând atât curriculumul cât și competențele necesare.
- ✓ Condiții specifice pentru desfășurarea activităților teoretice și practice la nivelul disciplinelor.
- ✓ Competențele specifice profesionale și transversale dobândite de studenți în urma desfășurării activității la disciplină.
- ✓ Obiectivele generale și specifice ale disciplinei.
- ✓ Conținutul temelor susținute în cadrul cursurilor și lucrărilor practice/stagii în concordanță cu numărul de ore alocate disciplinei. Vor fi precizate metodele de predare și observațiile privind metodele de predare. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale. Bibliografia va conține titluri recente care vor constitui un suport pentru pregătirea teoretică și practică.
- ✓ Se va preciza modul în care asimilarea cunoștințelor în disciplină va putea fi aplicată în activitatea profesională desfășurată după absolvire. Se va realiza coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului
- ✓ Evaluarea va fi prezentată sub formă sintetică precizând criteriile de evaluare, metodele de evaluare și standardele minime de performanță pe care studenții le vor demonstra pentru a promova examenul în disciplină.

1.1.1.4 Practica

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, sunt prevăzute stagii clinice de specialitate, stagii de practică clinică comasată pe perioada verii, precum și ore destinate elaborării lucrării de licență, în ultimul an de studii.

Pentru stagiile clinice derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică de specialitate comasată, instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică (spitale sau cabinete medicale), în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.

Practica medicală de specialitate se desfășoară în perioada vacanței de vară de la finele anilor I-V. În toate cazurile, practica se realizează având la bază o tematică agreată de facultate sau ghiduri de practică elaborate de facultate.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.1.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, suplimentul al diplomă).

Pentru domeniul Sănătate, specializarea Medicină, promovabilitatea în anii terminali este de cel puțin 70% din numărul total de studenți din anul respectiv.

1.1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, sunt alocate ore pentru elaborarea lucrării de licență, în ultimul an de studii; lucrarea de licență cuprinde elemente specifice domeniului sănătate - medicină și este elaborată după metodologia proprie fiecărei facultăți.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.1.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul cuprinde următoarele probe:

a) evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate cel puțin prin proba scrisă (Proba scrisă are și o componentă națională din tematica de rezidențiat); Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

b) prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență

Nota minimă de promovare la examenul de licență este 5 pentru fiecare din cele 2 probe, respectiv media finală 6.

1.1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este stabilit prin coroborarea datelor privind resursa umană și baza materială incluzând resursele educaționale.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii.

1.1.1.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției*.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau altor acte de studii echivalente, conform legii.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

În domeniul Sănătate admiterea studenților la programul de studii Medicină se face prin cel puțin o probă scrisă care să evalueze cunoștințele candidaților din discipline care au relevanță pentru viitoarea formare a acestora. Examenul de admitere evaluează în mod unitar cunoștințele de biologie, chimie și/sau fizică ale candidaților, în scopul verificării existenței nivelului necesar pentru începerea studiilor de Medicină, în special pentru a asigura baza de cunoștințe necesare pentru aprofundarea și dezvoltarea disciplinelor fundamentale în domeniul Medicină.

1.1.1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați se stabilește astfel încât raportul cadre didactice /studenți să fie de 1/6-1/8. (pe grade calitate Ref 0=1/8, Ref 1=1/7. Ref 2=1/6), iar raportul personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/3 - 1/5 (pe grade calitate Ref 0=1/3 Ref 1=1/4 și Ref 2=1/5).

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

Numărul maxim de studenți în grupă și în serie.

Numărul maxim de studenți pentru programul de studii Medicină se stabilește astfel încât să fie asigurate condițiile optime pentru desfășurarea unui învățământ medical cu respectarea standardelor de calitate prevăzute.

Dimensiunile formațiunilor de studii la programul de studii Medicină sunt stabilite anual de către Senatul Universitar, astfel încât să se respecte criteriile unui învățământ centrat pe student cu un nivel de calitate ridicat.

Numărul de studenți pentru o serie de studenți se stabilește de către fiecare universitate/facultate în funcție de dimensiunile sălilor de curs existente, fără să se depășească 150 studenți/serie.

Număr maxim pentru grupele de studenți la disciplinele fundamentale este de 14-15 studenți/grupă

Pentru stagiile clinice – număr de studenți pe grupă este adaptat spațiilor din spitalele unde se desfășoară aceste stagii și nu depășește 8-10 studenți/grupă.

La seminariile și laboratoare de la disciplinele complementare, de exemplu Psihologie medicală, Informatică, Limbi moderne etc. numărul de studenți nu va depăși 25 studenți/grupă.

1.1.1.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare.

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară, sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii Medicină va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de cel puțin un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.1.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, baza materială trebuie să cuprindă:

- Spații de învățământ corespunzătoare;
- dotare corespunzătoare pentru fiecare amfiteatru: tablă, videoproiector, ecran de proiecție.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, fiecare amfiteatru (sau fiecare spațiu didactic din cadrul disciplinei) trebuie să fie dotat corespunzător activităților desfășurate.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale morfologice este:

- ✓ materiale necesare pregătirii, conservării și prezentării materialului didactic; posibilități de minimă protecție (chiuvete, vestiar studenți, ventilație pentru sălile de disecție etc.) și trusă de prim ajutor.
- ✓ dotări cu aparatură specifică (vezi lista de mai jos);
- ✓ material didactic specific (piese, mulaje) (vezi lista de mai jos);

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale teoretice, funcționale și de specialitate este:

- ✓ aparatură specifică necesară procesului didactic (vezi lista de mai jos);
- ✓ posibilitatea procurării de material didactic (animale de laborator, culturi microbiene etc.);
- ✓ posibilități de protecție pentru studenți (vezi disciplinele morfologice);
- ✓ rețea de calculatoare și un sistem multimedia,
- ✓ studenții să poată lucra efectiv la culegerea datelor, prelucrarea și analiza acestora, eșantionare și stabilirea *design*-ului unui studiu epidemiologic;

Disciplinele fundamentale vor fi dotate după cum urmează:

1. Dotări pentru disciplina Anatomie

- ✓ laborator conservare cadavre și facilități pentru păstrarea cadavrelor;
- ✓ minimum o masă de disecție și un cadavru la 2-3 grupe;
- ✓ muzeu piese anatomice;
- ✓ material didactic video;

- ✓ rețea de calculatoare cu acces la Internet

2. Dotări pentru disciplinele: Histologia, Biologia celulară și Anatomia patologică:

- ✓ microscop / studenți = 1/3 (montate pe mese cu sursă de lumină);
- ✓ 2 microtoame / departament și 4 cuțite microtom / departament;
- ✓ videoproiector și ecran / sală;
- ✓ pentru anatomia patologică: rețea de calculatoare cu acces la colecție de lame scanate sau săli cu mese de necropsie minimum 1 la 3 grupe, cu 2 truse de necropsie;
- ✓ 2 microscop de cercetare (sau acces) pentru fiecare disciplină;
- ✓ centrifugă ultracentrifugă.
- ✓ colecție lame
- ✓ laborator preparare lame
- ✓ criostat

3. Dotări pentru disciplinele funcționale (Fiziologia, Fiziopatologia, Farmacologia):

- ✓ aparatură de înregistrare pentru principalele sisteme și organe, pentru fenomene electrice și mecanice;
- ✓ instrumentar și aparatură de laborator pentru biochimie, hematologie etc.;
- ✓ băi de organe, termostate etc.;
- ✓ aparatură pentru explorări funcționale (EKG, EEG, EMG, spirometrie etc.);
- ✓ biobază sau acces.

4. Dotări pentru disciplinele fundamentale teoretice (Biofizica, Biochimia, Genetică)

- ✓ instrumente detectoare fotoelectrice (fotometru, colorimetru, spectrofotometru, spectrofotocolorimetru) și bioelectrice (EKG, EEG, EMG) la biofizică;
- ✓ aparat de electroforeză, pompă de vid, centrifugă, ultracentrifugă,
- ✓ microscop de cercetare;
- ✓ echipamente de cercetare specifice;
- ✓ instrumentar și materiale permițând lucrul individual;
- ✓ microscop cu fluorescență.

5. Dotări pentru informatică medicală:

- ✓ minimum un calculator (terminal) la 2 studenți.

6. Dotări pentru disciplina Microbiologie

- ✓ un microscop / 3 studenți;
- ✓ un microscop cu fluorescență / sală;
- ✓ termostat / sală și câte o etuvă, un pupinel, un autoclav / punct de lucru;
- ✓ câte o balanță analitică și o baie de electroforeză;
- ✓ câte o baie de apă cu agitator și o centrifugă / sală;
- ✓ colecție de lame specifice;
- ✓ laborator preparare lame, culturi etc., pentru specialități, dotate corespunzător.

7. Disciplinele clinice medicale și chirurgicale vor fi dotate astfel:

- ✓ toate disciplinele cu stagiu vor avea baze clinice în folosire exclusivă; un spital clinic universitar încheie contract cu o singură instituție de învățământ superior medical.
- ✓ 3 studenți/pat la fiecare disciplină cu stagiu; stagiile se desfășoară obligatoriu la specialitatea din curriculum;
- ✓ posibilități de investigație minimală (vezi lista de mai jos);
- ✓ la disciplinele fără stagiu, săli de demonstrație și posibilități de prezentare de cazuri clinice ilustrative (baze clinice de specialitate);
- ✓ disciplinele clinice vor fi dotate după cum urmează:

8. Dotări pentru disciplinele medicale:

- ✓ electrocardiografie, ecocardiografie, spirometrie, radiologie, endoscopie, ecografie

- abdominală la câte una din disciplinele din cursul facultății.
- ✓ aparatură imagistică în concordanță cu planul de învățământ.
- ✓ Simulatoare pentru manevre medicale (în dotarea Centrelor de Simulare)

9. Dotări pentru disciplinele chirurgicale:

- ✓ la disciplinele de oftalmologie, otorinolaringologie-săli de demonstrație;
- ✓ simulatoare pentru manevre chirurgicale (în dotarea Centrelor de Simulare);
- ✓ sistem video de transmitere din sălile de operație;
- ✓ videobibliotecă, cu patologie chirurgicală.

Biblioteca

- ✓ În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu ce acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație baza de date electronice a bibliotecii și rețea de calculatoare cu acces la Internet. Acoperirea cu fond de carte propriu se poate face și electronic prin cursuri în format digital, pe platforme intranet.

Capacitatea spațiilor de învățământ trebuie să fie:

- ✓ - min. 1 mp/loc în sălile de curs;
- ✓ - min 1.4 mp/loc în sălile de seminar;
- ✓ - min. 1,5 mp/loc în sălile de lectură din biblioteci;
- ✓ - min. 2,5 mp/loc în laboratoare de informatică;
- ✓ - min 4 mp/loc în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare.

Alte observații specifice domeniului sau programelor de studii

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină, există o colaborare între instituția de învățământ superior, Ministerul Sănătății și Colegiul Medicilor, în scopul orientării profesionale și inserției pe piața muncii a absolvenților.

1.1.2 Programul de studii: ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ**1.1.2.1 Personalul didactic**

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maximum două și de maximum una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*,

- ☐ Raportul* cadre didactice/studenti este de 1/8-1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9. R2=1/8),
- ☐ Raportul* personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/17, R1=1/6. R2=1/5),
- ☐ stagiile practice sunt îndrumate de tutori - asistenți medicali cu minim 5 ani vechime în domeniu

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau să absolve un program psiho-pedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajat pe perioadă nedeterminată.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, luat în considerare la acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau la programul respectiv.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau medic primar în specialitatea postului sau de asistent medical, pentru disciplinele de specialitate.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*, instituția încurajează dezvoltarea profesională a asistenților medicali pentru a deveni cadre didactice.

1.1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

Formarea de asistent medical generalist se face pe parcursul a 4 ani și minimum 4600 ore (240 credite) de instruire teoretică și clinică, perioada de instruire teoretică reprezentând cel puțin 1/3, iar cea de instruire clinică cel puțin 1/2 din perioada minimă de formare.

Nu există învățământ cu frecvență redusă sau la distanță.

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	28-29**
4. Numărul de ore didactice din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 4600
5. Numărul minim total de credite obligatorii	240 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate	perioada de instruire clinică practică (incluzând și practica de specialitate) reprezintă cel puțin 1/2 din perioada minimă de formare.
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 credite /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	cel puțin 1/3 pregătire teoretică și cel puțin jumătate de pregătire clinică practică
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	Minimum 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	150
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (15-25 pentru învățământul fundamental, 10-15 pentru cel clinic)
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

** Nu sunt incluse în cele 28-29 ore/săptămână orele de gardă și stagiile de abilități practice din timpul anului universitar

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-65
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Anul universitar este structurat pe două semestre a câte 14 săptămâni, cu 28-29 ore / săptămână de pregătire teoretică și practică. Stagiile de practică comasată, organizate în afara celor 28 de săptămâni vor avea 40 de ore pe săptămână (8h/zi, 5 zile/săptămână), astfel încât să se respecte normativele europene privind numărul minim de ore.

Fiecare semestru are câte 30 credite de studii ECTS pentru disciplinele obligatorii și opționale.

Curricula minimă pentru pregătirea asistenților medicali va fi în concordanță cu reglementările naționale și internaționale în vigoare.

Instruirea teoretică trebuie să fie echilibrată și coordonată cu instruirea clinică, în așa fel încât cunoștințele și experiența practică să fie dobândite într-un mod adecvat. Instruirea clinică trebuie să fie realizată sub supervizarea unor persoane a căror experiență profesională să asigure o pregătire adecvată însușirii de către cursanți a responsabilităților implicate în activitățile de asistent medical.

În urma pregătirii diploma trebuie să fie garanția:

- însușirii noțiunilor teoretice și practice necesare exercitării profesiei;
- stabilirii nevoilor de îngrijiri generale de sănătate și furnizării serviciilor de îngrijiri generale de sănătate de natură preventivă, curativă și de recuperare în baza competenței

însușite de a stabili în mod independent necesarul de îngrijiri de sănătate, de a planifica, de a organiza și de a efectua aceste servicii;

- protejării și ameliorării sănătății prin administrarea tratamentului conform prescripțiilor medicului;
- elaborării de programe și desfășurării de activități de educație pentru sănătate în baza competenței de a oferi persoanelor, familiilor și grupurilor de persoane informații care să le permită un stil de viață sănătos și să se autoîngrijească;
- acordării primului ajutor în baza competenței de a iniția în mod independent măsuri imediate pentru menținerea în viață și aplicarea în situații de criză sau de catastrofă a acestor măsuri;
- facilitării acțiunilor pentru protejarea sănătății în grupuri considerate cu risc, precum și organizarea și furnizarea de servicii de îngrijiri de sănătate comunitară pe baza competențelor de a colabora eficient cu alți factori din sectorul sanitar și de a oferi în mod independent consiliere, indicații și sprijin persoanelor care necesită îngrijire și persoanelor apropiate;
- desfășurării activităților de cercetare în domeniul îngrijirilor generale de sănătate de către asistenții medicali generaliști licențiați;
- participării asistenților medicali generaliști abilitați ca formatori, la pregătirea teoretică și practică a asistenților medicali generaliști în cadrul programelor de educație continuă în baza competenței de a asigura o comunicare profesională exhaustivă și de a coopera cu membrii altor profesii din domeniul sănătății;
- raportării activităților specifice desfășurate și analizei independente a calității îngrijirilor de sănătate acordate pentru îmbunătățirea practicii profesionale de asistentul medical generalist;
- desfășurării de activități de formare și pregătirii teoretice și practice în instituții de învățământ pentru pregătirea viitorilor asistenți medicali generaliști, precum și de activități de pregătire a personalului sanitar auxiliar.

1.1.2.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Obligatorie
6.	Microbiologie (Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie)	Obligatorie
7.	Morfopatologie	Obligatorie
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Obligatorie
10	Histologie	Obligatorie
11	Genetică	Obligatorie

1.1.2.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Radiologie și imagistică medicală	Obligatorie
2.	Imunologie	Opțională
3.	Farmacologie clinică	Opțională
3.	Medicină internă și specialități medicale	Obligatorie
4.	Chirurgie generală și specialități chirurgicale	Obligatorie
5.	Igienă	Obligatorie
6.	Puericultură și Pediatrie	Obligatorie
7.	Psihiatrie	Obligatorie
8.	Sănătate publică. Management sanitar	Obligatorie
9.	Epidemiologie	Obligatorie
10.	Deontologie medicală; Bioetică	Obligatorie

1.1.2.2.3 Discipline de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Aspecte juridice ale profesiei. Legislație socială și sanitară	Obligatorie
2.	Îngrijirea mamei și nou născutului	Obligatorie
3.	Îngrijirea pacientului cu tulburări în sfera sănătății mintale și a psihiatriei	Obligatorie
4.	Îngrijirea persoanelor vârstnice și geriatrie	Obligatorie
5.	Îngrijiri calificate a bolnavului critic (ATI și urgențe medicale)	Obligatorie
6.	Îngrijiri calificate în boli infecțioase	Obligatorie
7.	Îngrijiri calificate în chirurgie	Obligatorie
8.	Îngrijiri calificate în dermatologie	Obligatorie
9.	Îngrijiri calificate în endocrinologie, diabet și boli de nutriție.	Obligatorie
10.	Îngrijiri calificate în medicina de familie.	Obligatorie
11.	Îngrijiri calificate în medicină internă	Obligatorie
12.	Îngrijiri calificate în obstetrică și ginecologie	Obligatorie
13.	Îngrijiri calificate în oftalmologie	Obligatorie
14.	Îngrijiri calificate în oncologie	Obligatorie
15.	Îngrijiri calificate în ORL	Obligatorie
16.	Îngrijiri calificate în ortopedie	Obligatorie
17.	Îngrijiri calificate în puericultură și pediatrie,	Obligatorie
18.	Îngrijiri calificate în specialități chirurgicale (neurochirurgie, chirurgie și ortopedie pediatrică, chirurgie vasculară, urologie)	Obligatorie
19.	Îngrijiri la domiciliu	Obligatorie
20.	Îngrijiri la domiciliu. Nursing comunitar	Obligatorie
21.	Îngrijiri paleative	Obligatorie

22.	Îngrijiri speciale în specialități medicale	Obligatorie
23.	Nursing clinic	Obligatorie
24.	Nursing general (și principii generale de îngrijire)	Obligatorie
25.	Nutriție și Dietetică	Obligatorie
26.	Orientare asupra profesiei	Obligatorie
27.	Promovarea sănătății și educație pentru sănătate	Obligatorie
28.	Stagiu de abilități practice	Obligatorie
29.	Urgențe medicale și prim ajutor medical	Obligatorie

1.1.2.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatică medicală. Biostatistică	Obligatorie
2.	Comunicare medicală	Opțională
3.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
4.	Științele comportamentului; Psihologie medicală Sociologie medicală.	Obligatorie
5.	Educație fizică	Obligatorie
6.	Limbi moderne	Obligatorie

1.1.2.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea. Instruirea teoretică se face în mod echilibrat și coordonat cu instruirea clinică, astfel încât cunoștințele și competențele prevăzute mai sus să poată fi dobândite în mod corespunzător.

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin programa analitică a noii discipline introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă.

Programa de învățământ poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, ele se creditează cu credite ECTS în afara celor 60 de credite obligatorii și nu se normează în statul de funcții (pot fi organizate suplimentar, pentru cei interesați). Ele pot să completeze pregătirea studentului în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel

pregătirea intelectuală. Ele figurează în foaia matricolă a studentului.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea, fapt ce va trebui să fie reflectat corespunzător în fișele de disciplină.

În domeniul Sănătate, activitățile didactice care implică însușirea terminologiei de specialitate precum și relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice și gărzii pe parcursul semestrului, precum și activități pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii.

1.1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele de disciplină, avizate anual la nivelul departamentului, vor cuprinde:

- Date despre program: Instituția / facultatea / departamentul / Domeniu de studii / ciclul de licență / programul de studii
- Date despre disciplină: denumire; titularul / titulari activităților de curs și de activități practice / seminar în conformitate cu statele de funcții; anul de studii / semestru, tipul de evaluare, regimul disciplinei: fundamentale / de domeniu / de specialitate / complementare, obligatorie / opțională / facultativă
- Timp total estimat: ore de activitate didactică (curs și activități practice / seminar pe semestru); distribuția fondului de timp, total ore de studii individual, număr de credite
- Precondiții de curriculum și competențe;
- Condiții de desfășurare a cursului și activității de seminar;
- Competențe specifice acumulate (profesionale și transversale);
- Obiectivele disciplinei (generale și specifice);
- Conținutul cursului, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Conținutul activităților practice / seminar, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent;
- Evaluarea (criterii, metode de evaluare și ponderea din nota finală; standardul minim de performanță).

1.1.2.4 Practica

Pentru stagiile de abilități practice și gărzile derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică de specialitate comasată și gărzile efectuate în afara celor 14 săptămâni de activitate didactică semestrială instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.; pentru stagiile de practică comasată vor fi nominalizați tutori de practică – asistenți medicali având o vechime de minim 5 ani în domeniu.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.2.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, suplimentul la diplomă).

Evaluarea studenților se realizează pe bază de criterii de performanță, examinarea asigurând evaluarea cunoștințelor și a deprinderilor dobândite, în prezența a minim 2 cadre didactice.

Formele de verificare și atestare a competențelor studentului, prevăzute în planurile de învățământ, sunt examenul (E) și colocviul (C). Modul de susținere a examenelor – probă scrisă (S), probă orală (O) sau probă scrisă și orală (SO) – se stabilește pentru fiecare disciplină în parte prin Fișa disciplinei și se comunică studenților la începutul fiecărui semestru, de titularul disciplinei. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Pentru domeniul Sănătate, programul de studii *Asistență Medicală Generală*, promovabilitatea în anii terminali este de cel puțin 70% din numărul total de studenți din anul respectiv.

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60). Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul între instituții de învățământ superior din domeniul medical se poate aproba în perioada 1-25 septembrie a fiecărui an, devenind efectivă începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și de a redacta și prezenta rezultatele cercetării conform regulilor comunității științifice.

Tema lucrării de finalizare a studiilor se alege cel mai târziu la începutul penultimului an de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific. Schimbarea titlului și a coordonatorului științific nu mai este posibilă începând cu al doilea semestru al ultimului an de studii.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează în ultimii 2 ani de studii, pe tema specifică programului de studii, având prevăzut în Planul de învățământ în ultimul an de studii) un număr de minim 56 de ore.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.2.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.*

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate și susținerea lucrării de licență. Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale de domeniu și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată cel puțin dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate cu minim 6 luni înainte de derularea examenului. Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5,00, iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6,00.

1.1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.1.2.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat*, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau altor acte de studii echivalente, conform legii

În domeniul Sănătate admiterea studenților la programul de studii *Asistență Medicală Generală* se face prin cel puțin o probă scrisă care să evalueze cunoștințele candidaților din discipline care au relevanță pentru viitoarea formare a acestora. Proba / probele de admitere trebuie să conțină cel puțin evaluarea cunoștințelor de Biologie umană sau Chimie organică.

1.1.2.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați (capacitatea de școlarizare) se stabilește pe baza evaluării periodice a programelor de studii și este cea publicată în Monitorul Oficial.

Numărul maxim de studenți într-o serie de studii este de 150 studenți; numărul studenților în grupă este de 15-25 studenți pentru disciplinele fundamentale și 10-15 studenți pentru disciplinele clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*, raportul optim de cadre didactice /studenți este de 1/8 - 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*, raportul personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7.

Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.1.2.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii *Asistență Medicală Generală* va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.2.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Asistență Medicală Generală*, fiecare amfiteatru (sau fiecare disciplină) trebuie să fie dotat corespunzător activității didactice desfășurate.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale morfologice este:

- material didactic specific (piese, mulaje);
- materiale necesare pregătirii, conservării și prezentării materialului didactic; posibilități de minimă protecție (chiuvete, vestiar studenți, ventilație pentru sălile de disecție etc.) și trusă de prim ajutor.
- softuri specifice
- sală microscopie
- colecție de lame, muzeu piese anatomice.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale teoretice, funcționale și de specialitate este:

- aparatură specifică necesară procesului didactic;
- rețea de calculatoare și un sistem multimedia.

Disciplinele clinice medicale și chirurgicale vor fi dotate astfel: toate disciplinele cu stagiu vor avea baze de date cu folosire exclusivă pentru fiecare unitate de învățământ superior; 3 studenți / pat la fiecare disciplină cu stagiu, posibilități de investigare minimală; stagiile se desfășoară obligatoriu la specialitatea din curriculum. Un spital clinic universitar încheie contract cu o singură instituție de învățământ superior medical.

Dotări pentru disciplinele funcționale (fiziologie, fiziopatologie, farmacologie):

- instrumentar și aparatură de laborator pentru biochimie, hematologie, etc.; aparatură pentru explorări funcționale (EKG, EEG, EMG, spirometrie)

Dotări pentru disciplinele fundamentale teoretice (biofizica, biochimia, genetică): instrumente detectoare fotoelectrice (fotometru, colorimetru, spectrofotometru, spectrofotocolorimetru), aparat de electroforeză, centrifugă, ultracentrifugă; microscop, echipamente și materiale ce permit lucrul individual; microscop cu fluorescență.

Dotări pentru Informatică medicală: minimum 1 calculator la 2 studenți.

Dotări pentru disciplina Microbiologie, Virusologie, Parazitologie: 1 microscop la 3 studenți; 1 microscop cu fluorescență / sală; 1 termostat / sală; 1 etuvă, un pupinel, un autoclav / punct de lucru; 1 balanță analitică și o baie de electroforeză; 1 baie cu apă cu agitator și 1 centrifugă / sală; colecție de lame specifice; laborator preparare lame, culturi etc.

Dotări pentru disciplinele medicale: electrocardiografe, spirometre; aparatură imagistică în

concordanță cu planul de învățământ; simulatoare pentru manevre medicale (în dotarea Centrelor de Simulare);

Dotări pentru disciplinele chirurgicale: simulatoare pentru manevrele chirurgicale (în dotarea Centrelor de Simulare); sistem video de transmitere din sălile de operație.

Biblioteca dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ, pe cicluri de studii universitare (licență și masterat);

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație baza de date electronice a bibliotecii biblioteca e dotată cu rețea de calculatoare cu acces la internet. Acoperirea cu fond de carte propriu se poate face și electronic prin cursuri în format digital, pe platforme intranet.

Biblioteca asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, baze de date bibliografice online specifice programului) în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume și de abonamente la principalele reviste din țară și din străinătate pentru fiecare disciplină care definește programul de studii.

Capacitatea spațiilor de învățământ trebuie să fie:

- min. 1 mp/loc în sălile de curs;
- min 1.4 mp/loc în sălile de seminar;
- min. 1,5 mp/loc în sălile de lectură din biblioteci;
- min. 2,5 mp/loc în laboratoare de informatică;
- min 4 mp/loc în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare.

1.1.3 Programul de studii: MOAȘE

1.1.3.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moășe*,

- ☐ Raportul* cadre didactice /studenți este de 1/8-1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9, R2=1/8),
- ☐ Raportul* personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/17, R1=1/6. R2=1/5),
- ☐ stagiile practice sunt îndrumate de moșe / asistenți medicali de obstetrică-ginecologie cu minim 5 ani vechime în domeniu.

* Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau să absolve un program psiho-pedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajat pe perioadă nedeterminată.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau medic primar în specialitatea postului sau de asistent medical/moașe, pentru disciplinele de specialitate.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moășe*, instituția încurajează dezvoltarea profesională a moașelor și asistenților medicali pentru a deveni cadre didactice.

1.1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

Pregătirea universitară se face pe parcursul a 4 ani și minim 4.600 ore (240 credite) de instruire teoretică și clinică, perioada de instruire teoretică reprezentând cel puțin 1/3, iar cea de instruire clinică cel puțin 1/2 din perioada minimă de formare.

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	28-29**
4. Numărul de ore didactice din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 4600
5. Numărul minim total de credite obligatorii	240 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate	perioada de instruire clinică practică (incluzând și practica de specialitate) reprezintă cel puțin 1/2 din perioada minimă de formare.
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	cel puțin 1/3 pregătire teoretică și cel puțin jumătate de pregătire clinică practică
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	Minimum 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	125
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (15-25 pentru învățământul preclinic, 10-15 pentru cel clinic)
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

** Nu sunt incluse în cele 28-29 ore/săptămână orele de gardă și stagiile de abilități practice din timpul anului universitar

*** *Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie*

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-65
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Activitățile practice includ: lucrări practice de laborator, stagiul clinic, practică și gărzi în unități ale sistemului de sănătate (spitale, policlinici, cabinete medicale, unități medico-sociale).

Nu există învățământ cu frecvență redusă sau fără frecvență.

Curricula minimă pentru pregătirea moașelor va fi în concordanță cu reglementările naționale și internaționale în vigoare.

Instruirea teoretică trebuie să fie echilibrată și coordonată cu instruirea clinică, în așa fel încât cunoștințele și experiența practică să fie dobândite într-un mod adecvat. Instruirea clinică trebuie să fie realizată sub supervizarea unor persoane a căror experiență profesională să asigure o pregătire adecvată însușirii de către cursanți a responsabilităților implicate în activitățile de moașă.

În urma pregătirii diploma trebuie să fie garanția:

- cunoașterii adecvate a științelor ce stau la baza activității de moașă;
- cunoașterii adecvate a deontologiei și legislației profesionale;
- cunoașterii aprofundate a funcțiilor biologice, a anatomiei și fiziologiei din domeniul obstetricii și noului născut,
- cunoașterii relațiilor dintre starea de sănătate și mediul fizic și social al omului și al comportamentului acestuia asigurând dobândirea abilităților necesare pentru consilierea în materie de planificare familială;
- unei experiențe clinice adecvate, dobândite sub îndrumarea unui personal calificat în obstetrică, în instituții acreditate în vederea:

- diagnosticării sarcinii, apoi supravegherii sarcinii normale, efectuării examinărilor necesare pentru supravegherea evoluției sarcinii normale;
- prescrierii sau consilierii privind examinările necesare celei mai timpurii diagnosticări posibile a sarcinilor cu riscuri;
- stabilirii unui program de pregătire a viitorilor părinți și consilierii lor în materie de igienă și alimentație, asigurării pregătirii complete pentru naștere;
- îngrijirii și asistării mamei în timpul travaliului și monitorizării stării fetei în uter prin mijloace clinice și tehnice adecvate;
- asistării nașterii normale inclusiv, la nevoie, efectuarea epiziotomiei și în cazuri de urgență practicării nașterii în prezentație pelviană;
- recunoașterii, la mamă sau la copil, a semnelor de anunțare a unor anomalii care necesită intervenția unui medic și, după caz, asistarea acestuia;
- luării măsurilor de urgență care se impun în absența medicului, în special extragerii manuale a placentei, urmată eventual de examinarea manuală a uterului;
- examinării și îngrijirii nou-născutului; luării tuturor inițiativelor care se impun în caz de nevoie și practicării, după caz, a resuscitării imediate;
- îngrijirii mamei, monitorizării progreselor mamei în perioada postnatală și acordării tuturor sfaturilor utile privind creșterea nou-născutului în cele mai bune condiții;
- acordării îngrijirilor prescrise de medic;
- capacității de participare la formarea personalului medical și unei experiențe de colaborare optimă cu restul personalului, desfășurării de activități de educație în instituții de învățământ pentru pregătirea viitoarelor moașe, activități de cercetare și în cadrul programelor de educație continuă.

1.1.3.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Opțională
6.	Microbiologie (Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie)	Obligatorie
7.	Morfopatologie	Obligatorie
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Obligatorie
10.	Histologie	Obligatorie
11.	Genetică	Obligatorie

1.1.3.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Farmacologie clinică	Obligatorie

2.	Epidemiologie	Obligatorie
3.	Radiologie și imagistică medicală	Obligatorie
4.	Igienă	Obligatorie
5.	Sănătate publică. Management sanitar	Obligatorie
6.	Imunologie	Opțională
7.	Medicină internă și specialități medicale	Obligatorie
8.	Chirurgie generală și specialități chirurgicale	Obligatorie
9.	Puericultură și Pediatrie	Obligatorie
10.	Psihiatrie	Opțională
11.	Deontologie medicală; Bioetică	Obligatorie

1.1.3.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Analgezie, anestezie și resuscitare	Obligatorie
2.	Anatomia, fiziologia și patologia aparatului reproductiv	Obligatorie
3.	Diagnosticare timpurie	Obligatorie
4.	Educație sanitară, medicină preventivă	Obligatorie
5.	Educație sexuală și planificare familială	Obligatorie
6.	Embriologie și dezvoltarea fătului	Obligatorie
7.	Instruire practică și instruire clinică	Obligatorie
8.	Îngrijirea și supravegherea nou-născutului	Obligatorie
9.	Legislație medicală și socială și organizare medicală	Obligatorie
10.	Nursing specific în obstetrică și ginecologie	Obligatorie
11.	Nutriție și dietetică, în special cu privire la femei, nou-născuți și sugari	Obligatorie
12.	Patologie ginecologică și obstetrică	Obligatorie
13.	Pregătire pentru naștere (inclusiv cunoașterea și folosirea echipamentului tehnic de obstetrică)	Obligatorie
14.	Pregătire pentru naștere și maternitate, inclusiv aspectele psihologice	Obligatorie
15.	Protecția juridică a mamei și copilului	Obligatorie
16.	Sarcină, naștere și puerperalitate	Obligatorie
17.	Sociologie și probleme de medicină socială	Obligatorie

1.1.3.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Pedagogie	Obligatorie
2.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
3.	Informatică medicală. Biostatistică	Obligatorie
4.	Științele comportamentului. Psihologie. Factori psihologici și sociali	Obligatorie
5.	Comunicare medicală	Opțională

Instruirea practică și instruirea clinică, sub supraveghere corespunzătoare, trebuie să asigure:

- consultarea femeilor însărcinate, inclusiv cel puțin 100 de examinări prenatale;
- supravegherea și îngrijirea a cel puțin 40 de parturiente;
- asistarea de către studenți la cel puțin 40 de nașteri; în cazul în care nu se poate ajunge la acest număr ca urmare a lipsei de femei în travaliu, poate fi redus la minim 30, cu condiția ca studentul să participe activ la încă 20 de nașteri;
- asistarea la nașteri cu prezentare pelviană; în cazul în care acest lucru nu este posibil, ca urmare a numărului insuficient de nașteri cu prezentare pelviană, instruirea se face prin simulare;
- practicarea epiziotomiei și inițierea în sutură; inițierea va cuprinde instruire teoretică și exerciții clinice; practicarea suturii include sutura epiziotomiilor și a rupturilor simple de perineu, care poate fi simulată în cazul în care este absolut necesar;
- supravegherea și îngrijirea a 40 de femei, care urmează să nască sau care au născut, având sarcini cu risc;
- supravegherea și îngrijirea, inclusiv examinarea, a cel puțin 100 de parturiente sănătoase și nou-născuți sănătoși;
- urmărirea și îngrijirea nou-născutului necesitând îngrijiri speciale, inclusiv a celor născuți prematur, a celor născuți după termen, precum și a celor subponderali sau bolnavi;
- îngrijirea femeilor care prezintă cu patologii ginecologice și obstetricale;
- inițierea în îngrijirea medicală și chirurgicală. Inițierea va cuprinde instruire teoretică și exerciții clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moașe*, instituția va dezvolta mecanisme de monitorizare a indicatorilor mai sus menționați pentru fiecare student.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moașe*, anul universitar va fi structurat pe două semestre; numărul de ore/săptămână cu 28-29 de ore/săptămână, nefiind incluse în calculul numărului minimal de ore cele din cadrul stagiului de abilitați practice și a celor de gardă, în vederea respectării numărului de ore prevăzut în directiva 36 CE din 2005; în perioada activităților practice comasate acestea pot fi desfășurate timp de 8h/zi, 5 zile/săptămână (40 de ore/săptămână)

1.1.3.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin programa analitică a noii discipline introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă.

Programa de învățământ poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, ele se creditează cu credite ECTS în afara celor 60 de credite obligatorii și nu se

normează în statul de funcții (pot fi organizate suplimentar, pentru cei interesați). Ele pot să completeze pregătirea studentului în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală. Ele figurează în foaia matricolă a studentului.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moașe*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea, fapt ce va trebui să fie reflectat corespunzător în fișele de disciplină.

În domeniul Sănătate, activitățile didactice care implică însușirea terminologiei de specialitate precum și relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moașe*, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice pe parcursul semestrului, precum și activități pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii.

1.1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele de disciplină, avizate anual la nivelul departamentului, vor cuprinde:

- Date despre program: Instituția / facultatea / departamentul, domeniu de studii / ciclul de licență / programul de studii;
- Date despre disciplină: denumire; titularul / titulari activităților de curs și de activități practice / seminar în conformitate cu statele de funcții; anul de studii / semestru; tipul de evaluare, regimul disciplinei: fundamentale / de domeniu / de specialitate / complementare, respectiv obligatorie / opțională / facultativă;
- Timp total estimat: ore de activitate didactică (curs și activități practice / seminar pe semestru); distribuția fondului de timp, total ore de studii individual, număr de credite;
- Precondiții de curriculum și competențe;
- Condiții de desfășurare a cursului și activității de seminar;
- Competențe specifice acumulate (profesionale și transversale);
- Obiectivele disciplinei (generale și specifice);
- Conținutul cursului, metodele de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Conținutul activităților practice / seminar, metodele de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent;
- Evaluarea (criterii, metode de evaluare și ponderea din nota finală; standardul minim de performanță).

1.1.3.4 Practica

Pentru stagiile de abilități practice și gărzile derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică comasată și gărzile efectuate în afara celor 14 săptămâni semestriale instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.; pentru stagiile de practică comasată vor fi nominalizați tutori de practică – moașe sau asistenți medicali de obstetrică-ginecologie având o vechime de minim 5 ani în domeniu.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eşalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.3.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.3.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, suplimentul la diplomă).

Evaluarea studenților se realizează pe bază de criterii de performanță, examinarea asigurând evaluarea cunoștințelor și a deprinderilor dobândite, în prezența a minim 2 cadre didactice.

Formele de verificare și atestare a competențelor studentului, prevăzute în planurile de învățământ, sunt examenul (E) și colocviul (C). Modul de susținere a examenelor – probă scrisă (S), probă orală (O) sau probă scrisă și orală (SO) – se stabilește pentru fiecare disciplină în parte prin Fișa disciplinei și se comunică studenților la începutul fiecărui semestru, de titularul disciplinei. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60). Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul între instituții de învățământ superior din domeniul medical se poate aproba în perioada 1-25 septembrie a fiecărui an, devenind efectivă începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.1.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și de a redacta și prezenta rezultatele cercetării conform regulilor comunității științifice.

Tema lucrării de finalizare a studiilor se alege cel mai târziu la începutul penultimului an de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific. Schimbarea titlului și a coordonatorului științific nu mai este posibilă începând cu al doilea semestru al ultimului an de studii.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează în ultimii 2 ani de studii, pe tema specifică programului de studii, având prevăzut în planul de învățământ în ultimul an de studii) un număr de minim 56 ore.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.3.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale, de domeniu și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată cel puțin dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate cu minim 6 luni înainte de derularea examenului. Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5,00, iar media de promovare a examenului de licență trebuie să fie cel puțin 6.00.

1.1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.1.3.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat*, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a unor acte de studii echivalente, conform legii.

Proba / probele de admitere trebuie să conțină cel puțin evaluarea cunoștințelor de Biologie umană.

1.1.3.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați (capacitatea de școlarizare) se stabilește pe baza evaluării periodice a programelor de studii și este cea publicată în Monitorul Oficial.

Numărul maxim de studenți într-o serie de studii este de 150 studenți; numărul studenților în grupă este de 20-25 studenți pentru disciplinele fundamentale și 11-15 studenți pentru disciplinele clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moășe*, raportul* optim de cadre didactice /studenți este de 1/8 - 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moășe*, raportul* personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7

* Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.1.3.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate recunoscute, din țară sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii *Moășe* va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având

anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.3.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Moașe*, fiecare amfiteatru (sau fiecare disciplină) trebuie să fie dotat corespunzător activității didactice desfășurate.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale morfologice este:

- material didactic specific (piese, mulaje);
- materiale necesare pregătirii, conservării și prezentării materialului didactic; posibilități de minimă protecție (chiuvete, vestiar studenți, ventilație pentru sălile de disecție etc.) și trusă de prim ajutor,
- softuri specifice,
- sală microscopie,
- colecție de lame, muzeu piese anatomice.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale teoretice, funcționale și de specialitate este:

- aparatură specifică necesară procesului didactic;
- rețea de calculatoare și un sistem multimedia.

Disciplinele clinice medicale și chirurgicale vor fi dotate astfel: toate disciplinele cu stagiu vor avea baze de stagiu cu folosire exclusivă; 3 studenți / pat la fiecare disciplină cu stagiu; stagiile se desfășoară obligatoriu la specialitatea din curricula în unități cu posibilități de investigare minimală. Un spital clinic universitar încheie contract cu o singură institutie de învățământ superior medical.

Dotări pentru disciplinele funcționale (Fiziologie, Fiziopatologie, Farmacologie):

- instrumentar și aparatură de laborator pentru biochimie, hematologie, etc.;
- aparatură pentru explorări funcționale (EKG, EEG, EMG, spirometrie).

Dotări pentru disciplinele fundamentale teoretice (Biofizica, Biochimia, Genetica): instrumente detectoare fotoelectrice (fotometru, colorimetru, spectrofotometru, spectrofotocolorimetru) și bioelectrice (EKG, EEG, EMG); aparat de electroforeză, pompa de vid, centrifugă, ultracentrifugă; microscop, echipamente și materiale ce permit lucrul individual; microscop cu fluorescență.

Dotări pentru Informatică medicală: minimum 1 calculator la 2 studenți.

Dotări pentru disciplina Microbiologie, Virusologie, Parazitologie: 1 microscop la 3 studenți; 1 microscop cu fluorescență / sală; 1 termostat / sală; 1 etuvă, un pupinel, un autoclav / punct de lucru; 1 balanță analitică și o baie de electroforeză; 1 baie cu apă cu agitator și 1 centrifugă / sală; colecție de lame specifice; laborator preparare lame, culturi etc.

Dotări pentru disciplinele medicale: electrocardiografe, spirometre; aparatură imagistică în

concordanță cu planul de învățământ; simulatoare pentru manevre medicale (în dotarea Centrelor de Simulare);

Dotări pentru disciplinele chirurgicale: simulatoare pentru manevrele chirurgicale (în dotarea Centrelor de Simulare); sistem video de transmitere din sălile de operație.

Biblioteca dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ, pe cicluri de studii universitare (licență și masterat);

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație baza de date electronice a bibliotecii și rețea de calculatoare cu acces la internet. Acoperirea cu fond de carte propriu se poate face și electronic prin cursuri în format digital, pe platforme intranet.

Biblioteca asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, baze de date bibliografice online specifice programului) în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume și de abonamente la principalele reviste din țară și din străinătate pentru fiecare disciplină care definește programul de studii.

Capacitatea spațiilor de învățământ trebuie să fie:

- min. 1 mp/loc în sălile de curs;
- min 1.4 mp/loc în sălile de seminar;
- min. 1,5 mp/loc în sălile de lectură din biblioteci;
- min. 2,5 mp/loc în laboratoare de informatică;
- min 4 mp/loc în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare.

1.1.4 Programul de studii: RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ

1.1.4.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și imagistică*:

- ☐ Raportul* cadre didactice /studenți este de 1/8-1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9. R2=1/8),
- ☐ Raportul personal auxiliar /cadre didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/47, R1=1/6. R2=1/5),

* Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate

- ☐ stagiile practice sunt îndrumate de tutori - asistenți medicali de radiologie cu minim 5 ani vechime în domeniu,
- ☐ în domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psiho-pedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajat pe perioadă nedeterminată.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, luat în considerare la acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau la programul respectiv.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau medic primar în specialitatea postului, asistenți medicali generaliști sau asistenți de radiologie și

imagistică medicală, pentru disciplinele de specialitate.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și Imagistică*, instituția încurajează dezvoltarea profesională a asistenților medicali de radiologie pentru a deveni cadre didactice.

1.1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

În domeniul sănătate pentru programul de studii *Radiologie și Imagistică* se asigură 3 ani de studii, respectiv 180 de credite ECTS, finalizate cu diplomă de licență. Orele de pregătire teoretică reprezintă 1/3 din totalul orelor programului și 2/3 de pregătire practica clinică și de specialitate).

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	24-28**
4. Numărul de ore didactice din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate	Minimum 3 stagii a 3 săptămâni cu 8h/zi
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS**
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/3, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	150
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (15-25 pentru învățământul fundamental, 10-15 pentru cel clinic)
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea cuprind stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-65
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Anul universitar este structurat pe 2 semestre cu 24- 28 de ore pe săptămână fără a depăși 28 de ore. Nu sunt incluse în cele 24-28 ore/săptămână orele de gardă și stagiile de abilitați practice din timpul anului universitar. Stagiile de practică comasată, organizate în afara celor 28 de săptămâni de școală vor avea 40 de ore pe săptămână (8h/zi, 5 zile/săptămână), fiind planificate minim 3 săptămâni de practică comasată anual.

Fiecare semestru are 30 de credite ECTS.

Instruirea teoretică trebuie să fie echilibrată și coordonată cu instruirea practică, în așa fel încât cunoștințele și experiența practică să fie dobândite într-un mod adecvat. Instruirea practică trebuie să fie realizată sub supervizarea unor persoane a căror experiență profesională să asigure o pregătire adecvată însușirii de către cursanți a responsabilităților implicate în activitățile de asistent medical.

În urma pregătirii diploma trebuie să fie garanția:

- însușirii noțiunilor teoretice și practice necesare exercitării profesiei (cunoașterii din punct de vedere anatomic, fiziologic și a comportamentului în condiții de sănătate și de boală, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate și mediul fizic și social, însușirea noțiunilor de fizică a radiațiilor X, cunoașterea principiilor fizice de funcționare a aparatelor de CT, RMN și medicină nucleară, însușirea și aplicarea protocoalelor și algoritmilor de examinare radiologică și imagistică, însușirea metodelor de radioprotecție),
- stabilirii nevoilor de îngrijiri ale pacientului care va fi supus unei explorări radiologice sau imagistice în baza competenței însușite de a stabili în mod independent necesarul de îngrijiri de sănătate, de a planifica, de a organiza și de a efectua aceste servicii;

- derulării activității astfel încât să fie respectate regulile de protecție a mediului;
- elaborării de programe și desfășurării de activități de educație pentru sănătate în baza competenței de a oferi persoanelor, familiilor și grupurilor de persoane informații care să le permită un stil de viață sănătos și să se autoîngrijească;
- desfășurării activităților de cercetare în domeniul de competență de către asistenții medicali de radiologie licențiați;
- participării asistenților medicali de radiologie abilitați ca formatori, la pregătirea teoretică și practică a asistenților medicali radiologi în cadrul programelor de educație continuă în baza competenței de a asigura o comunicare profesională exhaustivă și de a coopera cu membrii altor profesii din domeniul sănătății;
- raportării activităților specifice desfășurate și analizei independente a calității îngrijirilor acordate pentru îmbunătățirea practicii profesionale a asistentului medical de radiologie;
- desfășurării de activități de formare și pregătirii teoretice și practice în instituții de învățământ pentru pregătirea viitorilor asistenți medicali de radiologie, precum și de activități de pregătire a personalului sanitar auxiliar.

1.1.4.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Opțională
6.	Microbiologie (Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie)	Obligatorie
7.	Morfopatologie	Obligatorie
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Obligatorie
10.	Histologie	Obligatorie
11.	Genetică	Obligatorie

1.1.4.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Farmacologie clinică	Obligatorie
2.	Medicină internă și specialități medicale	Obligatorie
3.	Chirurgie generală și specialități chirurgicale	Obligatorie
4.	Igienă	Obligatorie
5.	Sănătate publică. Management sanitar	Opțională
6.	Epidemiologie	Obligatorie
7.	Deontologie medicală și bioetică	Obligatorie

1.1.4.2.3 Disciplina de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Anatomie radiologică (secțională și imagistică)	Obligatorie
2.	Aparatura de radiodiagnostic	Obligatorie
3.	Ecografie	Obligatorie
4.	Educație sanitară, medicină preventivă	Obligatorie
5.	Examinare PET-CT	Obligatorie
6.	Examinarea CT și RMN	Obligatorie
7.	Legislație socială și sanitară. Aspecte juridice ale profesiei	Obligatorie
8.	Medicină nucleară	Obligatorie
9.	Noțiuni de fizică a radiațiilor	Obligatorie
10.	Nursing general	Obligatorie
11.	Oncologie. Radioterapie	Obligatorie
12.	Organizarea și managementul laboratorului /departamentului de radiologie și imagistică	Obligatorie
13.	Patologia radiologica	Obligatorie
14.	Practica medicală de specialitate	Obligatorie
15.	Procesarea în imagistica medicală	Obligatorie
16.	Radiobiologie. Dozimetrie	Obligatorie
17.	Radiologia pediatria	Obligatorie
18.	Radiologia stomatologica	Obligatorie
19.	Radiologie intervențională	Obligatorie
20.	Radiologie și imagistică medicală	Obligatorie
21.	Radioprotecție	Obligatorie
22.	Radioprotecție. Legislație	Obligatorie
23.	Senologie imagistică	Obligatorie
24.	Tehnici de radiologie convențională	Obligatorie

1.1.4.2.4 Disciplina complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatică medicală și biostatistică	Obligatorie
2.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
3.	Științele comportamentului / Sociologie medicală/ Psihologie medicală	Obligatorie
5.	Educație fizică	Obligatorie
6.	Limbi moderne	Obligatorie
7.	Comunicare medicală	Opțională

1.1.4.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și Imagistică*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea. Instruirea teoretică se face în mod echilibrat și coordonat cu instruirea de specialitate, astfel încât cunoștințele și competențele prevăzute mai sus să poată fi dobândite în mod corespunzător.

- Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin programa analitică a noii discipline introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază, respectiv nivelul absolventului cu licență.
- Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă.
- Programa de învățământ poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, ele se creditează cu credite ECTS în afara celor 60 de credite obligatorii și nu se normează în statul de funcții. Ele pot să completeze pregătirea studentului în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală. Ele figurează în foaia matricolă a studentului.
- În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și imagistică*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea, fapt ce va trebui să fie reflectat corespunzător în fișele de disciplină.
- În domeniul Sănătate, activitățile didactice care implică însușirea terminologiei de specialitate precum și relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.
- În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și imagistică*, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice pe parcursul semestrului, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii;

1.1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele de disciplină, avizate anual la nivelul departamentului, vor cuprinde:

- Date despre program: Instituția / facultatea / departamentul, domeniu de studii / ciclul de licență / programul de studii,
- Date despre disciplină: denumire; titularul / titulari activităților de curs și de activități practice / seminar în conformitate cu statele de funcții; anul de studii / semestru; tipul de evaluare, regimul disciplinei: fundamentale / de domeniu / de specialitate / complementare, respectiv obligatorie / opțională / facultativă,
- Timp total estimat: ore de activitate didactică (curs și activități practice / seminar pe semestru); distribuția fondului de timp, total ore de studii individual, număr de credite,
- Precondiții de curriculum și competențe;
- Condiții de desfășurare a cursului și activității de seminar;
- Competențe specifice acumulate (profesionale și transversale);
- Obiectivele disciplinei (generale și specifice);
- Conținutul cursului, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;

- Conținutul activităților practice / seminar, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent;
- Evaluarea (criterii, metode de evaluare și ponderea din nota finală; standardul minim de performanță).

1.1.4.4 Practica

Pentru stagiile de abilități practice derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică comasată, instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.; pentru stagiile de practică comasată vor fi nominalizați tutori de practică – asistenți medicali de radiologie și imagistică medicală, având o vechime de minim 5 ani în domeniu.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.4.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.4.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, suplimentul la diplomă).

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60).

Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

Formele de verificare și atestare a competențelor studentului, prevăzute în planurile de învățământ, sunt examenul (E) și colocviul (C). Modul de susținere a examenelor – probă scrisă (S), probă orală (O) sau probă scrisă și orală (SO) – se stabilește pentru fiecare disciplină în parte prin Fișa disciplinei și se comunică studenților la începutul fiecărui semestru, de titularul disciplinei. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Promovabilitatea studenților pe fiecare an de studii este de cel puțin 40% din numărul total de studenți din anul respectiv

Pentru domeniul Sănătate, specializarea *Radiologie și Imagistică*, promovabilitatea în anii terminali este de cel puțin 70% din numărul total de studenți din anul respectiv.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul între instituții de învățământ superior din domeniul medical se poate aproba în perioada 1-25 septembrie a fiecărui an, devenind efectivă începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.1.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și de a redacta și prezenta rezultatele cercetării conform regulilor comunității științifice.

Tema lucrării de finalizare a studiilor se alege cel mai târziu la începutul penultimului an de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific. Schimbarea titlului și a coordonatorului științific nu mai este posibilă începând cu al doilea semestru al ultimului an de studii.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează în ultimele 3 semestre de studii, pe tema specifică programului de studii, având prevăzut în Planul de învățământ în ultimul an de studii) un număr de minim 56 de ore.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.4.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a*

examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate și susținerea lucrării de licență. Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate cu cel puțin 6 luni înainte de sesiunea de examinare. Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

Probele pentru examenul de licență se desfășoară în prezența, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examinatului.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5,00, iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6.00.

1.1.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.*

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.4.6.1 Admiterea

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau altor acte de studii echivalente, conform legii.

Probele de admitere trebuie să conțină cel puțin Biologie sau Fizică, la alegere.

1.1.4.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați (capacitatea de școlarizare) se stabilește pe baza evaluării periodice a programelor de studii și este cea publicată în Monitorul Oficial.

Numărul maxim de studenți într-o serie de studii este de 150 studenți; numărul studenților în grupă este de 15-25 studenți pentru disciplinele fundamentale și 10-15 studenți pentru disciplinele clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și imagistică*, raportul* optim de cadre didactice/studenti este de 1/8 - 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și imagistică*, raportul personal auxiliar/cadre didactice este de 1/5 - 1/7

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.1.4.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară, sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii *Radiologie și imagistică* va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predare.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.4.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Radiologie și Imagistică*, fiecare sală de curs trebuie să fie dotată cu: tablă, videoproiector, ecran de proiecție.

Vor exista ca servicii minime o bibliotecă în măsură să asigure minimum bibliografia obligatorie pentru 50% din studenți (inclusiv în format electronic), abonamente la reviste și să dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație baza de date electronice a bibliotecii, un laborator de mijloace audiovizuale, rețea de calculatoare cu acces la internet. Biblioteca asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, baze de date bibliografice online specifice programului) în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume și de abonamente la principalele reviste din țară și din străinătate pentru fiecare disciplină care definește programul de studii. Fiecare bibliotecă are un program și resurse de procurare a cărților și revistelor, inclusiv în format electronic.

Discipline fundamentale vor fi dotate minimal cu aparatură specifică necesară procesului didactic.

Disciplinele clinice și de specialitate vor trebui să dispună de: baze clinice (de ambulatoriu sau spital) și de laboratoare și servicii de radiologie și imagistică medicală cu dotări minime de

radiologie convențională, aparat computer tomograf (CT), sistem de radiologie digitală cu PACS (Picture Archiving and Communication System), angiografe, RMN, etc.

Dotarea pentru disciplinele radiologice este:

a. Laborator de radiologie standard

- *Aparatură:*
  - Echipament radiodiagnostic:
    - aparat radiografii direct digital / aparat radiografii cu plăci fosforice / aparat radiografii cu filme clasice,
    - aparat radioscopii cu lanț TV,
  - Echipament PACS (Picture Archiving and Communication System) pentru stocarea și arhivarea imaginilor,
  - Scanner digital pentru plăci fosforice,
  - Mașină automată de dezvoltat filme radiologice clasice,
  - Lampă cameră obscură cu lumină roșie,
  - Calculator conectat cu sistemul informatic al spitalului pentru înregistrarea pacientului și redactarea rezultatelor radiologice,
  - Negatoscop,
  - Echipamente de radioprotecție (sorturi, gulere, etc.),
- *Consumabile:*
  - Plăci fosforice,
  - Filme radiologice cu dublă emulsie,
  - Casete pentru filme radiologice,
  - Substanțe de dezvoltat (revelator, fixator),
  - Substanțe de contrast pozitiv pentru explorare tub digestiv, aparat reno-urinar, căi biliare, etc. (sulfat de bariu, substanțe de contrast iodate),
  - Mănuși nesterile, seringi cu ac, branule, leucoplast, vată, alcool, comprese nesterile, câmp absorbant, tifon,
  - Trusa de prim ajutor în cazul reacțiilor alergice la substanțe de contrast

b. Laborator CT (Computer Tomograf)

- *Aparatură:*
  - Echipament CT multidetector,
  - Injectomat substanță de contrast iodată,
  - Echipament PACS (Picture Archiving and Communication System) pentru stocarea și arhivarea imaginilor,
  - Calculator conectat cu sistemul informatic al spitalului pentru înregistrarea pacientului și redactarea rezultatelor imaginice,
  - Imprimantă termică / laser cu dezvoltare uscată sau Echipament inscripționare CD / DVD,
  - Echipamente de radioprotecție (șorțuri, gulere, etc.).
- *Consumabile:*
  - Seringi și tuburi conectoare pentru injectomat,
  - Substanțe de contrast pozitiv pentru administrare intravenoasă și/sau orală (substanțe de contrast iodate, lipo- sau hidrosolubile),
  - Mănuși nesterile, seringi cu ac, branule, leucoplast, vată, alcool, comprese nesterile, câmp absorbant, tifon,
  - Trusa de prim ajutor în cazul reacțiilor alergice la substanțe de contrast

c. Laborator IRM (Imagistica prin Rezonanță Magnetică):

- *Aparatură:*
  - Echipament RM
  - Injectomat substanțe de contrast paramagnetice (compatibil IRM)

- Echipament PACS (Picture Archiving and Communication System) pentru stocarea și arhivarea imaginilor
  - Calculator conectat cu sistemul informatic al spitalului pentru înregistrarea pacientului și redactarea rezultatelor imagistice
  - Imprimanta termică / laser cu dezvoltare uscată sau Echipament înscrisoare CD / DVD
  - Detector de metale mobil
  - Consumabile:
    - Seringi și tuburi conectoare pentru injectomat
    - Substanțe de contrast paramagnetice
    - Mănuși nesterile, halat protecție, seringi cu ac și branule (compatibile IRM), leucoplast, vată, alcool, comprese nesterile, câmp absorbant, tifon
    - trusa de prim ajutor în cazul reacțiilor alergice la substanțe de contrast
- d. *Laborator ecografie*
- aparatura:
    - ecograf
    - echipament PACS (Picture Archiving and Communication System) pentru stocarea și arhivarea imaginilor
    - calculator conectat cu sistemul informatic al spitalului pentru înregistrarea pacientului și redactarea rezultatelor imagistice
  - consumabile:
    - gel pentru ecografie
    - mănuși nesterile, halat protecție, vată, alcool, comprese nesterile, câmp absorbant, tifon
- Capacitatea spațiilor de învățământ trebuie să fie:
- min. 1 mp/loc în sălile de curs;
  - min 1.4 mp/loc în sălile de seminar;
  - min. 1,5 mp/loc în sălile de lectură din bibliotecă;
  - min. 2,5 mp/loc în laboratoare de informatică;
  - min 4 mp/loc în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare.

1.1.5 Programul de studii: LABORATOR CLINIC

1.1.5.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Laborator clinic*,

- ☐ Raportul* cadre didactice/studenti este de 1/8-1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9. R2=1/8),
- ☐ Raportul* personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/17, R1=1/6. R2=1/5),
- ☐ stagiile practice sunt îndrumate de tutori - asistenți medicali cu minim 5 ani vechime în domeniu
- ☐ în domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau să absolve un program psiho-pedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajat pe perioadă nedeterminată.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, luat în considerare la acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau la programul respectiv.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau

medic primar în specialitatea postului, asistent medical sau asistent de laborator, pentru disciplinele de specialitate.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Laborator clinic*, instituția încurajează dezvoltarea profesională a asistenților medicali pentru a deveni cadre didactice.

1.1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

În domeniul sănătate pentru programul de studii *Laborator clinic* se asigură 3 ani de studii, respectiv 180 de credite ECTS, finalizate cu diplomă de licență. Orele de pregătire teoretică reprezintă 1/3 din totalul orelor programului și 2/3 de pregătire practica clinică și de specialitate).

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	24-28**
4. Numărul de ore didactice din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate	Minimum 3 stagii a 3 săptămâni cu 8h/zi
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS**
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/3, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	150
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (15-25 pentru învățământul fundamental, 10-15 pentru cel clinic)
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-60
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Anul universitar este structurat pe 2 semestre cu 24- 28 de ore pe săptămână fără a depăși 28 de ore. Nu sunt incluse în cele 24-28 ore/săptămână orele de gardă și stagiile de abilitați practice din timpul anului universitar. Stagiile de practică comasată, organizate în afara celor 28 de săptămâni de școală vor avea 40 de ore pe săptămână (8h/zi, 5 zile/săptămână), fiind planificate minim 3 săptămâni de practică comasată anual.

Fiecare semestru are 30 de credite ECTS.

Instruirea teoretică și tehnică trebuie să fie echilibrată și coordonată cu instruirea clinică, în așa fel încât cunoștințele și experiența practică să fie dobândite într-un mod adecvat. Instruirea clinică trebuie să fie realizată sub supervizarea unor persoane a căror experiență profesională să asigure o pregătire adecvată însușirii de către cursanți a responsabilităților implicate în activitățile de asistent medical.

În urma pregătirii diploma trebuie să fie garanția:

- cunoașterii aprofundate a tuturor aspectelor științelor relevante (cunoașterea și înțelegerea principalelor tehnici, cunoașterea tehnicilor de prelevare, transport și conservare a produselor biologice și patologice, cunoașterea de tehnici și metode în laboratorul de microbiologie, biochimie, citologie, hematologie, anatomie patologică, cunoașterea tehnicilor de decontaminare și sterilizare;
- aprecierii evoluției științei și tehnologiei în scopul de a asigura utilizarea adecvată a investigațiilor de laborator,
- recunoașterii factorilor pre - analitici care influențează validitatea procesului de analiză;
- cunoașterii și înțelegerii tehnologiei și a tehnicilor analitice relevante pentru domeniul de specializare, precum și o atitudine de inovație și creativitate în punerea în aplicare a

acestora,

- dezvoltării unor abilități necesare desfășurării activității: abilitatea de a stabili parametrii esențiali necesari pentru evaluarea unei metode de laborator, abilitatea de a efectua o evaluare cu ajutorul unor instrumente statistice adecvate, foi de calcul asistate de calculator și a bazelor de date, abilitatea de a determina semnificația clinică a rezultatului unei evaluări metode de laborator.
- elaborării de programe și desfășurării de activități de educație pentru sănătate în baza competenței de a oferi persoanelor, familiilor și grupurilor de persoane informații care să le permită un stil de viață sănătos și să se autoîngrijească;
- desfășurării activităților de cercetare în domeniul de competență de către asistenții medicali licențiați;
- participării asistenților medicali de laborator clinic abilitați ca formatori, la pregătirea teoretică și practică a asistenților medicali de laborator clinic în cadrul programelor de educație continuă în baza competenței de a asigura o comunicare profesională exhaustivă și de a coopera cu membrii altor profesii din domeniul sănătății;
- raportării activităților specifice desfășurate și analizei independente a calității activităților efectuate pentru îmbunătățirea practicii profesionale de asistentul medical de laborator clinic;
- desfășurării de activități de formare și pregătirii teoretice și practice în instituții de învățământ pentru pregătirea viitorilor asistenți medicali de laborator clinic precum și de activități de pregătire a personalului sanitar auxiliar.

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

1.1.5.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Obligatorie
6.	Microbiologie (Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie)	Obligatorie
7.	Morfopatologie	Obligatorie
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Obligatorie
10	Histologie	Obligatorie
11	Genetică	Obligatorie

1.1.5.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Farmacologie clinică	Opțională
2.	Igienă	Obligatorie
3.	Imunologie	Obligatorie

4.	Epidemiologie	Obligatorie
5.	Medicină internă și specialități medicale	Obligatorie
6.	Chirurgie și specialități chirurgicale	Obligatoriu
7.	Deontologie medicală și bioetică.	Obligatorie

1.1.5.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Biochimie clinică	Obligatorie
2.	Boli infecțioase	Obligatoriu
3.	Chimie analitică	Obligatorie
4.	Citogenetica	Obligatoriu
5.	Citologie hematologica	Obligatorie
6.	Citologie oncologica	Obligatorie
7.	Educație pentru sănătate (promovarea sănătății)	Obligatorie
8.	Hematologie	Obligatorie
9.	Legislație socială și sanitară. Aspecte juridice ale profesiei	Obligatorie
10.	Managementul deșeurilor	Obligatorie
11.	Micologie	Obligatorie
12.	Microbiologie clinica	Obligatorie
13.	Nursing general	Obligatorie
14.	Oncologie	Obligatoriu
15.	Organizarea și managementul laboratorului de analize medicale	Obligatorie
16.	Prim ajutor	Obligatorie
17.	Principii de educație	Obligatorie
18.	Stagiu de abilități practice	Obligatorie

1.1.5.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Limbi moderne	Obligatorie
2.	Informatică medicală	Obligatorie
3.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
4.	Științele comportamentului; Psihologie medicală Sociologie medicală.	Obligatorie
5.	Educație fizică	Obligatorie
6.	Comunicare medicală	Opțională

1.1.5.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Laborator clinic*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea.

Instruirea teoretică se face în mod echilibrat și coordonat cu instruirea de specialitate, astfel încât cunoștințele și competențele prevăzute mai sus să poată fi dobândite în mod corespunzător.

În domeniul Sănătate, formarea de asistent medical laborator clinic oferă garanția că persoana interesată a dobândit următoarele cunoștințe și competențe.

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin programa analitică a noii discipline introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă.

Programa de învățământ poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, ele se creditează cu credite ECTS în afara celor 60 de credite obligatorii și nu se normează în statul de funcții. Ele pot să completeze pregătirea studentului în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală. Ele figurează în foaia matricolă a studentului.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Laborator clinic*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea, fapt ce va trebui să fie reflectat corespunzător în fișele de disciplină.

În domeniul Sănătate, activitățile care implică relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Laborator clinic*, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice pe parcursul semestrului, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii.

1.1.5.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele de disciplină, avizate anual la nivelul departamentului, vor cuprinde:

- Date despre program: Instituția / facultatea / departamentul, domeniu de studii / ciclul de licență / programul de studii
- Date despre disciplină: denumire; titularul / titulari activităților de curs și de activități practice / seminar în conformitate cu statele de funcții; anul de studii / semestru; tipul de evaluare, regimul disciplinei: fundamentale / de domeniu / de specialitate / complementare, respectiv obligatorie / opțională / facultativă
- Timp total estimat: ore de activitate didactică (curs și activități practice / seminar pe semestru); distribuția fondului de timp, total ore de studii individual, număr de credite
- Precondiții de curriculum și competențe;
- Condiții de desfășurare a cursului și activității de seminar;
- Competențe specifice acumulate (profesionale și transversale);
- Obiectivele disciplinei (generale și specifice);

- Conținutul cursului, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Conținutul activităților practice / seminar, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent;
- Evaluarea (criterii, metode de evaluare și ponderea din nota finală; standardul minim de performanță).

1.1.5.4 Practica

Pentru stagiile de abilități practice derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică comasată, instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.; pentru stagiile de practică comasată vor fi nominalizați tutori de practică – asistenți medicali de laborator, având o vechime de minim 5 ani în domeniu.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.5.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.5.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole, suplimentul la diplomă).

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60).

Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

Formele de verificare și atestare a competențelor studentului, prevăzute în planurile de învățământ, sunt examenul (E) și colocviul (C). Modul de susținere a examenelor – probă scrisă (S), probă orală (O) sau probă scrisă și orală (SO) – se stabilește pentru fiecare disciplină în parte prin Fișa disciplinei și se comunică studenților la începutul fiecărui semestru, de titularul disciplinei. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Promovabilitatea studenților pe fiecare an de studii este de cel puțin 40% din numărul total de studenți din anul respectiv

Pentru domeniul Sănătate, programul de studii *Laborator clinic*, promovabilitatea în anii terminali este de cel puțin 80% din numărul total de studenți din anul respectiv.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul între instituții de învățământ superior din domeniul medical se poate aproba în perioada 1-25 septembrie a fiecărui an, devenind efectivă începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.1.5.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și de a redacta și prezenta rezultatele cercetării conform regulilor comunității științifice.

Tema lucrării de finalizare a studiilor se alege cel mai târziu la începutul penultimului semestru de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific. Schimbarea titlului și a coordonatorului științific nu mai este posibilă începând cu al doilea semestru al ultimului an de studii.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează, de regulă, în ultimii 2 ani de studii, pe tema specifică programului de studii, având prevăzut în Planul de învățământ în ultimul an de studii) un număr de minim 56 de ore.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.5.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate și susținerea lucrării de licență. Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate cu cel puțin 6 luni înainte de sesiunea de examinare. Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

Probele pentru examenul de licență se desfășoară în prezență, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examinatului.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5,00, iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6.00.

1.1.5.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției*.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.5.6.1 Admiterea

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare. Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau a altor acte de studii echivalente, conform legii.

Proba de admitere trebuie să conțină cel puțin evaluarea cunoștințelor de Biologie umană sau Chimie organică la alegere.

1.1.5.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați (capacitatea de școlarizare) se stabilește pe baza evaluării periodice a programelor de studii și este cea publicată în Monitorul Oficial.

Numărul maxim de studenți într-o serie de studii este de 150 studenți; numărul studenților în

grupă este de 15-25 studenți pentru disciplinele fundamentale și 10-15 studenți pentru disciplinele clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Laborator clinic*, raportul* optim de cadre didactice/studenți este de 1/8 - 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Laborator clinic*, raportul personal auxiliar/cadre didactice este de 1/5 - 1/7.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.1.5.7 Cercetarea științifică

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.5.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară, recunoscute sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii *Laborator clinic* va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

Disciplinele clinice și de specialitate vor trebui să dispună de: baze clinice (spital) și de laboratoare clinice (microbiologie, biochimie, hematologie, anatomie patologică).

b. *Laborator de microbiologie*

- *Aparatură:* etuvă, termostaț, autoclave, microscop binocular (1 la 2 studenți), frigider cu congelator, centrifugă, plită electrică, agitator, distilator, pH-metru, hotă, balanță analitică, lampa UV,
- *Consumabile:* sticlărie de laborator (pipete serologice sterile și nesterile, anse, plăci

Petri, pahare Berzelius, lame și lamele de microscop, bec de gaz, termometru).

c. *Laborator de parazitologie*

- microscop (1 la 2 studenți), lame, lamele, stativ lame, pipete

d. *Laborator de anatomie patologică*

- *Aparatură*: microscop binocular (1 la 2 studenți), microtom pentru parafina, termostat pentru parafină (560C), baie termostată, frigider cu congelator -200C, baterie de prelucrare histopatologica manuală, baterie de colorare manuală
- *Consumabile*: recipiente de dimensiuni variate pentru fixarea fragmentelor tisulare, pense, foarfeci, bisturie de diferite mărimi și cuțite pentru orientarea fragmentelor tisulare, sticlărie (cilindri gradați, pahare Berzelius și Erlenmayer de diferite mărimi rezistente la temperaturi ridicate), lame și lamele, tăvi pentru transportul lamelor

e. *Laborator de biochimie clinică*

- *Aparatură*: analizor semiautomat, linie de electroforeză, agitator magnetic, microscop binocular 1 buc., baie de termostatare, centrifugă, microcentrifugă, distilator, frigider cu congelator, pH-metru, balanță analitică, pipete semiautomate de volume diferite, reglabile (0,5μl -20μl, 20-200μl, 100-1000μl, 1000-5000μl) –minim două din fiecare tip
- *consumabile*: stative pentru eprubete, stripuri urină, sticlărie de laborator, vârfuri adecvate pipete semiautomate

f. *Laborator de hematologie*

- *aparatură*: microscop binocular la 3 studenți, centrifugă, instalație de purificare apă, coagulometru semiautomat, sistem de determinare a VSH, cronometru, linie de colorare lame, camera Burkerturk - FuksRoshent
- *consumabile*: capilare, lame și lamele, stative lame și lamele, pipete serologice sterile, pipete semiautomate reglabile, reactivi pentru colorare frotiuri, reactiv pentru test Coombs

g. *Laborator de imunologie*

- *aparatură*: centrifugă cu răcire, sistem de citire ELISA, frigider, congelator, ceas de laborator, termometre, vortex, termostat, pipete semiautomate de volume diferite, reglabile (0,5μl -20μl, 20-200μl, 100-1000μl), minim două din fiecare tip
- *consumabile*: vârfuri adecvate pipete semiautomate, kituri teste imunologice rapide

Capacitatea spațiilor de învățământ trebuie să fie:

- min. 1 mp/loc în sălile de curs;
- min 1.4 mp/loc în sălile de seminar;
- min. 1,5 mp/loc în sălile de lectură din biblioteci;
- min. 2,5 mp/loc în laboratoare de informatică;
- min 4 mp/loc în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare.

1.1.6 Programul de studii: BALNEOFIZIOKINETOTERAPIE ȘI RECUPERARE**1.1.6.1 Personalul didactic**

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii **Balneofiziokinetoterapie și recuperare**,

- ☐ Raportul* cadre didactice didactice/studenti este de 1/8-1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9. R2=1/8),
- ☐ Raportul* personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/7, R1=1/6. R2=1/5),
- ☐ stagiile practice sunt îndrumate licențiați în fiziokinetoterapie sau cu minim 5 ani vechime în domeniu

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau medic primar în specialitatea postului sau fiziokinetoterapeuți

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psiho-pedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajat pe perioadă nedeterminată.

1.1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

Pregătirea universitară durează timp de 3 ani.

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	24-28**
4. Numărul de ore didactice din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate	Minimum 3 stagii a 3 săptămâni cu 8h/zi
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/3, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	125
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (15-25 pentru învățământul fundamental, 10-15 pentru cel clinic)
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

** Nu sunt incluse în cele 28-29 ore/săptămână orele de gardă și stagiile de abilități practice din timpul anului universitar

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale și	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-60
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 10
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Activitatea educativă va fi divizată în 1/3- respectiv 2/3 între activitățile teoretice și pregătirea practică clinică.

Activitățile practice includ: lucrări practice de laborator, stagiu clinic, practică și gărzi în unități ale sistemului de sănătate (spitale, ambulatoriu, cabinete medicale, unități medico-sociale).

Nu există învățământ cu frecvență redusă sau fără frecvență.

Instruirea teoretică trebuie să fie echilibrată și coordonată cu instruirea clinică, în așa fel încât cunoștințele și experiența practică să fie dobândite într-un mod adecvat. Instruirea clinică trebuie să fie realizată sub supervizarea unor persoane a căror experiență profesională să asigure o pregătire adecvată însușirii de către cursanți a responsabilităților implicate în activitățile de fiziokinetoterapie și recuperare.

În urma pregătirii diploma trebuie să fie garanția:

- cunoașterii adecvate a științelor ce stau la baza activității de fiziokinetoterapeut;
- cunoașterea adecvate a deontologiei și legislației profesionale;
- cunoașterii aprofundate a funcțiilor biologice, a anatomiei și fiziologiei,
- cunoașterii relațiilor dintre starea de sănătate și mediul fizic și social al omului și al comportamentului acestuia asigurând dobândirea abilităților necesare,
- unei experiențe clinice adecvate, dobândite sub îndrumarea unui personal calificat, în instituții acreditate în vederea:
  - evaluării, aplicării și monitorizării procedurilor și tehnicilor de terapie fizică, asistență kinetică, profilactică și de recuperare motorie pentru pacienții cu patologii locomotorie posttraumatică sau reumatismală, neurologică, cardiovasculară și respiratorie,
  - evaluării, aplicării și monitorizării procedurilor și tehnicilor de electroterapie, hidroterapie, termoterapie și masaj pentru pacienții cu patologii locomotorie posttraumatică, reumatismală, neurologică, cardiovasculară și respiratorie.
  - monitorizării stării generale a pacienților din punct de vedere anatomo-funcțional și furnizarea către medicul specialist a informațiilor relevante pentru elaborarea și monitorizarea planurilor terapeutice individuale bazate pe programe de exerciții

- fizice statice și dinamice, în conformitate cu diagnosticul clinic.
- aplicării programelor de terapie fizică și recuperare medicală în scopul refacerii funcțiilor diminuate, creșterii nivelului funcțional sau pentru realizarea unor mecanisme compensatorii,
- cunoașterii și respectării regulilor de etică și deontologie medicală,
- aplicării programelor de comunicare atât în relația cu pacientul cât și cu ceilalți membri din echipa de recuperare.
- capacității de participare la formarea personalului medical și unei experiențe de colaborare optimă cu restul personalului, desfășurării de activități de educație în instituții de învățământ pentru pregătirea viitorilor fiziokinetoterapeut, activități de cercetare și în cadrul programelor de educație continuă.

1.1.6.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Opțională
6.	Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie	Opțională
7.	Morfopatologie	Opțională
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Obligatorie
10	Histologie	Opțională
11	Genetică	Opțională

1.1.6.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Farmacologie clinică	Opțional
2.	Epidemiologie	Obligatorie
3.	Dermatologie	Obligatorie
4.	Nutriție și Dietetică	Obligatorie
5.	Radiologie și imagistică medicală	Obligatorie
6.	Igienă	Obligatorie
7.	Semiologie chirurgicală și chirurgie	Obligatorie
8.	Semiologie medicală și medicină internă	Obligatorie
9.	Deontologie medicală. Bioetică	Obligatorie

1.1.6.2.3 Disciplina de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Anatomia aplicată a aparatului locomotor	Obligatorie
2.	Aquagim recuperatoriu	Opțională
3.	Balneo-climatologie	Obligatorie
4.	Biomecanică	Obligatorie
5.	Electroterapie	Obligatorie
6.	Elemente de gimnastică medicală	Obligatorie
7.	Elemente de terapie a durerii	Obligatorie
8.	Ergofiziologie	Obligatorie
9.	Evaluare osteoarticulară și musculară	Obligatorie
10.	Fiziokinetoterapie și recuperare în boli neurologice	Obligatorie
11.	Geriatrică și recuperarea pacientului vârstnic	Obligatorie
12.	Hidrotermoterapie	Obligatorie
13.	Kinetologie	Obligatorie
14.	Kinetoprofilxie	Obligatorie
15.	Kinetoterapie	Obligatorie
16.	Masoterapie. Tehnici complementare	Obligatorie
17.	Măsurare și evaluare motrică și somato-funcțională	Obligatorie
18.	Neurologie și neuroreabilitare	Obligatorie
19.	Nursing general (și principii generale de îngrijire)	Obligatorie
20.	Ortezare și protezare	Obligatorie
21.	Pediatrică și recuperarea copilului	Obligatorie
22.	Programare și planificare în kinetoterapie	Opțională
23.	Promovarea sănătății și educație pentru sănătate	Obligatorie
24.	Psihomotricitate, educație și reeducare psihomotrică	Obligatorie
25.	Recuperare în boli cardiovasculare	Obligatorie
26.	Recuperare în boli endocrino-metabolice	Obligatorie
27.	Recuperare în boli respiratorii	Obligatorie
28.	Recuperare în medicina sportivă	Obligatorie
29.	Recuperare în ortopedie și traumatologie	Obligatorie
30.	Recuperare postoperatorie	Obligatorie
31.	Recuperare uro – ginecologică	Obligatorie
32.	Reumatologie și recuperare în boli reumatologice	Obligatorie
33.	Tehnici de reabilitare și reeducare funcțională	Obligatorie
34.	Terapie ocupațională	Obligatorie
35.	Urgențe medicale și prim ajutor medical	Obligatorie

1.1.6.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatică medicală. Biostatistică	Obligatorie

2.	Limbi moderne	Obligatorie
3.	Științele comportamentului. Psihologie medicală. Sociologie medicală	Obligatorie
4.	Comunicare medicală	Opțională
5.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie

1.1.6.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Balneofiziokinetoterapie și recuperare, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea. Instruirea teoretică se face în mod echilibrat și coordonat cu instruirea clinică, astfel încât cunoștințele și competențele prevăzute mai sus să poată fi dobândite în mod corespunzător.

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin programa analitică a noii discipline introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă / suplimentul la diploma.

Programa de învățământ poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, ele se creditează cu credite ECTS în afara celor 60 de credite obligatorii și nu se normează în statul de funcții. Ele pot să completeze pregătirea studentului în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală. Ele figurează în foaia matricolă a studentului.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Balneofiziokinetoterapie și recuperare, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea, fapt ce va trebui să fie reflectat corespunzător în fișele de disciplină.

În domeniul Sănătate, activitățile care implică relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Balneofiziokinetoterapie și recuperare, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice pe parcursul semestrului, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii;

1.1.6.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele de disciplină, avizate anual la nivelul departamentului, vor cuprinde:

- Date despre program: Instituția / facultatea / departamentul, domeniu de studii / ciclul de

licență / programul de studii

- Date despre disciplină: denumire; titularul / titulari activităților de curs și de activități practice / seminar în conformitate cu statele de funcții; anul de studii / semestru; tipul de evaluare, regimul disciplinei: fundamentale / de domeniu / de specialitate / complementare, respectiv obligatorie / opțională / facultativă
- Timp total estimat: ore de activitate didactică (curs și activități practice / seminar pe semestru); distribuția fondului de timp, total ore de studii individual, număr de credite
- Precondiții de curriculum și competențe;
- Condiții de desfășurare a cursului și activității de seminar;
- Competențe specifice acumulate (profesionale și transversale);
- Obiectivele disciplinei (generale și specifice);
- Conținutul cursului, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Conținutul activităților practice / seminar, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent;
- Evaluarea (criterii, metode de evaluare și ponderea din nota finală; standardul minim de performanță).

1.1.6.4 Practica

Pentru stagiile de abilități practice derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică comasată instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilități din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.; pentru stagiile de practică comasată vor fi nominalizați tutori de practică –fiziokinetoterapeuți având o vechime de minim 5 ani în domeniu.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.6.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.6.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente

procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților se realizează pe bază de criterii de performanță, examinarea asigurând evaluarea cunoștințelor și a deprinderilor dobândite, în prezența a minim 2 cadre didactice.

Formele de verificare și atestare a competențelor studentului, prevăzute în planurile de învățământ, sunt examenul (E) și colocviul (C). Modul de susținere a examenelor – probă scrisă (S), probă orală (O) sau probă scrisă și orală (SO) – se stabilește pentru fiecare disciplină în parte prin Fișa disciplinei și se comunică studenților la începutul fiecărui semestru, de titularul disciplinei. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Pentru domeniul Sănătate, programul Balneofiziokinetoterapie și recuperare, promovabilitatea în anii terminali este de cel puțin 70% din numărul total de studenți din anul respectiv.

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60). Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul între instituții de învățământ superior din domeniul medical se poate aproba în perioada 1 - 25 septembrie a fiecărui an, devenind efectivă începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.1.6.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și de a redacta și prezenta rezultatele cercetării conform regulilor comunității științifice.

Tema lucrării de finalizare a studiilor se alege cel mai târziu la începutul ultimului an de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific. Schimbarea titlului și a coordonatorului științific nu mai este posibilă începând cu al doilea semestru al ultimului an de studii.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează, de regulă, în ultimii 2 ani de studii, pe tema specifică programului de studii, având prevăzut în Planul de învățământ în ultimul an de studii un număr de minim 56 de ore.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea

principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.6.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate și susținerea lucrării de licență. Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată cel puțin dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate cu minim 6 luni înainte de derularea examenului. Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

Probele pentru examenul de licență se desfășoară în prezența, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examinatului.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5,00, iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6.00.

1.1.6.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției*.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.6.6.1 Admiterea

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau altor acte de studii echivalente, conform legii.

Probele de admitere trebuie să conțină cel puțin Biologie.

1.1.6.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați (capacitatea de școlarizare) se stabilește pe baza evaluării periodice a programelor de studii și este cea publicată în Monitorul Oficial.

Numărul maxim de studenți într-o serie de studii este cuprins între 150 studenți; numărul studenților în grupă este de 15-25 studenți pentru disciplinele fundamentale și 10-15 studenți pentru disciplinele clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii BFKT, raportul* optim de cadre didactice/studenți este de 1/8 - 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii BFKT, raportul personal auxiliar/cadre didactice este de 1/5 - 1/7.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.1.6.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară, recunoscute de sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii BFKT va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.6.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Balneofiziokinetoterapie și recuperare*, fiecare amfiteatru (sau fiecare disciplină) trebuie să fie dotat corespunzător activității didactice desfășurate.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale morfologice este:

- material didactic specific (piese, mulaje);
- materiale necesare pregătirii, conservării și prezentării materialului didactic; posibilități de

minimă protecție (chiuvete, vestiar studenți, ventilație pentru sălile de disecție etc.) și trusă de prim ajutor,

- softuri specifice,
- sală microscopie,
- colecție de lame, muzeu piese anatomice.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale teoretice, funcționale și de specialitate este:

- aparatură specifică necesară procesului didactic;
- rețea de calculatoare și un sistem multimedia.

Disciplinele clinice medicale și chirurgicale vor fi dotate astfel: toate disciplinele cu stagiu vor avea baze de practică cu folosire exclusivă; 3 studenți / pat la fiecare disciplină cu stagiu; stagiile se desfășoară obligatoriu la specialitatea din curricula; posibilități de investigare minimală (vezi lista de mai jos). Un spital clinic universitar încheie contract cu o singura institutie de invatamant superior medical.

Dotări pentru disciplinele funcționale (Fiziologie, Fiziopatologie, Farmacologie):

- instrumentar și aparatură de laborator pentru biochimie, hematologie, etc.;
- aparatură pentru explorări funcționale (EKG, EEG, EMG, spirometrie)

Dotări pentru disciplinele fundamentale teoretice (Biofizică, Biochimie, Genetică):

- instrumente detectoare fotoelectrice (fotometru, colorimetru, spectrofotometru, spectrofotocolorimetru) și bioelectrice (EKG, EEG, EMG);
- aparat de electroforeză, pompa de vid, centrifugă, ultracentrifugă; microscop, echipamente și materiale ce permit lucrul individual; microscop cu fluorescență.

Dotări pentru Informatică medicală: minimum 1 calculator la 2 studenți.

Dotări pentru disciplina Microbiologie, Virusologie, Parazitologie: 1 microscop la 3 studenți; 1 microscop cu fluorescență / sală; 1 termostat / sală; 1 etuvă, un pupinel, un autoclav / punct de lucru; 1 balanță analitică și o baie de electroforeză; 1 baie cu apă cu agitator și 1 centrifugă / sală; colecție de lame specifice; laborator preparare lame, culturi etc.

Dotări pentru disciplinele medicale: electrocardiografe, spirometre; aparatură imagistică în concordanță cu planul de învățământ; simulatoare pentru manevre medicale (în dotarea Centrelor de Simulare);

Dotări pentru disciplinele chirurgicale: simulatoare pentru manevrele chirurgicale (în dotarea Centrelor de Simulare); sistem video de transmitere din sălile de operație.

Dotări pentru disciplinele de specialitate: goniometre, dinamometre, electroterapie, laserterapie, sisteme de hidroterapie, mese de masaj

Biblioteca dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ, pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație baza de date electronice a bibliotecii și rețea de calculatoare cu acces la Internet. Acoperirea cu fond de carte propriu se poate face și electronic prin cursuri în format digital, pe platforme intranet.

Biblioteca asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, baze de date bibliografice online specifice programului) în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume și de abonamente la principalele reviste din țară și din străinătate pentru fiecare disciplină care definește programul de studii.

Capacitatea spațiilor de învățământ trebuie să fie:

- min. 1 mp/loc în sălile de curs;
- min 1.4 mp/loc în sălile de seminar;
- min. 1,5 mp/loc în sălile de lectură din biblioteci;
- min. 2,5 mp/loc în laboratoare de informatică;
- min 4 mp/loc în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare.

1.1.7 Programul de studii: AUDIOLOGIE ȘI PROTEZARE AUDITIVĂ**1.1.7.1 Personalul didactic**

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Audiologie și protezare auditivă*,

- ☐ Raportul* cadre didactice /studenți este de 1/8-1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9, R2=1/8),
- ☐ Raportul personal auxiliar /cadre didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/17, R1=1/6, R2=1/5),
- ☐ stagiile practice sunt îndrumate de tutori cu minim 5 ani vechime în domeniu
- ☐ în domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psiho-pedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajat pe perioadă nedeterminată.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, luat în considerare la acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau la programul respectiv.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau medic primar în specialitatea postului asistent medical sau audiolog, pentru disciplinele de specialitate.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Audiologie și protezare auditivă*, instituția încurajează dezvoltarea profesională a specialiștilor pentru a deveni cadre didactice.

1.1.7.2 Conținutul procesului de învățământ

În domeniul sănătate pentru programul de studii *Audiologie și protezare auditivă* se asigură 3 ani de studii, respectiv 180 de credite ECTS, finalizate cu diplomă de licență. Orele de pregătire teoretică reprezintă 1/3 din totalul orelor programului și 2/3 de pregătire practica clinică și de specialitate).

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	24-28**
4. Numărul de ore didactice din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate	Minimum 3 stagii a 3 săptămâni cu 8h/zi
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/3, cu o abatere admisă de ± 30%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	125
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (15-25 pentru învățământul fundamental, 10-15 pentru cel clinic)
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

** Nu sunt incluse în cele 28-29 ore/săptămână orele de gardă și stagiile de abilități practice din timpul anului universitar

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate* și *complementare*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-60
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maximum 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Anul universitar este structurat pe 2 semestre cu 24- 28 de ore pe săptămână fără a depăși 28 de ore. Nu sunt incluse în cele 24-28 ore/săptămână orele de gardă și stagiile de abilități practice din timpul anului universitar. Stagiile de practică comasată, organizate în afara celor 28 de săptămâni de școală vor avea 40 de ore pe săptămână (8h/zi, 5 zile/săptămână), fiind planificate minim 3 săptămâni de practică comasată anual.

Fiecare semestru are 30 de credite ECTS.

Instruirea teoretică și tehnică trebuie să fie echilibrată și coordonată cu instruirea clinică, în așa fel încât cunoștințele și experiența practică să fie dobândite într-un mod adecvat. Instruirea clinică trebuie să fie realizată sub supervizarea unor persoane a căror experiență profesională să asigure o pregătire adecvată însușirii de către cursanți a responsabilităților implicate în activitățile de audiolog.

În urma pregătirii diploma trebuie să fie garanția:

- participării la examinarea otoscopică și videootoscopică a urechii
- recunoașterii patologiei urechii externe și a urechii medii care poate influența testele auditive și protezarea auditivă;
- capacității de a efectua testele auditive subiective și obiective la adult și copil și a capacității de a le interpreta;
- stabilirii tipului și gradului de hipoacuzie în vederea diagnosticului medical și a prescripției medicale;
- analizării particularităților anatomo-fiziologice și psihoacustice a pacienților în vederea protezării auditive;

- recomandării tipurilor de protezare indicate pacientului în urma prescripției medicale;
- efectuării de probe protetice pentru pacient;
- efectuării amprentelor de conduct auditiv extern și confecționării olivelor și carcaselor pentru dispozitivele protetice;
- protezării cu proteze auditive convenționale,
- stabilirii parametrilor de funcționare a aparatului auditiv;
- efectuării de intervenții de service pentru aparatele auditive - după obținerea unui atestat de la producător sau importator;
- adaptării protezelor auditive implantabile numai după obținerea unui atestat pentru fiecare tip de proteză implantabilă;
- testării auditive de screening pentru toate categoriile de vârstă;
- efectuării investigațiilor funcției aparatului vestibular și interpretarea rezultatelor.
- gestionării bazelor teoretice și legislative ale sistemelor de sănătate operaționale în România precum și a celor manageriale vizând cabinetul/ laboratorul de audiologie și de protezare auditivă;
- utilizării adecvate a computerului și a programelor computerizate specifice de adaptare (reglaj) a protezelor auditive;
- aplicării principiilor de evidență contabilă cerute de legislația specifică.

1.1.7.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Opțională
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Opțională
6.	Microbiologie (Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie)	Opțională
7.	Morfopatologie	Opțională
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Opțională
10	Histologie	Opțională
11	Genetică	Obligatorie

1.1.7.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Medicină internă și specialități medicale	Obligatorie
2.	Chirurgie și specialități chirurgicale	Obligatorie
3.	Igienă	Obligatorie
4.	Sănătate publică. Management sanitar	Obligatorie
5.	Epidemiologie	Obligatorie
6.	Deontologie medicală și bioetică	Obligatorie

1.1.7.2.3 Discipline de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Acustică industrială, audiologie ocupațională, protecția contra zgomotului	Obligatorie
2.	Aparate de corecție auditivă	Obligatorie
3.	Audiologie clinică. Vestibulogie clinică	Obligatorie
4.	Audiologie protetică	Obligatorie
5.	Audiologie protetică și metode de adaptare a protezei	Obligatorie
6.	Audiometrie obiectivă	Obligatorie
7.	Audiometrie pediatrică	Obligatorie
8.	Biomateriale	Obligatorie
9.	Biometrologie	Obligatorie
10.	Educație pentru sănătate (promovarea sănătății)	Obligatorie
11.	Electronică	Obligatorie
12.	Elemente de patologie O.R.L.	Obligatorie
13.	Fizică generală, acustică și electricitate	Obligatorie
14.	Legislație socială și sanitară. Aspecte juridice ale profesiei	Obligatorie
15.	Lingvistica și fonetica	Obligatorie
16.	Matematica aplicată	Obligatorie
17.	Metrologia echipamentelor audiologice	Obligatorie
18.	Nursing general	Obligatorie
19.	Originea și dezvoltarea limbajului	Obligatorie
20.	Patologia auzului	Obligatorie
21.	Practica de specialitate	Obligatorie
22.	Psihologia deficientului auditiv	Obligatorie
23.	Semiologia aparatului audio – fonator	Obligatorie
24.	Tehnologia reabilitării auditive	Obligatorie

1.1.7.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatica medicală și biostatistică	obligatorie
2.	Metodologia cercetării științifice	obligatorie
3.	Științele comportamentului; Sociologie medicală, Psihologie medicală	obligatorie
4.	Limbi moderne	obligatorie
5.	Educație fizică	Obligatorie
6.	Comunicare medicală	Opțională

1.1.7.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Audiologie și protezare auditivă, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea. Instruirea teoretică se face în mod echilibrat și coordonat cu instruirea de specialitate, astfel încât cunoștințele și competențele prevăzute mai sus să poată fi dobândite în mod corespunzător, fapt ce va trebui să fie reflectat corespunzător în fișele de disciplină.

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin programa analitică a noii discipline introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă/suplimentul la diploma.

Programa de învățământ poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, ele se creditează cu credite ECTS în afara celor 60 de credite obligatorii și nu se normează în statul de funcții (pot fi organizate suplimentar, pentru cei interesați). Ele pot să completeze pregătirea studentului în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală. Ele figurează în foaia matricolă a studentului.

În domeniul Sănătate, activitățile care implică relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Audiologie și protezare auditivă*, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii;

1.1.7.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele de disciplină, avizate anual la nivelul departamentului, vor cuprinde:

- Date despre program: Instituția / facultatea / departamentul, domeniu de studii / ciclul de licență / programul de studii
- Date despre disciplină: denumire; titularul / titulari activităților de curs și de activități practice / seminar în conformitate cu statele de funcții; anul de studii / semestru; tipul de evaluare, regimul disciplinei: fundamentale / de domeniu / de specialitate / complementare, respectiv obligatorie / opțională / facultativă
- Timp total estimat: ore de activitate didactică (curs și activități practice / seminar pe semestru); distribuția fondului de timp, total ore de studii individual, număr de credite
- Precondiții de curriculum și competențe;
- Condiții de desfășurare a cursului și activității de seminar;
- Competențe specifice acumulate (profesionale și transversale);
- Obiectivele disciplinei (generale și specifice);

- Conținutul cursului, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Conținutul activităților practice / seminar, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent;
- Evaluarea (criterii, metode de evaluare și ponderea din nota finală; standardul minim de performanță).

1.1.7.4 Practica

Pentru stagiile de abilități practice derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică comasată, instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.; pentru stagiile de practică comasată vor fi nominalizați tutori de practică, având o vechime de minim 5 ani în domeniu.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.7.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.7.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole/suplimentul la diploma).

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60).

Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

Formele de verificare și atestare a competențelor studentului, prevăzute în planurile de învățământ, sunt examenul (E) și colocviul (C). Modul de susținere a examenelor – probă scrisă (S), probă orală (O) sau probă scrisă și orală (SO) – se stabilește pentru fiecare disciplină în parte prin Fișa disciplinei și se comunică studenților la începutul fiecărui semestru, de titularul disciplinei. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Promovabilitatea studenților pe fiecare an de studii este de cel puțin 40% din numărul total de studenți din anul respectiv

Pentru domeniul Sănătate, specializarea Audiologie și protezare auditivă, promovabilitatea în anii terminali este de cel puțin 70% din numărul total de studenți din anul respectiv.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul între instituții de învățământ superior din domeniul medical se poate aproba în perioada 1-25 septembrie a fiecărui an, devenind efectivă începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.1.7.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și de a redacta și prezenta rezultatele cercetării conform regulilor comunității științifice.

Tema lucrării de finalizare a studiilor se alege cel mai târziu la începutul penultimului semestru de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific. Schimbarea titlului și a coordonatorului științific nu mai este posibilă începând cu al doilea semestru al ultimului an de studii.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează în ultimii 2 ani de studii, pe tema specifică programului de studii, având prevăzut în Planul de învățământ în ultimul an de studii) un număr de minim 56 de ore.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.7.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universităților*.

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate și susținerea lucrării de licență. Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată cel puțin dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate cu cel puțin 6 luni înainte de sesiunea de examinare. Proba 1 poate conține și o evaluare practică

Probele pentru examenul de licență se desfășoară în prezență, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examinatului.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5,00, iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6.00.

1.1.7.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare*, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.7.6.1 Admiterea

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau altor acte de studii echivalente, conform legii.

Probele de admitere trebuie să conțină cel puțin evaluarea cunoștințelor de Biologie umană sau Fizică, la alegere.

1.1.7.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați (capacitatea de școlarizare) se stabilește pe

baza evaluării periodice a programelor de studii și este cea publicată în Monitorul Oficial.

Numărul maxim de studenți într-o serie de studii este de 150 studenți; numărul studenților în grupă este de 15-25 studenți pentru disciplinele neclinice și 10-15 studenți pentru disciplinele clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Audiologie și protezare auditivă*, raportul* optim cadre didactice/studenți este de 1/8 - 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Audiologie și protezare auditivă*, raportul personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.1.7.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară, recunoscute sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii *Audiologie și protezare auditivă* va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.7.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Audiologie și protezare auditivă*, fiecare sală de curs trebuie să fie dotată cu: tablă, videoproiector.

Vor exista ca servicii minime o bibliotecă în măsură să asigure minimum bibliografia obligatorie pentru 50% din studenți, abonamente la reviste și număr de locuri egal cu minim 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație baza de date electronice a bibliotecii., un laborator de mijloace audiovizuale, rețea de calculatoare cu acces la Internet și un atelier de întreținere aparatură. Biblioteca asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, baze de date bibliografice online specifice programului) în format clasic sau electronic și gratuit Biblioteca trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume și de abonamente la principalele reviste din țară și din străinătate pentru fiecare disciplină care definește programul de studii. Fiecare bibliotecă are un program și resurse de procurare a cărților și revistelor, inclusiv în format electronic. Acoperirea cu fond de

carte propriu se poate face și electronic prin cursuri în format digital, pe platforme intranet.

Discipline neclinice vor fi dotate minimal cu aparatură specifică necesară procesului didactic.

Disciplinele clinice și de specialitate vor trebui să dispună de: baze clinice (spital) și de laboratoare și servicii de Audiologie și protezare auditivă cu dotări minime. Un spital clinic universitar încheie contract cu o singură instituție de învățământ superior medical.

Echipamente și dispozitive

- 1) audiometre
- 2) calculator cu programul NOAH inclus
- 3) diapazon
- 4) dispozitive de testare a aparatelor auditive (Audiomaster, Fonix FP40, Aurical)
- 5) liste de cuvinte imprimate pe suport magnetic
- 6) micromotor
- 7) microscop
- 8) mulajul urechii, ureche artificială
- 9) multimetre
- 10) otoscop
- 11) sistem audio (pentru investigații în câmp liber)
- 12) stație de lipit
- 13) stetoclip
- 14) timpanometru
- 15) trusă șurubelnițe
- 16) unitate de programare a aparatelor auditive conectată la calculator HI-PRO

1.1.8 Programul de studii: NUTRIȚIE ȘI DIETETICĂ

1.1.8.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Nutriție și dietetică*,

- ☐ Raportul* cadre didactice /studenți este de 1/8-1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9. R2=1/8),
- ☐ Raportul* personal auxiliar/ cadre didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/17, R1=1/6. R2=1/5),
- ☐ stagiile practice sunt îndrumate de tutori - cadre didactice si dieteticieni acreditați cu minim 5 ani vechime în domeniu
- ☐ în domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să aibă un program psiho-pedagogic în termen de 3 ani de la încheierea contractului de angajat pe perioadă nedeterminată.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, luat în considerare la acreditarea fiecărei structuri instituționale și pentru fiecare program de studii din ciclul de licență este cel rezultat ținându-se seama de posturile întregi din statele de funcții și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea la structura sau la programul respectiv.

La disciplinele care au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane

care au obținut, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic rezident, medic specialist sau medic primar în specialitatea postului.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Nutriție și dietetică, instituția încurajează dezvoltarea profesională a dieteticienilor acreditați pentru a deveni cadre didactice.

1.1.8.2 Conținutul procesului de învățământ

Formarea de nutriționiști și dieteticieni constă în 3 ani (180 credite) de instruire teoretică și clinică, perioada de instruire teoretică reprezentând cel puțin 1/3, iar cea de instruire clinică cel puțin 1/2 din perioada minimă de formare.

Nu există învățământ cu frecvență redusă sau la distanță.

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	24-28
4. Numărul de ore didactice din planul de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5-15
8. Durata practicii de specialitate	Minim 3 stagii a 3 săptămâni cu 8h/zi
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS**
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/3, cu o abatere admisă de ± 30%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	150
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	În funcție de tipul de disciplină (25 pentru învățământul preclinic, 15 pentru cel clinic)
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-60
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	80-90
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-20%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Anul universitar este structurat pe două semestre a câte 14 săptămâni, cu 24-28 ore / săptămână de pregătire teoretică și practică. Nu sunt incluse în cele 24-28 ore/săptămână orele de stagii de abilități practice din timpul anului universitar. Stagiile de practică comasată, organizate în afara celor 28 de săptămâni de școală vor avea 40 de ore pe săptămână (8h/zi, 5 zile/săptămână).

Fiecare semestru are câte 30 credite de studii ECTS pentru disciplinele obligatorii.

Instruirea teoretică trebuie să fie echilibrată și concordantă cu instruirea clinică, în așa fel încât cunoștințele și experiența practică să fie dobândite într-un mod adecvat. Instruirea practică/clinică trebuie să fie realizată sub supervizarea unor persoane a căror experiență profesională să asigure o pregătire adecvată însușirii de către cursanți a responsabilităților implicate în activitățile de nutriționist și dietetician.

În urma pregătirii diploma trebuie să fie garanția:

- ✓ însușirii noțiunilor teoretice și practice necesare exercitării profesiei
- ✓ însușirii abilităților necesare stabilirii nevoilor de îngrijiri generale de sănătate și furnizării serviciilor de îngrijiri generale de sănătate de natură preventivă, curativă și de recuperare în baza competenței însușite de a stabili în mod independent necesarul de îngrijiri de sănătate, de a planifica, de a organiza și de a efectua aceste servicii;
- ✓ însușirii abilităților de a se implica în managementul serviciilor și produselor alimentare cu responsabilitatea de a furniza informații privind produsele nutriționale adecvate, hrana de calitate pentru indivizi și grupuri în stare de sănătate și de boală, în cadrul unor

- instituții sau comunități;
- ✓ dezvoltării abilităților prin care activează la nivelul îngrijirilor medicale primare, secundare și terțiare, cu responsabilitatea de a planifica, a educa, a supraveghea și a evalua un plan de alimentație, conceput clinic, pentru a asigura pacienților/beneficiarilor de servicii de nutriție și dietetică o stare de sănătate nutrițională optimă; licențiați și acreditați pot lucra autonom în cabinete individuale, în instituții medicale, cabinete medicale, spitale, unități staționare și cămine de bătrâni;
  - ✓ dezvoltării abilităților prin care activează cu rol direct în promovarea sănătății și formularea politicilor de promovare a alegerilor produselor alimentare la nivel de individ/grupuri (instituții, școli), care să ducă la îmbunătățirea și menținerea sănătății nutriționale concomitent cu minimalizarea riscurilor care decurg din bolile cu determinare nutrițională;
  - ✓ protejării și ameliorării sănătății prin administrarea algoritmului nutrițional preventiv și curativ;
  - ✓ elaborării de programe și desfășurării de activități de educație pentru sănătate în baza competenței de a oferi persoanelor, familiilor și grupurilor de persoane informații care să le permită un stil de viață sănătos și să se autoîngrijească;
  - ✓ acordării primului ajutor în baza competenței de a iniția în mod independent măsuri imediate pentru menținerea în viață și aplicarea în situații de criză sau de catastrofă a acestor măsuri;
  - ✓ facilitării acțiunilor pentru protejarea sănătății în grupuri considerate cu risc, precum și organizarea și furnizarea de servicii de îngrijiri de sănătate comunitară pe baza competențelor de a colabora eficient cu alți factori din sectorul sanitar și de a oferi în mod independent consiliere, indicații și sprijin persoanelor care necesită îngrijire și persoanelor apropiate;
  - ✓ desfășurării activităților de cercetare în domeniul îngrijirilor generale de sănătate de către nutriționiști și dieteticieni licențiați;
  - ✓ participării nutriționiștilor și dieteticienilor acreditați ca formatori, la pregătirea teoretică și practică a diverselor categorii de profesioniști din sănătate și inclusiv a nutriționiștilor și dieteticienilor în cadrul programelor de educație continuă în baza competenței de a asigura o comunicare profesională exhaustivă și de a coopera cu membrii altor profesii din domeniul sănătății;
  - ✓ raportării activităților specifice desfășurate și analizei independente a calității îngrijirilor de sănătate acordate pentru îmbunătățirea practicii profesionale de nutriționist și dietetician;
  - ✓ desfășurării de activități de formare și pregătirii teoretice și practice în instituții de învățământ pentru pregătirea viitorilor nutriționiști și dieteticieni, precum și de activități de pregătire a personalului sanitar auxiliar.

1.1.8.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Opțională
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Opțională

6.	Microbiologie (Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie)	Obligatorie
7.	Morfopatologie	Obligatorie
8.	Fiziopatologie	Obligatorie
9.	Farmacologie	Obligatorie
10	Histologie	Obligatorie
11	Genetică	Opțional

1.1.8.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Chimie generală	Obligatorie
2.	Puericultură și Pediatrie	Obligatorie
3.	Semiologie și patologie medicală	Obligatorie
4.	Semiologie și patologie chirurgicală	Obligatorie
5.	Sănătate publică. Management sanitar	Obligatorie
6.	Igienă	Obligatorie
7.	Epidemiologie	Obligatoriu
8.	Etică și deontologie profesională	Obligatorie

1.1.8.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Aditivi alimentari, nutraceutice și alimente funcționale	Obligatorie
2.	Bazele nutriției	Obligatorie
3.	Chimia alimentelor	Obligatorie
4.	Dietoterapia în boli neurologice și psihiatrice	Obligatorie
5.	Dietoterapia și particularități de îngrijire în boli de metabolism, nutriționale și obezitate	Obligatorie
6.	Dietoterapia și particularități de îngrijire în boli endocrine	Obligatorie
7.	Dietoterapia și particularități de îngrijire în patologia chirurgicală	Obligatoriu
8.	Dietoterapia și particularități de îngrijire în patologia medicinei interne (digestiv, cardiovascular, renal)	Obligatorie
9.	Dietoterapie în intoleranțe și alergii alimentare	Obligatorie
10	Dietoterapie și particularități de îngrijire în boli infecțioase	Obligatorie
11.	Dietoterapie și particularități de îngrijire în cancere	Obligatorie
12.	Endocrinologie și boli de metabolism și nutriție	Obligatorie
13.	Fitoterapie	Obligatorie
14.	Igiena alimentației și siguranța alimentului	Obligatorie
13	Legislație, principii de administrație și organizare a serviciilor de nutriție	Obligatorie
14	Nutrigenetică și nutrigenomică	Obligatorie
15	Nutriția copilului sănătos și bolnav	Obligatorie
16	Nutriția mamei (presarcina, sarcina și alăptarea)	Obligatorie

17	Nutriția omului sănătos	Obligatorie
18	Nutriția sportivului	Obligatorie
19	Nutriție artificială (nutriție enterala și parenterală)	Obligatorie
20	Nutriție comunitară	Obligatorie
21	Nutriție vegetariană	Obligatorie
22	Promovarea sănătății și educație terapeutică nutrițională	Obligatorie
23	Tehnologie alimentară / gastrotehnie	Obligatorie
24	Toxicologie alimentară	Obligatorie
25	Urgențe medicale și prim ajutor medical	Obligatorie

1.1.8.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatică medicală. Biostatistică	Obligatorie
2.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
3.	Științele comportamentului. Sociologie medicală. Psihologie medicală	Obligatorie
4.	Comunicare în nutriție	Opțională
5.	Educație fizică	Obligatorie
6.	Limbi moderne	Obligatorie

1.1.8.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Nutriție și dietetică*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea. Instruirea teoretică se face în mod echilibrat și coordonat cu instruirea clinică, astfel încât cunoștințele și competențele prevăzute mai sus să poată fi dobândite în mod corespunzător.

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin programa analitică a noii discipline introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii și se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă.

Programa de învățământ poate să conțină și discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, ele se creditează cu credite ECTS în afara celor 60 de credite obligatorii și nu se

normează în statul de funcții (pot fi organizate suplimentar, pentru cei interesați). Ele pot să completeze pregătirea studentului în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală. Ele figurează în foaia matricolă a studentului.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Nutriție și dietetică*, predarea uneia sau mai multor materii poate avea loc în cadrul celorlalte discipline sau în conexiune cu acestea, fapt ce va trebui să fie reflectat corespunzător în fișele de disciplină.

În domeniul Sănătate, activitățile didactice care implică însușirea terminologiei de specialitate precum și relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Nutriție și dietetică*, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice pe parcursul semestrului, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii;

1.1.8.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele de disciplină, avizate anual la nivelul departamentului, vor cuprinde:

- ✓ Date despre program: Instituția / facultatea / departamentul, domeniu de studii / ciclul de licență / programul de studii
- ✓ Date despre disciplină: denumire; titularul / titulari activităților de curs și de activități practice / seminar în conformitate cu statele de funcții; anul de studii / semestru; tipul de evaluare, regimul disciplinei: fundamentale / de domeniu / de specialitate / complementare, respectiv obligatorie / opțională / facultativă
- ✓ Timp total estimat: ore de activitate didactică (curs și activități practice / seminar pe semestru); distribuția fondului de timp, total ore de studii individual, număr de credite
- ✓ Precondiții de curriculum și competențe;
- ✓ Condiții de desfășurare a cursului și activității de seminar;
- ✓ Competențe specifice acumulate (profesionale și transversale);
- ✓ Obiectivele disciplinei (generale și specifice);
- ✓ Conținutul cursului, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- ✓ Conținutul activităților practice / seminar, metode de predare și bibliografia obligatorie și facultativă;
- ✓ Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent;
- ✓ Evaluarea (criterii, metode de evaluare și ponderea din nota finală; standardul minim de performanță).

1.1.8.4 Practica

Pentru stagiile de abilități practice derulate pe parcursul semestrelor, precum și pentru stagiile de practică comasată instituția de învățământ superior face dovada că a încheiat convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică, în care sunt precizate: locul și perioada desfășurării practicii, modul de organizare și îndrumare, responsabilii din partea instituției de învățământ și ai bazei de practică etc.; pentru stagiile de practică comasată vor fi nominalizați tutori de practică cadre didactice sau nutriționiști și dieteticieni atestați având o vechime de minim 5 ani în domeniu.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.1.8.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.8.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Evaluarea studenților se realizează pe bază de criterii de performanță, examinarea asigurând evaluarea cunoștințelor și a deprinderilor dobândite, în prezența a minim 2 cadre didactice

Formele de verificare și atestare a competențelor studentului, prevăzute în planurile de învățământ, sunt examenul (E) și colocviul (C). Modul de susținere a examenelor – probă scrisă (S), probă orală (O) sau probă scrisă și orală (SO) – se stabilește pentru fiecare disciplină în parte prin Fișa disciplinei și se comunică studenților la începutul fiecărui semestru, de titularul disciplinei. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

Pentru domeniul Sănătate, specializarea *Nutriție și dietetică*, promovabilitatea în anii terminali este de cel puțin 70% din numărul total de studenți din anul respectiv.

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60). Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și

specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul între instituții de învățământ superior din domeniul medical se poate aproba în perioada 1-25 septembrie a fiecărui an, devenind efectivă începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.1.8.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență testează abilitățile de a concepe și a realiza o cercetare independentă, precum și de a redacta și prezenta rezultatele cercetării conform regulilor comunității științifice.

Tema lucrării de finalizare a studiilor se alege cel mai târziu la începutul penultimului semestru de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific. Schimbarea titlului și a coordonatorului științific nu mai este posibilă începând cu al doilea semestru al ultimului an de studii.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează, de regulă, în ultimii 2 ani de studii, pe tema specifică programului de studii, având prevăzut în Planul de învățământ în ultimul an de studii) un număr de minim 56 de ore.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.1.8.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate și susținerea lucrării de licență. Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată cel puțin dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate cu minim 6 luni înainte de derularea examenului. Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

Probele pentru examenul de licență se desfășoară în prezența, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examinatului.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5,00, iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6.00.

1.1.8.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.*

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.1.8.6.1 Admiterea

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare.

Înscrierea la concursul de admitere se face pe baza diplomei de bacalaureat sau altor acte de studii echivalente, conform legii.

Probele de admitere trebuie să conțină cel puțin Biologie sau Chimie organică.

1.1.8.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați (capacitatea de școlarizare) se stabilește pe baza evaluării periodice a programelor de studii și este cea publicată în Monitorul Oficial.

Numărul maxim de studenți într-o serie de studii este de 150 studenți; numărul studenților în grupă este de 15-25 studenți pentru disciplinele fundamentale și 10-15 studenți pentru disciplinele clinice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Nutriție și dietetică, raportul* optim de cadre didactice /studenți este de 1/8 - 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Nutriție și dietetică, raportul personal auxiliar/cadre didactice este de 1/5 - 1/7.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.1.8.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară, recunoscute sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii *Nutriție și dietetică* va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări recunoscute pe plan național și internațional.

1.1.8.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Nutriție și dietetică*, baza materială trebuie să cuprindă:

- spații de învățământ corespunzătoare;
- dotare pentru fiecare amfiteatru: tablă, videoproiector, ecran de proiecție.
- laboratoare pentru fiecare disciplină care are activitate practică organizate specific, astfel încât să asigure lucrul individual al studenților și însușirea deprinderilor practice;
- dotare: bază materială corespunzătoare tipului de activitate practică,
  - laborator de biochimie, microbiologie
  - laborator de evaluare nutrițională
  - aparate pentru determinarea conținutului în nutrienți a alimentelor, aparate pentru determinarea conținutului în calorii a alimentelor, microscop

Săli de seminar pentru disciplinele care nu au activitate practică:

- dotare: tablă, videoproiector, ecran de proiecție,
- Dotarea minimală pentru discipline este:
- aparatură care să permită lucrul individual al studenților;
  - dotări materiale corespunzătoare ale laboratoarelor, pentru a permite deprinderea tehnică specifică;
  - softuri didactice.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Nutriție și Dietetică*, fiecare amfiteatru (sau fiecare disciplină) trebuie să fie dotat corespunzător activității didactice desfășurate.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale morfologice este:

- material didactic specific (piese, mulaje, etc.);
- materiale necesare pregătirii, conservării și prezentării materialului didactic; posibilități de minimă protecție (chiuvete, vestiar studenți, ventilație etc.) și trusă de prim ajutor;
- softuri specifice.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale teoretice, funcționale și de specialitate este:

- aparatură specifică necesară procesului didactic;
- rețea de calculatoare și un sistem multimedia.

Disciplinele clinice medicale și chirurgicale vor fi dotate astfel: toate disciplinele cu stagiu vor avea baze de date cu folosire exclusivă; 3 studenți / pat la fiecare disciplină cu stagiu; stagiile se desfășoară obligatoriu la specialitatea din curricula; posibilități de investigare minimală (vezi lista de mai jos). Un spital clinic universitar încheie contract cu o singură instituție de învățământ superior medical.

Dotări pentru disciplinele funcționale (Fiziologie, Fiziopatologie, Farmacologie):

- instrumentar și aparatură de laborator pentru biochimie, hematologie, etc.;

- aparatură pentru explorări funcționale (EKG, EEG, EMG, spirometrie).

Dotări pentru disciplinele fundamentale teoretice (Biofizica, Biochimia): instrumente detectoare fotoelectrice (fotometru, colorimetru, spectrofotometru, spectrofotocolorimetru) și bioelectrice (EKG, EEG, EMG); aparat de electroforeză, pompa de vid, centrifugă, ultracentrifugă; microscop, echipamente și materiale ce permit lucrul individual; microscop cu fluorescență.

Dotări pentru Informatică medicală: minimum 1 calculator la 2 studenți.

Dotări pentru disciplina Microbiologie, Virusologie, Parazitologie: 1 microscop la 3 studenți; 1 microscop cu fluorescență / sală; 1 termostat / sală; 1 etuvă, un Poupinel, un autoclav / punct de lucru; 1 balanță analitică și o baie de electroforeză; 1 baie cu apă cu agitator și 1 centrifugă / sală; colecție de lame specifice; laborator preparare lame, culturi etc.

Dotări pentru disciplinele medicale și chirurgicale specifice.

Dotări pentru disciplinele specifice specializării (Tehnologie alimentară, Gastrotehnie, Chimia alimentelor etc.): bucătărie cu dotare minimă gastrotehniei, analizei alimentelor, depozitarii alimentelor etc. (vesela, frigider, cuptor, masa de gătit etc.).

Biblioteca dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ, pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

Biblioteca asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, baze de date bibliografice online specifice programului) în format clasic sau electronic și gratuit. Biblioteca trebuie să dispună, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume și de abonamente la principalele reviste din țară și din străinătate pentru fiecare disciplină care definește programul de studii.

Capacitatea spațiilor de învățământ trebuie să fie:

- min. 1 mp/loc în sălile de curs;
- min 1.4 mp/loc în sălile de seminar;
- min. 1,5 mp/loc în sălile de lectură din biblioteci;
- min. 2,5 mp/loc în laboratoare de informatică;
- min 4 mp/loc în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare.

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de rețea de calculatoare cu acces la Internet, și acces instituțional la baze de date, inclusiv pentru studenți.

1.2 Domeniul de licență: SĂNĂTATE – DSU/DM MEDICINĂ DENTARĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10, 20) **SĂNĂTATE MEDICINĂ DENTARĂ** la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență:**SĂNĂTATE MEDICINĂ DENTARĂ**

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Sănătate – Medicină dentară	Medicină dentară*	360
20	Sănătate – Medicină dentară	Tehnică dentară	180
		Asistență dentară	180
		Asistență de profilaxie stomatologică	180

Sursa: HG 376/18.05.2016, privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017.

HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016

Programele de studii se diferențiază prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și corespunzător prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor disciplinelor.

1.2.1 Programul de studii: MEDICINĂ DENTARĂ

1.2.1.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. În vederea *autorizării de funcționare provizorie*, minimum 70 % din posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie acoperite cu personal titularizat în învățământul superior, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau de conferențiar universitar. Aceștia trebuie să fie repartizați aproximativ uniform pe cele patru categorii de *discipline formative*, astfel încât cel puțin doi conferențieri universitari să fie specializați, fiecare în câte cel puțin una din disciplinele de specialitate.
3. În vederea *acreditării/evaluării periodice*, posturile legal constituite ale specializării evaluate, trebuie să fie ocupate de cadre didactice cu norma de bază în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar. Cel puțin un profesor universitar și un conferențiar universitar trebuie să fie specializați în câte, cel puțin, una din disciplinele din categoria celor de specialitate.
4. *a)* Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
b) Se recomandă ca personalul didactic care conduce activități de elaborare a proiectelor prevăzute în planul de învățământ să aibă expertiza necesară (a elaborat/participat la elaborarea unor proiecte profesionale în domeniul respectivei discipline).
5. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, numărul de posturi se stabilește astfel încât raportul posturi didactice/studenti este la 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate Ref 0=1/5, Ref 1=1/6. Ref 2=1/7), iar raportul personal auxiliar/posturi didactice este de 1/3 - 1/5 (pe grade de calitate Ref 0=1/3 Ref 1=1/4 și Ref 2=1/5).

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psihopedagogic în termen de 3 ani de la intrarea în universitate.

În domeniul Sănătate, formarea de bază de medic dentist conferă competențele necesare pentru toate activitățile de prevenire, diagnostic și tratament privind afecțiunile aparatului dento-maxilar (carii, parodontopatii, anomalii etc.) (conform directivei 2005/36/CE).

1.2.1.2 Conținutul procesului de învățământ

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	6 ani, 12 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	28-29 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minim 5500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	360 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	7-12
8. Durata practicii de specialitate	160ore/an
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	160 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minim 2 ECTS /an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Minim 1 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 2/3, cu o abatere de ±10%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2- 4 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Minim 1 săptămână
17. Număr maxim studenți pe serie	100
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	8-12
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	7/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

Planul de învățământ va conține discipline **fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	15-20
Discipline de domeniu	DD	10-15
Discipline de specialitate	DS	60-70
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

În domeniul Sănătate, formarea de bază în Medicină dentară oferă garanția că persoana în cauză a dobândit următoarele cunoștințe și competențe:

- cunoștințele corespunzătoare despre științele pe care se bazează medicina dentară și o bună înțelegere a principiilor de funcționare a aparatului dento-maxilar, precum și integrarea acestuia în organism;
- cunoștințele corespunzătoare despre structura, funcțiile și comportamentul persoanelor sănătoase și bolnave, precum și relațiile dintre starea de sănătate și mediul social și fizic al ființei umane;
- cunoștințele corespunzătoare despre disciplinele și practicile clinice, inclusiv cele din medicina generală;
- dobândirea abilităților practice în tratarea afecțiunilor aparatului dento-maxilar la toate categoriile de vârstă;
- experiență clinică utilă în prevenția tuturor afecțiunilor aparatului dento-maxilar.

Listele de materii prevăzute în anexa V a punctului 5.3.1. din Directiva CE 36/2005 se pot modifica în conformitate cu procedura prevăzută la art. 58 aliniatul 2, în scopul adaptării lor la progresul științific și tehnic.

Pentru programul de studii Medicină Dentară curricula minimă în condițiile respectării prevederilor de mai sus va cuprinde elementele prezentate în continuare.

1.2.1.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Anatomie, Embriologie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizica	Obligatorie
4.	Biologie celulara si moleculara	Obligatorie

5.	Fiziologie	Obligatorie
6.	Histologie; Citologie	Obligatorie
7.	Microbiologie; Bacteriologie	Obligatorie
8.	Anatomie patologică	Obligatorie
9.	Fiziopatologie	Obligatorie
10.	Farmacologie	Obligatorie

1.2.1.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Dermatologie	Obligatorie
2.	Boli infecțioase	Obligatorie
3.	Radiologie generală	Obligatorie
4.	Neurologie	Obligatorie
5.	Psihiatrie	Obligatorie
6.	Oftalmologie	Obligatorie
7.	Endocrinologie	Obligatorie
8.	Igienă	Obligatorie
9.	Genetica	Obligatorie

1.2.1.2.3 Discipline de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Anestezie	Obligatorie
2.	Anestezie și sedare în Medicina Dentară	Obligatorie
3.	Biochimia cavității orale	Obligatorie
4.	Chirurgie generală, semiologie chirurgicală	Obligatorie
5.	Chirurgie oro-maxilo-facială	Obligatorie
6.	Deontologie medicală și bioetică	Obligatorie
7.	Endodonție	Obligatorie
8.	Estetica în Medicina Dentară	Obligatorie
9.	Fizioterapie în Medicina Dentară	Obligatorie
10.	Imunologie	Obligatorie
11.	Materiale Dentare	Obligatorie
12.	Medicină internă, semiologie medicală	Obligatorie
13.	Medicină legală	Obligatorie
14.	Medicină preventivă și epidemiologie	Obligatorie
15.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie

16.	Morfologia dinților și a arcadelor dentare	Obligatorie
17.	Ocluzologie	Obligatorie
18.	Odontoterapie	Obligatorie
19.	Organizare și legislație profesională	Obligatorie
20.	ORL	Obligatorie
21.	Ortodonție și Ortopedie-Dento-Facială	Obligatorie
22.	Parodontologie	Obligatorie
23.	Patologie orală	Obligatorie
24.	Pediatrie	Obligatorie
25.	Pedodonție	Obligatorie
26.	Practica de specialitate an VI, sem 2	Obligatorie
27.	Practica de vară anuală	Obligatorie
28.	Pregătirea lucrării de licență	Obligatorie
29.	Prevenție oro-dentară	Obligatorie
30.	Prim ajutor medical	Obligatorie
31.	Protetică dentară	Obligatorie
32.	Radiologie în Medicina Dentară	Obligatorie
33.	Sanatate orală și comunitară	Obligatorie
34.	Tehnologia protezelor dentare	Obligatorie
35.	Terapie Implanto-Protetică	Obligatorie
36.	Urgențe medico-chirurgicale în Medicina Dentară	Obligatorie

1.2.1.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Științele comportamentale	Obligatorie
2.	Psihologie medicală	Obligatorie
3.	Managementul cabinetului dentar; Ergonomie	Obligatorie
4.	Limbi moderne/limba română	Obligatorie
5.	Informatică medicală și biostatistică	Obligatorie
6.	Educație fizică	Obligatorie

1.2.1.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate.

În domeniul Sănătate, formarea de bază de medic dentist trebuie să asigure cel puțin îndeplinirea cerințelor prevăzute în Directiva 36 CE din 2005 pentru Medicină Dentară, adaptate la progresul științific și tehnic, dar fără modificarea principiilor legislative existente privind sistemul de profesii în ceea ce privește formarea și condițiile de acces ale persoanelor fizice.

În domeniul Sănătate, în vederea formării de bază de medic dentist, instituția de învățământ superior trebuie să asigure o formă de învățământ la zi, fiind excluse formele de învățământ la seral, fără frecvență sau la distanță.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, se asigură minimum 6 ani de studii, respectiv 360 de credite ECTS (30 credite/semestru) împărțite în două perioade complementare de pregătire de către 3 ani, respectiv 180 de credite ECTS fiecare, pentru minimum de 5500 de ore de activitate teoretică și practică, finalizată cu o diplomă de licență care să garanteze dobândirea în timpul pregătirii a:

- unei cunoașteri adecvate a științelor fundamentale pe care se bazează Medicina Dentară, precum și a unei bune înțelegeri a metodologiei științifice, cuprinzând principii de măsurare a funcțiilor biologice, a aprecierii (evaluării) rezultatelor științifice și de analiză a datelor;
- cunoașterii adecvate a structurii, funcțiilor și comportamentul ființei umane sănătoase și bolnave, cât și a raportului între starea de sănătate și mediul fizic și social, în măsura în care au relație cu stomatologia;
- cunoașterii adecvate a structurii și funcțiilor aparatului dento-maxilar în condiții de sănătate și boală, cât și raportul acestora cu starea generală de sănătate și bunăstarea fizică și socială a pacientului;
- cunoașterii adecvate a disciplinelor și metodelor clinice care furnizează un tablou coerent de anomalii, leziuni și boli ale aparatului dento-maxilar, sub aspectele sale preventive, diagnostice și terapeutice;
- unei experiențe clinice adecvate sub supraveghere competentă (extinderea activităților practice, profilactice, de asistență primară și cu creditarea acestor activități în cadrul bugetului total de credite ECTS pe an).

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, curricula trebuie să satisfacă cerințele EU privind: alocarea unui număr de minimum 1500 de ore pentru formarea unor competențe și deprinderi clinice cu pacientul, din bugetul total de minimum 5500 de ore; inițierea timpurie a activităților practice pe pacient, cel târziu de la sfârșitul anului I de studii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, numărul de ore/săptămână poate depăși 28 de ore, cu aprobarea Senatului Universității și cu condiția respectării numărului de ore prevăzut în directiva 36 CE din 2005;

În domeniul Sănătate, formarea de bază în Medicină Dentară cuprinde în total cel puțin șase ani de studii pentru minim 5500 de ore de instruire teoretică și practică doar în universități/ facultati de profil.

În domeniul Sănătate, nu există forme de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, realizarea balanței optime între profilele medical și dentar se face astfel încât disciplinele de profil dentar să acopere cel puțin 2/3, iar cele medicale maximum 1/3 din bugetul total de activități. Din bugetul total al timpului de studii, minimum 2/3 trebuie să fie reprezentat de activitățile practice (lucrări practice de laborator, stagiu clinic, practica în instituții ale sistemului de sănătate) pentru formarea unor competențe și deprinderi de bază, iar restul de maximum 1/3 de activitățile teoretice (cursuri, seminarii), cu o abatere admisă de $\pm 10\%$.

Raportul posturi didactice/studenți este de la 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate Ref 0=1/5, Ref 1=1/6. Ref 2=1/7), iar raportul personal auxiliar/posturi didactice este de 1/3 - 1/5 (pe grade de calitate Ref 0=1/3 Ref 1=1/4 și Ref 2=1/5).

Durata practicilor de specialitate de la sfârșitul anilor de studii este de 4 săptămâni a 8 ore/zi = 160 ore/an, cu excepția anului terminal.

În domeniul Sănătate, activitățile didactice și celelalte activități care implică relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilități practice pe parcursul semestrelor, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii.

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60). Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an. În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul devine efectiv începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.2.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Titularii de disciplină întocmesc o fișă a disciplinei în care sunt menționate date referitoare la programul de studii, la disciplină, estimarea timpului necesar studentului într-un semestru, pentru parcurgerea tuturor activităților la disciplina respectivă, atât cel prevăzut în planul de învățământ, cât și cel necesar activităților individuale, condițiile necesare parcurgerii disciplinei, condițiile impuse pentru desfășurarea cursurilor și lucrărilor practice, competențele specifice dobândite de student după validarea examenelor la disciplină, obiectivele acestora, conținutul activităților de curs și a activităților practice, la disciplina respectivă, cu numărul de ore aferent fiecărui capitol. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale, modalitățile de evaluare ale cunoștințelor dobândite și standardele minime de performanță solicitate.

1.2.1.4 Practica

Practica de vară se desfășoară pe perioada anilor I-V, cu o durată de 4 săptămâni a 8 ore/zi=160 ore /an. Practica de vară are specificitate pentru învățământul de medicină dentară: desfășurare în discipline de specialitate sau în cabinete medicale individuale coordonate de medici dentiști primari, cu care au fost încheiate contracte de colaborare.

Anul I- Practică medicală în spitale / unități sanitare / cabinete medicale

Anul II- Tehnologia Protezelor Dentare și Materiale Dentare

Anul III- Cariologie, Ocluzologie și Protetică Dentară

Anul IV-Anestezie și sedare în Medicina dentară, Odontoterapie restauratoare, Protetică Dentară, Pedodontie

Anul V-Parodontologie, Ortodonție și Ortopedie Dento-Facială, Endodonție, Protetică Dentară

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.1.5 Rezultatele învățării

Evaluarea studentilor se face dupa metodologia proprie a universitatii.

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.1.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență cuprinde elemente specifice domeniului sănătate - medicina dentară și este elaborată după metodologia proprie a fiecărei universități

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.1.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul de finalizare a studiilor se organizează în două sesiuni anuale.

Examenul de licență cuprinde evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate și

susținerea lucrării de licență. Examenul de licență cuprinde două probe:

- a) Proba 1: de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate și
- b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Proba 1 de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate este formată dintr-o probă scrisă având tematică și bibliografie anunțate. Proba 1 poate conține și o evaluare practică.

Probele pentru examenul de licență se desfășoară în prezența, în același loc și în același moment, a comisiei de examen și a examenatului.

Candidații la examenul de finalizare a studiilor de licență prezintă la înscriere un atestat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională.

Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5 (cinci), iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6 (șase).

1.2.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior, dar și cu respectarea raportului cadre didactice / studenți de $1/5 - 1/7$ (pe grade de calitate Ref 0=1/5, Ref 1=1/6, Ref 2=1/7), iar raportul personal auxiliar/posturi didactice este de $1/3 - 1/5$ (pe grade de calitate Ref 0=1/3 Ref 1=1/4 și Ref 2=1/5).

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, instituția dispune de mecanisme pentru feed-back prin intermediul Colegiului Medicilor Dentiști privind inserția absolvenților pe piața muncii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, există o colaborare între instituția de învățământ superior, Ministerul Sănătății și Colegiul Medicilor Dentiști, în scopul orientării profesionale și inserției pe piața muncii a absolvenților.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, activitățile profesionale de medic dentist sunt exercitate cu titlurile profesionale încorporate în anexa V punctul 5.3.2. din Directiva 2005/36/CE.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, universitatea poate solicita de la Colegiul Medicilor Dentiști din România sau alte instituții medicale publice sau private, date privind inserția pe piața muncii a absolvenților.

1.2.1.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare*, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

În domeniul Sănătate, instituția are o metodologie proprie de admitere, adaptată specificului programelor de studii.

Concursul/Examenul de admitere evaluează în mod unitar cunoștințele de biologie și/sau chimie/fizică ale candidaților, în scopul verificării existenței nivelului necesar pentru începerea

studiilor de Medicină dentară, în special pentru a asigura baza de cunoștințe necesare pentru aprofundarea și dezvoltarea disciplinelor fundamentale în domeniul Medicinii Dentare.

1.2.1.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, numărul maxim de studenți se stabilește astfel încât raportul posturi didactice/studenți să fie de la 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate Ref 0=1/5, Ref 1=1/6, Ref 2=1/7), iar raportul personal auxiliar/posturi didactice este de 1/3 - 1/5 (pe grade de calitate Ref 0=1/3 Ref 1=1/4 și Ref 2=1/5).

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicina Dentară, numărul maxim de studenți în grupă este de 10-12 pentru disciplinele cu lucrări practice de laborator și 7-8 pentru disciplinele cu stagii clinice.

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din Domeniul de licență Sănătate- Medicină Dentară, este maximum **7/1²**.

1.2.1.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare, valorificate prin publicații în reviste de specialitate din țară, recunoscute de CNCIS sau din străinătate, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, conferințe, congrese naționale și /sau internaționale, contracte, expertiză, consultanță pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și străinătate.

Personalul didactic propriu implicat în activități de predare / seminarizare / practice la programul de studii Medicină Dentară va derula activități în concordanță cu strategia de cercetare a instituției având anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică în domeniul disciplinelor predate.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul disciplinelor din programul de studii, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate manifestării organizate.

Universitatea dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică, de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Dotarea laboratoarelor corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea unor cercetări de anvergură pe plan național și internațional.

1.2.1.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, fiecare amfiteatru (sau fiecare disciplină) trebuie să fie dotat corespunzător activității didactice desfășurate, conform cerințelor normative obligatorii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Medicină Dentară, se asigură un minim de 1,5 m²/student în laboratoarele de Tehnologia protezelor dentare și de Materiale dentare dotate

²În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul de licență Sănătate – Medicină dentară

corespunzător.

Dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale

- aparatură și materiale specifice necesare procesului didactic;
- posibilități de minimă protecție (vestiar, sisteme de ventilație la nivelul sălilor / amfiteatrelor, etc.)

Listă dotări specifice pentru disciplinele de Medicină Dentară**1. Chirurgia oro-maxilo-facială și anestezia în Medicina dentară:**

- unitate de lucru/4 studenți;
- sală de operații ambulatorii dento-alveolare;
- săli de operații chirurgie OMF aseptice și septic;
- paturi de spital pentru chirurgia OMF

2. Odontologia și Endodonția, Parodontologia, Protetica Dentară, Prevenția dentară, Pedodonția, Ortodonția și ODF, Practica de specialitate Odonto stomatologică: unități de lucru pentru lucrări neclinice (simulatoare): câte una la 4 studenți; unități pentru lucrări clinice: câte una la 4 studenți;**3. Tehnologia protezelor și Materiale dentare:**

- laboratoare cu 1,5 mp/ student;
- locuri de lucru individuale (câte unu la 4 studenți) dotate cu mobilier și instrumentar specific;

În domeniul Sănătate, bibliotecă cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație a bazei de date electronice a bibliotecii și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

Dotarea minimală pentru disciplinele care nu au activitate practică:

- tablă, retroproiector / videoproiector, ecran de proiecție, computere;
- materiale corespunzătoare procesului didactic.

1.2.2 Programul de studii: TEHNICĂ DENTARĂ

1.2.2.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. În vederea **autorizării de funcționare provizorie**, minimum 70 % din posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie acoperite cu personal titularizat în învățământul superior, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau de conferențiar universitar. Aceștia trebuie să fie repartizați aproximativ uniform pe cele patru categorii de *discipline formative*, astfel încât cel puțin doi conferențieri universitari să fie specializați, fiecare în câte cel puțin una din disciplinele de specialitate.
3. În vederea **acreditării/evaluării periodice**, posturile legal constituite ale specializării evaluate, trebuie să fie ocupate de cadre didactice cu norma de bază în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar. Cel puțin un profesor universitar și un conferențiar universitar trebuie să fie specializați în câte, cel puțin, una din disciplinele din categoria celor de specialitate.
4. **a)** Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
b) Se recomandă ca personalul didactic care conduce activități de elaborare a proiectelor prevăzute în planul de învățământ să aibă expertiza necesară (a elaborat/participat la elaborarea unor proiecte profesionale în domeniul respectivei discipline).
5. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnică Dentară, numărul de posturi se stabilește astfel încât raportul posturi didactice/studenți este de 1/8 - 1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9, R2=1/8), iar raportul personal auxiliar/posturi didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/7, R1=1/6, R2=1/5).

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program pedagogic în termen de 3 ani de la intrarea în universitate.

1.2.2.2 Conținutul procesului de învățământ

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	28-29
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	7-10
8. Durata practicii de specialitate	320 ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	160 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	2 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Minim 1 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 2/3, cu o abatere admisă de $\pm 10\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-4 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Minim 1 săptămână
17. Număr maxim studenți pe serie	100
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	8-12
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

Planul de învățământ va conține discipline **fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	10-15
Discipline de specialitate	DS	70-75
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnică Dentară se asigură minimum 3 ani de studii, pentru minim 180 de credite ECTS (30 de credite/semestru sau minimum de 2500 de ore de activitate teoretică și practică, din care 320 practică de specialitate în laborator, finalizată cu o diplomă de licență care să garanteze dobândirea în timpul pregătirii a:

- cunoștințe în domeniul tehnologiei de realizare a protezelor dentare, a aparatelor ortodontice și chirurgicale;
- cunoștințe asupra materialelor și instrumentarului de tehnică dentară;
- noțiuni de organizare a unui laborator de tehnică dentară, ergonomie, management
- informatică, limbi străine.

Disciplinele de specialitate trebuie să reprezinte cel puțin 70% din quantumul total de ore; Disciplinele fundamentale și de domeniu (anatomie, biofizică, biochimie) trebuie să reprezinte cel mult 15% din quantumul total de ore; Disciplinele complementare trebuie să reprezinte cel mult 5% din quantumul total de ore; Practica de specialitate să cumuleze un total de 320 de ore în anii I și II de studii.

Disciplinele de specialitate predate în cadrul specializării de Tehnică Dentară vor cuprinde cel puțin:

- Morfologia arcadelor dentare
- Instrumentar și aparatură de laborator
- Materiale utilizate în tehnica dentară
- Tehnologia protezelor dentare fixe (unidentare, punți dentare, proteza metalo-ceramică și integral ceramică)
- Tehnologia protezelor mobilizabile parțiale (acrilice, scheletate și pe implantate) și protezelor totale
- Tehnologia aparatelor ortodontice
- Tehnologia aparatelor și protezelor chirurgicale

- Protetică dentară
- Ortodonție și Ortopedie dento-facială
- Estetică dentară
- Ocluzologie
- Noțiuni de Chirurgie orală și OMF
- Practică de specialitate
- Științele comportamentale
- Organizarea laboratorului de tehnică dentară, ergonomie și legislație profesională
- Informatică medicală și biostatistică
- Limbi moderne
- Educație fizică

Raportul aproximativ curs/activitate practică va fi:

- pentru disciplinele fundamentale 1/1
- pentru disciplinele de specialitate 1/3

În programul de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de specialitate de 4 săptămâni pe an, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnică Dentară, numărul de ore/săptămână poate depăși 28 de ore, cu aprobarea Senatului Universității.

În domeniul Sănătate, nu există forme de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnică Dentară, realizarea balanței optime între disciplinele de profil medical și cele de profil dentar se face astfel încât disciplinele de profil dentar să acopere cel puțin 2/3, iar cele medicale maximum 1/3 din bugetul total de activități.

Din bugetul total al timpului de studii, minimum 2/3 trebuie să fie reprezentat de activitățile practice (lucrări practice de laborator, practica în instituții de profil ale sistemului de sănătate) pentru formarea unor competențe și deprinderi de bază, iar restul de maximum 1/3 de activitățile teoretice (cursuri, seminarii), cu o abatere admisă de $\pm 10\%$.

Raportul posturi didactice/studenti este de la 1/8 – 1/10 iar raportul personal auxiliar/posturi didactice este de 1/5 – 1/7.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnică Dentară, sunt prevăzute stagii de specialitate, stagii de abilitați practice, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, la ultimul an de studii.

În domeniul Sănătate, instituția are reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studii în altul, în funcție de creditele de studii (ECTS) acumulate (de minim 45 credite din 60). Pentru programele de studii din domeniul Sănătate nu există posibilitatea de promovare a doi ani de studii într-un singur an.

În domeniul Sănătate, transferul studenților între instituțiile de învățământ superior, facultăți și specializări nu se efectuează în primul și ultimul an de studii; transferul devine efectiv începând cu anul universitar următor aprobării cererii.

1.2.2.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Anatomia și morfologia aparatului dento-maxilar	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Biologie celulară și moleculară	Facultativă
5.	Histologie	Facultativă
6.	Fiziopatologie	Facultativă
7.	Farmacologie	Facultativă
8.	Fiziologie	Facultativă

1.2.2.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Microbiologie	Obligatorie
2.	Igienă	Obligatorie
3.	Epidemiologie	Obligatorie
4.	Primul ajutor medical	Obligatorie
5.	Dermatologie	Facultativă
6.	Oftalmologie	Facultativă
7.	Psihiatrie	Facultativă

1.2.2.2.3 Discipline de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Chirurgie orală și OMF	Obligatorie
2.	Estetică dentară	Obligatorie
3.	Instrumentar și aparatură de laborator	Obligatorie
4.	Materiale utilizate în tehnica dentară	Obligatorie
5.	Morfologia dinților și a arcadei dentare	Obligatorie
6.	Ocluzologie	Obligatorie
7.	Organizarea laboratorului de tehnică dentară, ergonomie și legislație profesională	Obligatorie
8.	Ortodonție și Ortopedie dento-facială	Obligatorie

9.	Parodontologie	Obligatorie
10.	Practica de specialitate	Obligatorie
11.	Protetică Dentară	Obligatorie
12.	Tehnologia aparatelor ortodontice	Obligatorie
13.	Tehnologia aparatelor și protezelor chirurgicale	Obligatorie
14.	Tehnologia protezelor dentare fixe (unidentare, punți dentare, proteze metalo-ceramice și integral ceramice)	Obligatorie
15.	Tehnologia protezelor mobilizabile (acrilice, scheletate, pe implante) și protezelor totale	Obligatorie

1.2.2.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Științe comportamentale	Obligatorie/Opțională
2.	Informatică medicală și statistică	Obligatorie
3.	Limbi moderne	Obligatorie
4.	Educație fizică	Obligatorie

1.2.2.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate.

1.2.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Titularii de disciplină întocmesc o fișă a disciplinei în care sunt menționate date referitoare la programul de studii, la disciplină, estimarea timpului necesar studentului într-un semestru, pentru parcurgerea tuturor activităților la disciplina respectivă, atât cel prevăzut în planul de învățământ, cât și cel necesar activităților individuale, precondițiile necesare parcurgerii disciplinei, condițiile impuse pentru desfășurarea cursurilor și lucrărilor practice, competențele specifice dobândite de student după validarea examenelor la disciplină, obiectivele acestora, conținutul activităților de curs și a activităților practice, la disciplina respectivă, cu numărul de ore aferent fiecărui capitol. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale, modalitățile de evaluare ale cunoștințelor dobândite și standardele minime de performanță solicitate.

1.2.2.4 Practica

Practica de vară are specificitate pentru învățământul de tehnică dentară: desfășurate în discipline de specialitate sau în laboratoare de tehnică dentară coordonate de tehnicieni dentari cu experiență.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.2.5.1 Evaluarea studenților

Evaluarea studenților se face după metodologia proprie a universității.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență cuprinde elemente specifice domeniului Sănătate-Tehnică Dentară și este elaborată după metodologia proprie a fiecărei universități.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.2.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a*

examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnica Dentară finalizarea studiilor se face prin: examen scris, examen practic și susținerea lucrării de licență. Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5 (cinci), iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6 (șase).

1.2.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior, dar și cu respectarea raportului cadre didactice / studenți de la 1/8 - 1/10 (pe grade de calitate R0=1/10, R1=1/9, R2=1/8), iar raportul personal auxiliar/posturi didactice este de 1/5 - 1/7 (pe grade de calitate R0=1/7, R1=1/6, R2=1/5).

1.2.2.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.*

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Examenul de admitere evaluează în mod unitar cunoștințele de biologie și/sau chimie ale candidaților, în scopul verificării existenței nivelului necesar pentru începerea studiilor de Tehnică Dentară, în special pentru a asigura baza de cunoștințe necesare pentru aprofundarea și dezvoltarea disciplinelor fundamentale în domeniul Tehnicii Dentare.

1.2.2.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnică Dentară, numărul maxim de studenți se stabilește astfel încât raportul posturi didactice/studenți să fie de la 1/8 – 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Tehnică Dentară, numărul maxim de studenți în grupă este de 12-15 pentru disciplinele cu lucrări practice de laborator.

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din Domeniul de licență Sănătate – Tehnică Dentară, este maximum **10/1³**.

1.2.2.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare.

³În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul de licență Sănătate – Medicină dentară

1.2.2.8 Baza materială

LISTĂ DOTĂRI SPECIFICE PENTRU DISCIPLINELE DE TEHNICĂ DENTARĂ

Disciplinele de Tehnică Dentară sunt cele care predau tehnologia protezelor, aparatelor ortodontice și tehnologia protezelor chirurgicale.

Capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studiu Tehnică Dentară trebuie să fie de minim 1,5 mp/student în laboratoarele de Tehnologia protezelor și dotate corespunzător. Laboratorul trebuie să cuprindă mobilier, instrumentar și aparatură specifică. Lucrările practice sunt conduse de un cadru didactic și personal auxiliar format din tehnicieni dentari, laboranți și asistenți medicali.

1. Dotări specifice (pentru laborator de protetică)

- masă de lucru racordată la sursă electrică și de gaz;
- aparatură și instalații pentru topire și turnare;
- paralelografe;
- sablatoare;
- un motor de tehnică dentară / 4 studenți;
- un motor pentru lustruit proteze;
- un cuptor de încălzire;
- un demonstrator la fiecare grupă de cursanți.

2. Dotări pentru laboratorul de metaloceramică și integral ceramică:

- masă de lucru racordată la sursă electrică și de gaz;
- un cuptor pentru ars mase ceramice;
- un motor de tehnică dentară/4 studenți;
- aliaje pentru ars mase ceramice;
- masa ceramica specifică;
- freze diamantate pentru prelucrat mase ceramice;
- un demonstrator la fiecare grupă de cursanți.

3. Dotări pentru laboratorul de Ortodonție și ODF

- masă de lucru racordată la sursă electrică și de gaz;
- masă pentru turnat modele;
- soclator;
- motor de prelucrare, finisare, lustruire;
- oală baropolimerizabilă;
- instrumentar specific.

4. Dotări pentru disciplinele Protetică dentară, Ortodonție, Chirurgie și Parodontologie

În cadrul disciplinelor respective se desfășoară lucrări practice specifice tehnicianului dentar.

5. Dotări pentru stagiul de practică de specialitate:

Stagiile de practică în specialitatea de Tehnică Dentară se desfășoară în laboratoare specializate de tehnică dentară, cu dotările aferente.

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

1.2.3 Programul de studii: ASISTENȚĂ DENTARĂ

1.2.3.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. În vederea **autorizării de funcționare provizorie**, minimum 70% din posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie acoperite cu personal titularizat în învățământul superior, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau de conferențiar universitar. Aceștia trebuie să fie repartizați aproximativ uniform pe cele patru categorii de *discipline formative*, astfel încât cel puțin doi conferențieri universitari să fie specializați, fiecare în câte cel puțin una din disciplinele de specialitate.
3. În vederea **acreditării/evaluării periodice**, posturile legal constituite ale specializării evaluate, trebuie să fie ocupate de cadre didactice cu norma de bază în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar. Cel puțin un profesor universitar și un conferențiar universitar trebuie să fie specializați în câte, cel puțin, una din disciplinele din categoria celor de specialitate.
4. **a)** Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
b) Se recomandă ca personalul didactic care conduce activități de elaborare a proiectelor prevăzute în planul de învățământ să aibă expertiza necesară (a elaborat/participat la elaborarea unor proiecte profesionale în domeniul respectivei discipline).
5. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psihopedagogic în termen de 3 ani de la intrarea în universitate.

1.2.3.2 Conținutul procesului de învățământ

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	28-29
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	7-10
8. Durata practicii de specialitate	320 ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	160 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	2 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 2/3, cu o abatere admisă de $\pm 10\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-4 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Minim 1 săptămână
17. Număr maxim studenți pe serie	100
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	8-12
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

Planul de învățământ va conține discipline **fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	10-15
Discipline de specialitate	DS	60-70
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență Dentară se asigură minimum 3 ani de studii, pentru minim 180 de credite ECTS (30 de credite/semestru sau minimum de 2500 de ore de activitate teoretică și practică, din care 320 practică de specialitate, finalizate cu o diplomă de licență care să garanteze dobândirea abilităților pentru realizarea:

- manoperelor necesare și pregătitoare ale materialelor, instrumentarului, câmpurilor de lucru aferente procedurilor;
- abilități pentru pregătirea și asistarea pacientului care este supus procedurilor stomatologice;
- tehnici de prim-ajutor al pacientului;
- noțiuni de management al pacientului și al activității clinice în cabinetul de medicină dentară.

1.2.3.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Microbiologie	Obligatorie
6.	Fiziopatologie	Obligatorie
7.	Farmacologie	Obligatorie
8.	Biologie celulară și moleculară	Facultativă
9.	Anatomie patologică	Facultativă
10.	Histologie	Facultativă

1.2.3.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Bioetică și deontologie medicală	Obligatorie
2.	Igienă	Obligatorie

3.	Medicină Internă	Obligatorie
4.	Dermatologie	Obligatorie
5.	Chirurgie Generală	Obligatorie
6.	Pediatrie	Obligatorie
7.	Prim ajutor medical	Obligatorie
8.	Recuperare Medicală	Obligatorie
9.	Genetică	Facultativă

1.2.3.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Anesteziologia în Medicina Dentară	Obligatorie
2.	Chirurgie Oro-Maxilo-Facială	Obligatorie
3.	Estetică în Medicina Dentară	Facultativă
4.	Materiale Dentare	Obligatorie
5.	Morfologia Dinților și Arcadelor Dentare	Obligatorie
6.	Odontologie	Obligatorie
7.	Organizare și Legislație Profesională	Obligatorie
8.	Ortodonție	Obligatorie
9.	Parodontologie	Obligatorie
10.	Pedodontie	Obligatorie
11.	Practica de specialitate	Obligatorie
12.	Prevenție Oro-Dentară	Obligatorie
13.	Protetică Dentară	Obligatorie
14.	Radiologia Dentară	Obligatorie
15.	Sănătate Orală și Comunitară	Obligatorie
16.	Tehnica Îngrijirii Bolnavului	Obligatorie
17.	Urgențe în Medicina Dentară	Obligatorie

1.2.3.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Științele comportamentale	Obligatorie
2.	Ergonomie și Managementul Cabinetului Dentar	Obligatorie
3.	Limbi moderne	Obligatorie
4.	Informatică Medicală și Biostatistică	Obligatorie
5.	Educație Fizică	Obligatorie

1.2.3.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate.

1.2.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Titularii de disciplină întocmesc o fișă a disciplinei în care sunt menționate date referitoare la programul de studii, la disciplină, estimarea timpului necesar studentului într-un semestru, pentru parcurgerea tuturor activităților la disciplina respectivă, atât cel prevăzut în planul de învățământ, cât și cel necesar activităților individuale, condițiile necesare parcurgerii disciplinei, condițiile impuse pentru desfășurarea cursurilor și lucrărilor practice, competențele specifice dobândite de student după validarea examenelor la disciplină, obiectivele acestora, conținutul activităților de curs și a activităților practice, la disciplina respectivă, cu numărul de ore aferent fiecărui capitol. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale, modalitățile de evaluare ale cunoștințelor dobândite și standardele minime de performanță solicitate.

1.2.3.4 Practica

Practica de vară are specificitate pentru învățământul de Asistență Dentară: desfășurare în discipline de specialitate sau în cabinete dentare coordonate de medici cu experiență. Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.3.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.3.5.1 Evaluarea studenților

Evaluarea studenților se face după metodologia proprie a universității

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5 (cinci).

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Elaborarea lucrării de licență se realizează la disciplinele de specialitate după metodologia proprie a fiecărei universități.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.3.5.3 Examenul de licență

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență Dentară, finalizarea studiilor se face prin: examen scris, examen practic și susținerea lucrării de licență. Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5 (cinci), iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6 (șase).

1.2.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior, dar și cu respectarea raportului cadre didactice / studenți de 1/8- 1/10.

1.2.3.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.*

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studentii înmatriculați încheie cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Admiterea se face după metodologia proprie a fiecărei universități prin testarea cunoștințelor de biologie și/sau chimie a candidaților.

1.2.3.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență Dentară, numărul maxim de studenți se stabilește astfel încât raportul posturi didactice/studenți să fie de 1/8 – 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență Dentară, numărul maxim de studenți în grupă este de 10-12 pentru disciplinele cu lucrări practice de laborator și 7-8 pentru disciplinele cu stagii clinice.

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din Domeniul de licență Sănătate – Asistență Dentară, este maximum **10/1⁴**.

1.2.3.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare.

1.2.3.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență Dentară, fiecare amfiteatru trebuie să fie dotat corespunzător activității didactice desfășurate, conform cerințelor normative obligatorii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență Dentară:

a) dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale morfologice este:

- materiale necesare pregătirii, conservării și prezentării materialului didactic; posibilități de minimă protecție (chiuvete, vestiar studenți, ventilație pentru sălile de tratament etc.);
- *aparatură specifică (dotări specifice pentru disciplinele fundamentale);*
- *material didactic specific (colecții de planșe, piese, mulaje);*

b) dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale teoretice, (fiziologia, fiziopatologia) și de specialitate (odontologie, parodontologie, protetică dentară, pedodonție, ortodonție, chirurgie OMF) este:

- *aparatură specifică necesară procesului didactic;*
- *rețea de calculatoare și un sistem multimedia;*

c) dotarea minimală pentru disciplinele clinice medicale și chirurgicale este:

- *toate disciplinele cu stagiu vor avea baze clinice în folosire exclusivă (NU se admit decât contracte cu o singură instituție de învățământ superior; durata contractului trebuie să fie minim egală cu două cicluri de licență complete);*
- *stagiile se desfășoară obligatoriu la specialitatea din curriculum;*
- *posibilități de investigație minimală ;*

---

⁴În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul de licență Sănătate – Medicină dentară

- *la disciplinele fără stagiul, săli de demonstrație și posibilități de prezentare de cazuri clinice ilustrative (baze clinice de specialitate);*

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu, acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație a bazei de date electronice a bibliotecii și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

1.2.4 Programul de studii: ASISTENȚĂ DE PROFILAXIE STOMATOLOGICĂ**1.2.4.1 Personalul didactic**

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. În vederea *autorizării de funcționare provizorie*, minimum 70 % din posturile legal constituite ale specializării evaluate trebuie să fie acoperite cu personal titularizat în învățământul superior, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau de conferențiar universitar. Aceștia trebuie să fie repartizați aproximativ uniform pe cele patru categorii de *discipline formative*, astfel încât cel puțin doi conferențieri universitari să fie specializați, fiecare în câte cel puțin una din disciplinele de specialitate.
3. În vederea *acreditării/evaluării periodice*, posturile legal constituite ale specializării evaluate, trebuie să fie ocupate de cadre didactice cu norma de bază în instituție, sau cu post rezervat, în proporție de minimum 70%, din care cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor sau de conferențiar. Cel puțin un profesor universitar și un conferențiar universitar trebuie să fie specializați în câte, cel puțin, una din disciplinele din categoria celor de specialitate.
4. *a)* Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
b) Se recomandă ca personalul didactic care conduce activități de elaborare a proiectelor prevăzute în planul de învățământ să aibă expertiza necesară (a elaborat/participat la elaborarea unor proiecte profesionale în domeniul respectivei discipline).
5. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psihopedagogic în termen de 3 ani de la intrarea în universitate.

1.2.4.2 Conținutul procesului de învățământ

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	28-29
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	7-10
8. Durata practicii de specialitate	320 ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	160 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	2 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 2/3, cu o abatere admisă de $\pm$ 10%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-4 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Minim 1 săptămână
17. Număr maxim studenți pe serie	100
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	8-12
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	10/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

Planul de învățământ va conține discipline **fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative. Planul de învățământ va conține discipline **fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative. Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studii în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	10-15
Discipline de specialitate	DS	60-70
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de profilaxie stomatologică se asigură minimum 3 ani de studii, pentru minim 180 de credite ECTS (30 de credite/semestru sau minimum de 2500 de ore de activitate teoretică și practică, din care 320 practică de specialitate, finalizate cu o diplomă de licență care să garanteze dobândirea abilităților pentru realizarea manevrelor de profilaxie la nivelul cavității orale, noțiuni de management al pacientului și activității clinice în cabinetul de medicină dentară.

1.2.4.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Anatomie	Obligatorie
2.	Biochimie	Obligatorie
3.	Biofizică	Obligatorie
4.	Fiziologie	Obligatorie
5.	Microbiologie și Parazitologie	Obligatorie
6.	Fiziopatologie	Obligatorie
7.	Farmacologie	Obligatorie
8.	Biologie Celulară și Moleculară	Facultativă
9.	Anatomie Patologică	Facultativă
10.	Histologie	Facultativă

1.2.4.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Bioetică și Deontologie Medicală	Obligatorie
2.	Igienă	Obligatorie
3.	Medicină Internă	Obligatorie
4.	Dermatologie	Obligatorie
5.	Chirurgie Generală	Obligatorie
6.	Pediatrică	Obligatorie
7.	Prim Ajutor Medical	Obligatorie
	Boli Infecțioase	Obligatorie

8.	Recuperare Medicală	Facultativă
9.	Genetică	Facultativă

1.2.4.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Anesteziologia în Medicina Dentară	Obligatorie
2.	Chirurgie Oro-Maxilo-Facială	Obligatorie
3.	Educație pentru Sănătatea Oro-Dentară	Obligatorie
4.	Igiena Alimentației	Obligatorie
5.	Materiale Dentare	Obligatorie
6.	Morfologia Dinților și Arcadelor Dentare	Obligatorie
7.	Odontologie	Obligatorie
8.	Organizare și Legislație Profesională	Obligatorie
9.	Ortodonție	Obligatorie
10.	Parodontologie	Obligatorie
11.	Pedodonție	Obligatorie
12.	Practica de specialitate	Obligatorie
13.	Prevenție Oro-Dentară	Obligatorie
14.	Protetică Dentară	Obligatorie
15.	Radiologia Dentară	Obligatorie
16.	Sănătate Orală și Comunitară	Obligatorie
17.	Tehnica Îngrijirii Bolnavului	Obligatorie
18.	Urgențe în Medicina Dentară	Obligatorie

1.2.4.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională/ facultativă)
1.	Științele comportamentale	Obligatorie
2.	Ergonomie și Managementul Cabinetului Dentar	Obligatorie
3.	Limbi moderne	Obligatorie
4.	Informatică medicală și biostatistică	Obligatorie
5.	Educație fizică	Obligatorie

1.2.4.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate.

1.2.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Titularii de disciplină întocmesc o fișă a disciplinei în care sunt menționate date referitoare la programul de studii, la disciplină, estimarea timpului necesar studentului într-un semestru, pentru parcurgerea tuturor activităților la disciplina respectivă, atât cel prevăzut în planul de învățământ, cât și cel necesar activităților individuale, precondițiile necesare parcurgerii disciplinei, condițiile impuse pentru desfășurarea cursurilor și lucrărilor practice, competențele specifice dobândite de student după validarea examenelor la disciplină, obiectivele acestora, conținutul activităților de curs și a activităților practice, la disciplina respectivă, cu numărul de ore aferent fiecărui capitol. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale, modalitățile de evaluare ale cunoștințelor dobândite și standardele minime de performanță solicitate.

1.2.4.4 Practica

Practica de vară are specificitate pentru învățământul de Asistenta de profilaxie stomatologică: desfășurare în discipline de specialitate sau în cabinete dentare coordonate de medici cu experiență.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.4.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.4.5.1 Evaluarea studenților

Evaluarea studentilor se face dupa metodologia proprie a universitatii

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5 (cinci).

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Elaborarea lucrării de licență se realizează la disciplinele de specialitate după metodologia proprie a fiecărei universități.

Lucrarea de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat; universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.4.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de profilaxie stomatologică, finalizarea studiilor se face prin: examen scris, examen practic și susținerea lucrării de licență. Nota minimă de promovare a fiecărei probe este 5 (cinci), iar media de promovare trebuie să fie cel puțin 6 (șase).

1.2.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior, dar și cu respectarea raportului cadre didactice / studenți de 1/8 – 1/10.

1.2.4.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției*.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Admiterea se face după metodologia proprie a fiecărei universități prin testarea cunoștințelor de biologie și/sau chimie a candidaților.

1.2.4.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de profilaxie stomatologică, numărul maxim de studenți se stabilește astfel încât raportul posturi didactice/studenți să fie de 1/8 – 1/10.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de profilaxie stomatologică, numărul maxim de studenți în grupă este de 10-12 pentru disciplinele cu lucrări practice de laborator și 7-8 pentru disciplinele cu stagii clinice.

1.2.4.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare.

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din Domeniul de licență Sănătate – Asistență de Profilaxie Stomatologică, este maximum 10/1⁵.

1.2.4.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de profilaxie stomatologică, fiecare amfiteatru trebuie să fie dotat corespunzător activității didactice desfășurate, conform cerințelor normative obligatorii.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de profilaxie stomatologică:

a) dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale este:

- materiale necesare pregătirii, conservării și prezentării materialului didactic; posibilități de minimă protecție (chiuvete, vestiar studenți, ventilație pentru sălile de tratament etc.);
- aparatură specifică (dotări specifice pentru disciplinele fundamentale);
- material didactic specific (colecții de planșe, piese, mulaje);

b) dotarea minimală pentru disciplinele fundamentale teoretice, (fiziologia, fiziopatologia) și de specialitate (odontologie, parodontologie, protetică dentară, pedodonție, ortodonție, chirurgie OMF) este:

- aparatură specifică necesară procesului didactic;
- rețea de calculatoare și un sistem multimedia;

c) dotarea minimală pentru disciplinele clinice medicale și chirurgicale este:

- toate disciplinele cu stagiu vor avea baze clinice în folosire exclusivă (NU se admit decât contracte cu o singură instituție de învățământ superior; durata contractului trebuie să fie minim egală cu două cicluri de licență complete);
- stagiile se desfășoară obligatoriu la specialitatea din curriculum;
- posibilități de investigație minimală;
- la disciplinele fără stagiu, săli de demonstrație și posibilități de prezentare de cazuri clinice ilustrative (baze clinice de specialitate);

În domeniul Sănătate, bibliotecă cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și

⁵În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul de licență Sănătate – Medicină dentară

dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

1.2.5 Programul de studii: FARMACIE

1.2.5.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadru didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Farmacie, numărul de cadre didactice se stabilește astfel încât raportul cadre didactice/studenti să fie de 1/5 – 1/7 ; 1/6-1/8, (pe grade de referință) iar raportul dintre personal auxiliar/cadre didactice este de 1/3-1/5; 1/7-1/9 (pe grade de referință)

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

În domeniul Sănătate, pentru cadrele didactice care ocupă posturi de asistent universitar se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau acestea se obligă să absolve un program psihopedagogic în termen de 3 ani de la intrarea în universitate.

1.2.5.2 Conținutul procesului de învățământ

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR		Nivel
1.	Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	5 ani =10 semestre
2.	Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*

3. Numărul de ore pe săptămână	28-29**
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 4500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	300 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	6-8
8. Durata practicii de specialitate	anii I-III: 60 de ore anul IV: 120 ore anul V: 26 săpt (30 ore/săpt)
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	Minimum 56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 / an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Minimum 1 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/2, cu o abatere admisă de $\pm$ 15%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	150
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	10-13
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	7/1-5/1

*, ** Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-60
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Farmacie, din bugetul total al timpului de studii, 2/3 să fie reprezentat de activitățile practice (lucrări practice de laborator, practică în instituții ale sistemului de sănătate, seminarii) pentru formarea unor competențe și deprinderi de specialitate, iar restul de 1/3 activității teoretice (cursuri). În programele de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ, sunt prevăzute stagii de practică de specialitate de 2-4 săptămâni pe an. Durata studiilor este de minimum 5 ani de activitate teoretică și practică, finalizată cu o diplomă conform Directivei CEE 36/2005. Durata practicii în bloc unic (perioadă compactă), în farmacia comunitară sau farmacia de spital, trebuie să fie de cel puțin 6 luni. Pentru creșterea șansei de inserție profesională a absolventului, se poate adăuga acesteia o lună de practică în laborator sau o lună de practică în industrie. Se impune existența contractelor care să asigure posibilitatea desfășurării stagiilor practice de specialitate monitorizate în farmacii publice (comunitare), farmacii de spital, laboratoare, industrie farmaceutică și cosmetică, depozite de medicamente, agreate de institutie.

Curricula minimă prevăzută de Directiva CEE 36/2005

I. Discipline minime obligatorii conform Directivei CEE 36/2005:

- Biologie vegetală și animală
- Fizică
- Chimie generală și anorganică
- Chimie organică
- Chimie analitică
- Chimie farmaceutică
- Analiza medicamentului
- Biochimie generală și aplicată
- Anatomie și fiziologie; terminologie medicală
- Microbiologie
- Farmacologie și Farmacoterapie
- Tehnologie farmaceutică
- Toxicologie
- Farmacognozie
- Legislație și deontologie

La disciplinele obligatorii din curricula minimă, în funcție de tradiția și specificul instituției, se pot adăuga și altele, tot cu titlu obligatoriu. Ele trebuie să fie cuprinse însă în totalul de 60 de credite ECTS anuale, diminuând astfel ponderea de credite a disciplinelor cuprinse în curricula minimă obligatorie a trunchiului comun.

II. Alte discipline obligatorii

- Metodologia cercetării științifice
- Management și marketing farmaceutic
- Biofarmacie
- Industria medicamentului și biotehnologii
- Medicamente biologice
- Farmacie clinică

- Biologie celulară
- Semiologie/patologie medicală
- Dermatofarmacie și cosmetologie
- Bromatologie/ chimia și igiena mediului,
- Chimie Fizică
- Limba română pentru programele de studii în limbă străină.

1.2.5.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie umană	Obligatorie
2.	Fiziologie umană	Obligatorie
3.	Fiziopatologie	Obligatorie
4.	Microbiologie	Obligatorie
5.	Biologie celulară și moleculară	Obligatorie
6.	Chimie generală și anorganică	Obligatorie
7.	Chimie organică	Obligatorie
8.	Matematică/informatica	Obligatorie

1.2.5.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr.crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Imunologie	Obligatorie
2.	Semiologie medicală/	Obligatorie
3.	Prim-ajutor/Urgențe medicale	Obligatorie
4.	Sănătate publică	Obligatorie
5.	Terminologie medicală	Obligatorie
6.	Chimie analitică și instrumentală	Obligatorie
7.	Chimie – fizică	Obligatorie
8.	Fizică farmaceutică	Obligatorie
9.	Botanică farmaceutică	Obligatorie
10.	Biochimie farmaceutică	Obligatorie
11.	Bioetică și deontologie	Obligatorie
12.	Patologie clinica	Obligatorie

1.2.5.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Analiza medicamentului	Obligatorie
2.	Asistență farmaceutică/Comunicarea cu pacientul	Obligatorie
3.	Biofarmacie	Obligatorie

4.	Bromatologie/chimia factorilor de mediu, igienă, nutriție	Obligatorie
5.	Chimie farmaceutică	Obligatorie
6.	Chimie terapeutică	Obligatorie
7.	Dermatofarmacie și cosmetologie	Obligatorie
8.	Farmacie clinică	Obligatorie
9.	Farmacognozie	Obligatorie
10.	Farmacologie	Obligatorie
11.	Farmacoterapie	Obligatorie
12.	Farmacovigilență	Opțională
13.	Fitoterapie	Opțională
14.	Industria medicamentului și biotehnologii	Obligatorie
15.	Legislație farmaceutică	Obligatorie
16.	Medicamente biologice	Obligatorie
17.	Medicamente homeopate și medicamente veterinare	Opțională
18.	Produse tehnico-medicale	Obligatorie
19.	Tehnologie farmaceutică	Obligatorie
20.	Toxicologie	Obligatorie

1.2.5.2.4 Disciplina complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatică medicală	Obligatorie
2.	Limbi moderne	Obligatorie
3.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
4.	Management și marketing	Obligatorie

1.2.5.2.5 Alte aspecte privind disciplinele programului de studii

Orice eliminare a unei discipline dintre cele de mai sus impune substituirea ei cu o alta, în strânsă legătură cu cea eliminată și înlocuind-o ca nivel de aptitudini și cunoștințe acumulate. Aceasta trebuie probată prin fișa disciplinei nou introduse. Pe lângă trunchiul comun obligatoriu, fiecărui an de studii i se pot asocia oferte de discipline opționale. Disciplinele opționale trebuie să fie o completare a disciplinelor obligatorii ale anului respectiv sau, dacă nu pot să aibă legătură cu acestea, a disciplinelor de specialitate în general. Disciplinele opționale trebuie să sprijine posibilitatea conturării unei traiectorii profesionale individuale pentru fiecare student. Ele nu trebuie să reprezinte repetarea în detaliu a unei componente a trunchiului comun și nu trebuie să depășească nivelul de cunoștințe necesar pregătirii de bază în farmacie, respectiv nivelul absolventului cu licență.

Unei discipline opționale i se poate alocă un număr de maximum 14 ore în totalitate și 2 credite ECTS, indiferent de tipul de activități prevăzute (teoretice sau practice). La începutul anului universitar, din oferta de discipline opționale studentul are obligația de a alege una, aceasta devenind obligatorie pentru studentul în cauză. Din acest motiv, la calculul totalului de 60 de credite ECTS / an, va intra o singură disciplină opțională pentru fiecare an de studii. Studentul are dreptul să urmeze mai multe discipline opționale pe an, acestea reprezentând un supliment de ore și credite în foaia sa matricolă.

Planul de învățământ al programelor de studii universitare de farmacie poate să conțină și

discipline facultative. Pentru acestea nu există restricție de ore, pentru că ele nu se creditează cu credite ECTS și nu se normează în statul de funcții (pot fi organizate suplimentar, pentru cei interesați). Ele pot să completeze pregătirea studentului la farmacie în arii specifice sau mai puțin specifice domeniului specialității, conturându-i astfel pregătirea intelectuală. În funcție de hotărârea senatului universității în cauză, ele pot să figureze în foaia matricolă a studentului.

Educația fizică este o disciplină complementară care primește credite în afara celor 60 ale unui an universitar. Aceste credite sunt suplimentare dar obligatorii pentru student.

Pentru domeniul Sănătate, programul de studii Farmacie, numărul de ore/săptămână poate fi mai mare de 28 de ore, dar nu mai mult de 29, cu aprobarea Senatului Universității.

În domeniul Sănătate, nu există forme de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță.

Activitățile didactice și celelalte activități care implică relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

În domeniul Sănătate, activitățile didactice care implică însușirea terminologiei de specialitate precum și relația directă cu pacientul se desfășoară în limba română.

Din bugetul total al timpului de studii 2/3 să fie reprezentat de activitățile practice (lucrări practice de laborator, practică în instituții ale sistemului de sănătate, seminarii) pentru formarea unor competențe și deprinderi de specialitate, iar restul de 1/3 activității teoretice (cursuri).

1.2.5.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Titlarii de disciplină întocmesc o fișă a disciplinei în care sunt menționate date referitoare la programul de studii, la disciplină, estimarea timpului necesar studentului într-un semestru, pentru parcurgerea tuturor activităților la disciplina respectivă, atât cel prevăzut în planul de învățământ, cât și cel necesar activităților individuale, condițiile necesare parcurgerii disciplinei, condițiile impuse pentru desfășurarea cursurilor și lucrărilor practice, competențele specifice dobândite de student după validarea examenelor la disciplină, obiectivele acesteia, conținutul activităților de curs și a activităților practice, la disciplina respectivă, cu numărul de ore aferent fiecărui capitol. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale, modalitățile de evaluare ale cunoștințelor dobândite și standardele minime de performanță solicitate.

1.2.5.4 Practica

Practica farmaceutică de specialitate se desfășoară în perioada vacanței de vară de la finele anilor I-IV. Pentru absolvenții anilor I-III: cuprinde 2 săptămâni (60 ore) și se desfășoară în farmacii comunitare sau de spital, practica farmaceutică de specialitate din anul IV se desfășoară pe o perioadă de 4 săptămâni (120 de ore) în farmacii comunitare, în laboratoare clinice, depozite de farmacie, industria de medicamente și cosmetice și farmacie de spital. În toate cazurile sunt încheiate contracte de colaborare și se realizează având la bază o tematică agreată de facultate sau ghiduri de practică elaborate de facultate.

Stagiul profesional: se desfășoară în anul terminal, cuprinde 26 săptămâni (6 luni) a câte 30 ore/săptămână, activitatea se desfășoară pe baza unui ghid elaborat de facultate.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.5.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.5.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.5.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență cuprinde elemente specifice domeniului sănătate-farmacie și este elaborată după metodologia proprie fiecărei universități.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.2.5.5.3 Examenul de licență

Examenul cuprinde următoarele probe:

- a) evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin proba scrisă (proba scrisă are și o componentă națională din tematica de rezidențiat); proba 1 poate avea și o probă practică
- b) prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență.

1.2.5.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior, dar și cu respectarea raportului cadre didactice/ studenți între 1/5 - 1/7.

1.2.5.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției.*

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Examenul de admitere evaluează în mod unitar cunoștințele de biologie și/sau chimie ale candidaților, în scopul verificării existenței nivelului necesar pentru începerea studiilor de Farmacie, în special pentru a asigura baza de cunoștințe necesare pentru aprofundarea și dezvoltarea disciplinelor fundamentale în domeniul Farmacie.

1.2.5.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Farmacie, numărul maxim de studenți se stabilește astfel încât raportul cadre didactice/studenți să fie de 1/5 – 1/7.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Farmacie, numărul maxim de studenți în grupă este de 10-13 pentru disciplinele cu lucrări practice de laborator.

1.2.5.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare.

1.2.5.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Farmacie, baza materială trebuie să cuprindă:

- spații de învățământ corespunzătoare;
  - dotare pentru fiecare amfiteatru: tablă, videoproiector, ecran de proiecție.
- Laboratoare pentru fiecare disciplină care are activitate practică:
- organizate specific, astfel încât să asigure lucrul individual al studenților și însușirea deprinderilor practice;

- dotare: bază materială corespunzătoare tipului de activitate practică, săli separate care să permită desfășurarea diferitelor activități practice (săli de balanțe, săli de aparatură etc.), mijloace de protecție (sisteme de filtrare și exhaustare aer, nișe etc.), gaz, apă rece, apă caldă, mobilier adecvat pentru activitățile practice.

Săli de seminar pentru disciplinele care nu au activitate practică:

- dotare: tablă, videoproiector, ecran de proiecție, computere.

Dotarea minimală pentru discipline este:

- aparatură care să permită lucrul individual al studenților;
- dotări materiale corespunzătoare ale laboratoarelor, pentru a permite deprinderea tehnică specifică.

Biobază sau acces la biobază.

Baza sportivă sau acces la bază sportivă.

Listă dotări materiale minime pentru specializările de farmacie

1. Tehnică de calcul corespunzătoare.

2. Aparatura de laborator: aparatele enumerate mai jos, iar din cele marcate cu asterisc minimum 80%:

1) Actograf – 1
2) Agitator magnetic – 10*
3) Aparat de analiză elementară – 1 (chimie organică/chimie anorganică/chimie farmaceutică)
4) Aparat de electroforeză – 2
5) Aparat de măsurat tensiunea la animal – 1
6) Aparat de testare a motilității – 2
7) Aparat electric de determinare a punctului de topire – 6*
8) Aparate Soxhlet – 5*
9) Baie cu ultrasunete – 2
10) Baie de organe – 2
11) Baie electrică – 20*
12) Balanță analitică – 30* (minimum 10 la chimie analitică)
13) Balanță digitală – 10*
14) Balanță farmaceutică – 15*
15) Calorimetru–2
16) Centrifugă cu răcire – 1
17) Centrifugă de laborator – 5*
18) Conductometru – 2
19) Criostat – 1
20) Cuptor de calcinare – 1
21) Cuvă (bac) cromatografic – 20*
22) Etuvă – 10*
23) Fotomicroscop – 1
24) Frigider – 3
25) Gaz cromatograf – 1
26) Higrometru – 1
27) HPLC – 2

28) Liofilizator – 1
29) Lupă – 5*
30) Mantale electrice – 5*
31) Matriță pentru supozitoare – 2
32) Microscop – 30* (la biologie vegetală și animală, farmacognozie)
33) Percolator – 5*
34) pH-metru – 5*
35) Picnometru – 5*
36) Pletismometru – 2
37) Polarimetru – 2
38) Poligraf – 2
39) Potențiommetru – 1
40) Potențiostat – 1
41) Refractometru – 3
42) Rotavapor – 4
43) Site de granulare – 2
44) Spectrofotometru UV-Vis – 5
45) Spectrometru IR – 1
46) Tensiometru – 2
47) Termoplacă pentru testul de durere la animal – 1
48) Test de dizolvare – 1
49) Ultratermostat – 2
50) Vâscozimetru Engel – 1
51) Vâscozimetru Hoppler – 1
52) Vâscozimetru rotațional – 1
53) Pompă peristaltică – 1
54) Sursă de tensiune stabilizată – 2
55) Omogenizator - 1
56) Compresor de aer – 1
57) Pompa peristaltică - 2
58) Densitometru – 1
59) Lampă UV - 2
60) Osmometru – 2

3. Vase și ustensile de laborator:

- Eprubete, baghete, pahare Berzelius, flacoane Erlenmeyer, baloane cu fund rotund / cu fund plat, baloane speciale (Würtlz, Kjeldahl, cu două sau trei găuri), sticle de ceas, cristalizoare, pâlnii simple, pâlnii Büchner, pâlnii cu material filtrant, pâlnii de extracție, refrigerente, vase de spălare/absorbție, vase Kitasato, exsicatoare, sticle pentru reactivi, pipete, pare pentru pipete, micropipete, biurete/microbiurete, cilindri gradați, pahare și flacoane gradate, baloane cotate, plăci Petri, lame de microscop, mojar, pistile, plăci cu godeuri, spatule, clești, bisturie, stativ, suporturi, trepiede, inele, cleme, becuri de gaz, termometre simple și electronice, truse de disecție, truse microscopice, truse densimetre, pulverizatoare (sprayer), trompă de apă (vid), pompă de vid.

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia

obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație a bazei de date electronice a bibliotecii și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

Alte observații specifice domeniului sau programelor de studii

Cel puțin 2/3 din personalul didactic titularizat, cu norma de baza la programul de studii farmacie trebuie să aibă pregătirea de bază în domeniul farmacie (studii de licență, doctorat în domeniul farmaciei).

1.2.6 Programul de studii: ASISTENȚĂ DE FARMACIE

1.2.6.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de Farmacie, numărul de posturi se stabilește astfel încât raportul* cadre didactice/studenti să fie de 1/5 – 1/7, iar raportul dintre personal auxiliar/cadre didactice este de 1/3-1/5.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent universitar se recomandă să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psihopedagogic în termen de 3 ani de la intrarea în universitate.

1.2.6.2 Conținutul procesului de învățământ

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de Farmacie, din bugetul total al timpului de studii 2/3 să fie reprezentat de activitățile practice (lucrări practice de laborator, practică în instituții ale sistemului de sănătate, seminarii) pentru formarea unor competențe și deprinderi de specialitate, iar restul de 1/3 activități teoretice (cursuri). În programele de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ, sunt prevăzute stagii de practică de specialitate de 2-4 săptămâni pe an. Durata studiilor este de minimum 3 ani de activitate teoretică și practică, finalizată cu o diplomă.

Durata practicii în bloc unic (perioadă compactă), în farmacia comunitară și/sau farmacia de spital, trebuie să fie de cel puțin 22 săptămâni (minim 500 ore). Pentru creșterea șansei de

inserție profesională a absolventului, se poate adăuga o perioadă de practică în laborator sau de practică în industrie. Se impune existența contractelor care să asigure posibilitatea desfășurării stagiilor practice de specialitate monitorizate în farmacii publice (comunitare), farmacii de spital, laboratoare, industrie farmaceutică și cosmetică, depozite de medicamente, agreeate de institutie.

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore pe săptămână	24-28
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	Minimum 2500
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	7-15
8. Durata practicii de specialitate	anii I-II: 2-4 săpt (60 de ore) anul III: 22 săpt (minim 500 ore)
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	Minimum 56 de ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Minimum 2 / an
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Minimum 1 ECTS**
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/2, cu o abatere admisă de $\pm$ 30%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ECST
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	2-3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Număr maxim studenți pe serie	100
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	10-15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	7/1-5/1

* Acestea nu cuprind stagiile de activități practice de specialitate

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-60
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notație	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

1.2.6.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie / opțională)
1.	Anatomie umană	Obligatorie
2.	Fiziologie umană	Obligatorie
3.	Fiziopatologie	Obligatorie
4.	Microbiologie	Obligatorie
5.	Patologie clinică	Obligatorie
6.	Biologie celulară și moleculară	Obligatorie
7.	Chimie generală și anorganică	Obligatorie
8.	Chimie organică	Obligatorie
9.	Matematică/informatică	Obligatorie

1.2.6.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Bazele chimice ale medicamentului (chimie anorganică și chimie organică)	Obligatorie
2.	Bazele fizico chimice ale preformulării medicamentului	Obligatorie
3.	Plante medicinale	Obligatorie
4.	Biochimie descriptivă și metabolică	Obligatorie

5.	Tehnici de analiza instrumentală	Obligatorie
6.	Semiologie medicală/Patologie clinică	Obligatorie
7.	Prim-ajutor	Obligatorie
8.	Terminologie farmaceutică și medicală	Obligatorie
9.	Elemente de nutriție	Obligatorie
10.	Bioetică și deontologie farmaceutică	Obligatorie

1.2.6.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Analiza medicamentului	Obligatorie
2.	Bazele tehnicii farmaceutice	Obligatorie
3.	Chimie terapeutică	Obligatorie
4.	Comunicare în farmacie	Obligatorie
5.	Elemente de tehnologie farmaceutică industrială	Obligatorie
6.	Elemente de toxicologie	Obligatorie
7.	Farmacologie	Obligatorie
8.	Fitoterapie	Obligatorie
9.	Noțiuni de farmacovigilență	Opțională
10.	Produse cosmetice	Obligatorie
11.	Produse homeopate și produse de uz veterinar	Optional
12.	Produse parafarmaceutice și tehnico-medicale	Obligatorie
13.	Produse vegetale	Obligatorie
14.	Suplimente alimentare	Obligatorie

1.2.6.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatică medicală	Obligatorie
2.	Limbi moderne	Obligatorie
3.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
4.	Elemente de management și marketing farmaceutic	Obligatorie

Alte aspecte privind disciplinele programului de studii: (*daca este cazul*).

1.2.6.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Titularii de disciplină întocmesc o fișă a disciplinei în care sunt menționate date referitoare la programul de studii, la disciplină, estimarea timpului necesar studentului într-un semestru, pentru parcurgerea tuturor activităților la disciplina respectivă, atât cel prevăzut în planul de învățământ, cât și cel necesar activităților individuale, precondițiile necesare parcurgerii disciplinei, condițiile impuse pentru desfășurarea cursurilor și lucrărilor practice, competențele specifice dobândite de

student după validarea examenelor la disciplină, obiectivele acestora, conținutul activităților de curs și a activităților practice, la disciplina respectivă, cu numărul de ore aferent fiecărui capitol. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale, modalitățile de evaluare ale cunoștințelor dobândite și standardele minime de performanță solicitate.

1.2.6.4 Practica

Practica farmaceutică de specialitate se desfășoară în perioada vacanței de vară de la finele anilor I-II, cuprinde 2-4 săptămâni și se desfășoară în farmacii comunitare sau de spital. În toate cazurile sunt încheiate contracte de colaborare și se realizează având la bază o tematică agreată de facultate sau ghiduri de practică elaborate de facultate.

Stagiul profesional: se desfășoară în anul III semestrul II, trebuie să fie de cel puțin 22 săptămâni (minim 500 ore), activitatea se desfășoară pe baza unui ghid elaborat de facultate.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.6.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.6.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.6.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de licență cuprinde elemente specifice domeniului sănătate-farmacie și este elaborată după metodologia proprie fiecărei universități.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.2.6.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul cuprinde următoarele probe:

- a) evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin proba scrisă
- b) prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență.

1.2.6.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior, dar și cu respectarea raportului cadre didactice / studenți între 1/5 și 1/7.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.2.6.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției*.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Examenul de admitere evaluează în mod unitar cunoștințele candidaților, în scopul verificării existenței nivelului necesar pentru începerea studiilor pentru Asistență de Farmacie, în special pentru a asigura baza de cunoștințe necesare pentru aprofundarea și dezvoltarea disciplinelor

fundamentale în domeniu.

1.2.6.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de Farmacie, numărul maxim de studenți se stabilește astfel încât raportul cadre didactice/studenți să fie de 1/5 – 1/7. (**Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.*)

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de Farmacie, numărul maxim de studenți în grupă este de 10-13 pentru disciplinele cu lucrări practice.

1.2.6.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare.

1.2.6.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Asistență de Farmacie, baza materială trebuie să cuprindă:

- spații de învățământ corespunzătoare;
- dotare pentru fiecare amfiteatru: tablă, videoproiector, ecran de proiecție.

Laboratoare pentru fiecare disciplină care are activitate practică:

- organizate specific, astfel încât să asigure lucrul individual al studenților și însușirea deprinderilor practice;
- dotare: bază materială corespunzătoare tipului de activitate practică, săli separate care să permită desfășurarea diferitelor activități practice (săli de balanțe, săli de aparatură etc.), mijloace de protecție (sisteme de filtrare și exhaustare aer, nișe etc.), gaz, apă rece, apă caldă, mobilier adecvat pentru activitățile practice.

Săli de seminar pentru disciplinele care nu au activitate practică:

- dotare: tablă, videoproiector, ecran de proiecție, computere.

Dotarea minimală pentru discipline este:

- aparatură care să permită lucrul individual al studenților;
- dotări materiale corespunzătoare ale laboratoarelor, pentru a permite deprinderea tehnică specifică.

Biobaza sau acces la biobază.

Bază sportivă sau acces la bază sportivă .

Listă dotări materiale minime pentru specializările de farmacie

1. Tehnică de calcul corespunzătoare.

2. Aparatura de laborator: aparatele enumerate mai jos, iar din cele marcate cu asterisc minimum 80%

- 1) Actograf – 1
- 2) Agitator magnetic – 10*
- 3) Aparat de analiză elementală – 1 (chimie organică/chimie anorganică/chimie farmaceutică)
- 4) Aparat de electroforeză – 2
- 5) Aparat de măsurat tensiunea la animal – 1

- 6) Aparat de testare a motilității – 2
- 7) Aparat electric de determinare a punctului de topire – 6*
- 8) Aparate Soxhlet – 5*
- 9) Baie cu ultrasunete – 2
- 10) Baie de organe – 2
- 11) Baie electrică – 20*
- 12) Balanță analitică – 30* (minimum 10 la chimie analitică)
- 13) Balanță digitală – 10*
- 14) Balanță farmaceutică – 15*
- 15) Calorimetru – 2
- 16) Centrifugă cu răcire – 1
- 17) Centrifugă de laborator – 5*
- 18) Compresor de aer – 1
- 19) Conductometru – 2
- 20) Criostat – 1
- 21) Cuptor de calcinare – 1
- 22) Cuvă (bac) cromatografic – 20*
- 23) Densitometru – 1
- 24) Etuvă – 10*
- 25) Fotomicroscop – 1
- 26) Frigider – 3
- 27) Gaz cromatograf – 1
- 28) Higrometru – 1
- 29) HPLC – 2
- 30) Lampă UV - 2
- 31) Liofilizator – 1
- 32) Lupă – 5*
- 33) Mantale electrice – 5*
- 34) Matriță pentru supozitoare – 2
- 35) Microscop – 30* (la biologie vegetală și animală, farmacognozie)
- 36) Omogenizator - 1
- 37) Osmometru – 2
- 38) Percolator – 5*
- 39) pH-metru – 5*
- 40) Picnometru – 5*
- 41) Pletismometru – 2
- 42) Polarimetru – 2
- 43) Poligraf – 2
- 44) Pompa peristaltică - 2
- 45) Pompă peristaltică – 1
- 46) Potențiommetru – 1
- 47) Potențiostat – 1
- 48) Refractometru – 3
- 49) Rotavapor – 4
- 50) Site de granulare – 2
- 51) Spectrofotometru UV-Vis – 5
- 52) Spectrometru IR – 1
- 53) Sursă de tensiune stabilizată – 2
- 54) Tensiometru – 2
- 55) Termoplacă pentru testul de durere la animal – 1
- 56) Test de dizolvare – 1

- 57) Ultratermostat – 2
- 58) Vâscozimetru Engel – 1
- 59) Vâscozimetru Hoppler – 1
- 60) Vâscozimetru rotațional – 1

3. Vase și ustensile de laborator:

- Eprubete, baghete, pahare Berzelius, flacoane Erlenmeyer, baloane cu fund rotund / cu fund plat, baloane speciale (Würtlz, Kjeldahl, cu două sau trei gături), sticle de ceas, cristalizoare, pâlnii simple, pâlnii Büchner, pâlnii cu material filtrant, pâlnii de extracție, refrigerente, vase de spălare/absorbție, vase Kitasato, exsicatoare, sticle pentru reactivi, pipete, pare pentru pipete, micropipete, biurete/microbiurete, cilindri gradați, pahare și flacoane gradate, baloane cotate, plăci Petri, lame de microscop, mojar, pistile, plăci cu godeuri, spatule, clești, bisturie, stativ, suporturi, trepiede, inele, cleme, becuri de gaz, termometre simple și electronice, truse de disecție, truse microscopice, truse densimetre, pulverizatoare (sprayer), pompă de apă (vid), pompă de vid.

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% sau posibilitatea de a accesa on line din orice altă locație a bazei de date electronice a bibliotecii din totalul de studenți și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

1.2.7 Programul de licență: COSMETICĂ MEDICALĂ ȘI TEHNOLOGIA PRODUSULUI COSMETIC

1.2.7.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea/acreditarea/evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Următoarele criterii normative/standarde se referă la toate posturile didactice constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcții cumulativ în care se includ posturile întregi sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare; în cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcții trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care universitatea a solicitat evaluarea ARACIS, sau după caz, din anul universitar în care se face vizita echipei de evaluare. În cazul evaluării în vederea autorizării, statul de funcții este un stat de funcții virtual.

1. Posturile didactice sunt constituite conform reglementărilor legale în vigoare, în state de funcții la începutul fiecărui an universitar.
2. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificarea și activitatea de cercetare în domeniul disciplinelor postului.
3. În vederea asigurării calității prestației didactice și de cercetare științifică, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic având norma de bază în universitatea în care funcționează/urmează să funcționeze programul evaluat, să fie de maxim două și de maxim una pentru un cadrul didactic asociat, fără a depăși în sistemul universitar, pentru ambele categorii de cadre didactice, în total trei norme legale corespunzătoare gradului său didactic, conform *Legii 1/2011, art.287, alin.(10), (11) și (12)*. Volumul activităților didactice ale personalului titular care excedează o normă, trebuie să respecte prevederile *art. 288, alin.1 al Legii 1/2011*.
4. Se recomandă ca facultatea/departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii *Cosmetică medicală și tehnologia produsului cosmetic*, personalul didactic trebuie să facă dovada competențelor în domeniul disciplinelor din curricula de pregătire.

În domeniul Sănătate, cadrele didactice care ocupă posturi de asistent universitar trebuie să aibă pregătire pedagogică atestată sau se obligă să absolve un program psihopedagogic în termen de 3 ani de la intrarea în universitate.

1.2.7.2 Conținutul procesului de învățământ

Principalii indicatori privind procesul de învățământ al programului de studii de licență *Cosmetică medicală și tehnologia produsului cosmetic* sunt centralizați în *Tabelul 3*.

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programul de studii de licență

INDICATOR		Nivel
1.	Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani /6 semestre
2.	Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni

3. Numărul de ore pe săptămână	20-24
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întregul ciclu al studiilor de licență	2350-2400
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180
6. Numărul de credite minime pe semestru	60
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	10-15
8. Durata practicii de specialitate	80-160 ore anul I, II 24 săpt. - anul III
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	40-50 ore în anul III semestrul II
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	1 ECTS - Practica de specialitate 30 ECTS - Stagiul practic
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	1 ECTS***
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/3 cu o abatere de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ECST
15. Numărul de săptămâni ale sesiunilor semestriale de examene	3/4 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	minimum 1/sesiune
17. Număr maxim studenți pe serie	50
18. Număr maxim studenți pe grupă IF	10-15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care prestează activități didactice la program	7/1-5/1

*** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii; promovarea disciplinei Educație fizică este obligatorie

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Structura generală a unui plan de învățământ va cuprinde:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu în funcție de categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	10-15
Discipline de domeniu	DD	15-20
Discipline de specialitate	DS	55-60
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline relevante pentru pregătirea în domeniu a studenților, disponibile conform opțiunilor instituțiilor	DR	Maxim 5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitatea disciplinelor

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	90-95
Discipline opționale (la alegere)	DA	5-10
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

1.2.7.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Anatomie umană	Obligatorie
2.	Fiziologie umană	Obligatorie
3.	Fiziopatologie	Obligatorie
4.	Microbiologie	Opțională
5.	Patologie clinica	Obligatorie
6.	Biologie celulară și moleculară	Opțională
7.	Chimie generală și anorganică	Obligatorie
8.	Chimie organică	Obligatorie
9.	Matematică/informatica	Opțională

1.2.7.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Plante medicinale	Obligatorie
2.	Semiologie medicală/Patologie clinica	Obligatorie
3.	Măsuri de prim ajutor și urgențe medicale	Obligatorie
4.	Elemente de nutriție	Obligatorie
5.	Noțiuni de biochimie	Obligatorie
6.	Fizică și biofizică aplicată	Obligatorie
7.	Imunologie și alergologie	Obligatorie
8.	Igienă-profilaxie și noțiuni de epidemiologie	Obligatorie
9.	Deontologie și etică profesională	Obligatorie
10.	Histologia și histopatologia pielii	Obligatorie
11.	Tehnici de analiză instrumentală și abilități de calcul	Obligatorie
12.	Sisteme disperse heterogene	Obligatorie
13.	Elemente și tehnici de comunicare	Obligatorie
14.	Microbiologia produsului cosmetic	Obligatorie

1.2.7.2.3 Discipline de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Analiza produsului dermato-cosmetic	Obligatorie
2.	Chimia ingredientelor cosmetice și farmaceutice I – chimie anorganică	Obligatorie
3.	Chimia ingredientelor cosmetice și farmaceutice II – chimie organică	Obligatorie
4.	Cosmetica corectivă și decorativă	Obligatorie
5.	Cosmetovigilență	Obligatorie
6.	Echipamente, produse și tehnici de dermato-cosmetică	Obligatorie
7.	Elemente de farmacologie în dermatocosmetologie	Opțională
8.	Fitopreparate în dermato-cosmetologie	Obligatorie
9.	Gimnastică medicală de relaxare și tehnici de masaj	Obligatorie
10.	Industria cosmetică și farmaceutică	Obligatorie
11.	Noțiuni de dermatologie clinică	Obligatorie
12.	Parfumuri și aromoterapie	Obligatorie
13.	Practică de specialitate – anul I	Obligatorie
14.	Practică de specialitate – anul II	Obligatorie
15.	Produse biologice	Obligatorie
16.	Produse de origine vegetală în cosmetică	Obligatorie
17.	Produse și proceduri de întreținere	Obligatorie
18.	Produse tehnico-medicale	Obligatorie
19.	Stagiu de specialitate – anul III	Obligatorie
20.	Tehnici și proceduri de medicină estetică	Obligatorie
21.	Tehnologia produselor cosmetice și farmaceutice	Obligatorie
22.	Terminologie cosmetică, farmaceutică și medicală	Opțională
23.	Toxicologie și dermato-cosmetică	Obligatorie

1.2.7.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Informatică medicală	Obligatorie
2.	Limbi moderne	Obligatorie
3.	Metodologia cercetării științifice	Obligatorie
4.	Marketing și legislație	Obligatorie
5.	Educație fizică	Obligatorie

Alte aspecte privind disciplinele programului de studii:

În domeniul Sănătate, pentru programul de studiu Cosmetică medicală și tehnologia produsului cosmetic, din bugetul total al timpului de studiu 2/3 să fie reprezentat de activitățile practice (lucrări practice de laborator, practică în instituții ale sistemului de sănătate, seminarii) pentru formarea unor competențe și deprinderi de specialitate, iar restul de 1/3 activității teoretice (cursuri). În programele de studii universitare de licență pentru care s-au elaborat planurile de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de specialitate de 2-4 săptămâni pe an. Durata studiilor este de minimum 3 ani de activitate teoretică și practică, finalizată cu o diplomă.

Durata practicii în bloc unic (perioadă compactă), în unitate cu profil cosmetic și/sau dermato-cosmetic, industria produselor cosmetice trebuie să fie de cel puțin 22 săptămâni (minim 500 ore). Se impune existența contractelor care să asigure posibilitatea desfășurării stagiilor practice de specialitate monitorizate în saloane cosmetice, clinici de dermato-cosmetică, clinici de estetică medicală, farmacii publice (comunitare), laboratoare, industria farmaceutică și cosmetică, depozite de medicamente, agreate de facultate.

1.2.7.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Titularii de disciplină întocmesc o fișă a disciplinei în care sunt menționate date referitoare la programul de studii, la disciplină, estimarea timpului necesar studentului într-un semestru, pentru parcurgerea tuturor activităților la disciplina respectivă, atât cel prevăzut în planul de învățământ, cât și cel necesar activităților individuale, condițiile necesare parcurgerii disciplinei, condițiile impuse pentru desfășurarea cursurilor și lucrărilor practice, competențele specifice dobândite de student după validarea examenelor la disciplină, obiectivele acestora, conținutul activităților de curs și a activităților practice, la disciplina respectivă, cu numărul de ore aferent fiecărui capitol. În fișele disciplinelor sunt menționate și titlurile bibliografice pe care studenții le pot consulta în cadrul activității individuale, modalitățile de evaluare ale cunoștințelor dobândite și standardele minime de performanță solicitate.

1.2.7.4 Practica

Practica cosmetică de specialitate se desfășoară în perioada vacanței de vară de la finele anilor I-II, cuprinde 2- 4 săptămâni (120 ore) și se desfășoară în saloane cosmetice sau clinici de dermato-cosmetică. Stagiul profesional se desfășoară în anul III semestrul II, trebuie să fie de cel puțin 22 săptămâni (minim 500 ore), iar activitatea se desfășoară pe baza unui ghid elaborat de facultate.

În toate cazurile sunt încheiate contracte de colaborare, iar activitățile se realizează având la bază o tematică agreată de facultate sau ghiduri de practică elaborate de facultate.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

1.2.7.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ oferă informații și date despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspect de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament de formare profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență / master*).

Competențele profesionale și transversale dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii sau continuarea studiilor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ dispune de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de sprijin a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.7.5.1 Evaluarea studenților

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în spațiile aferente

procesului didactic, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin a unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Nota înregistrată la evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

1.2.7.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice specifice domeniului.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator este responsabil, împreună cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării.

1.2.7.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior, pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității*.

Examenul cuprinde următoarele probe:

- a) evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin proba scrisă
- b) prezentarea și susținerea publică a lucrării de licență

1.2.7.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în conformitate cu HG în vigoare în anul respectiv privind structura instituțiilor de învățământ superior, dar și cu respectarea raportului* cadre didactice/studenți între 1/5 și 1/7 și personal auxiliar/cadre didactice de 1/3 - 1/5.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.2.7.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu *Metodologia-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu reglementările legale în vigoare, precum și cu metodologiile proprii ale instituției*.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de Studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Examenul de admitere evaluează în mod unitar cunoștințele candidaților, în scopul verificării existenței nivelului necesar pentru începerea studiilor de Cosmetică medicală. Tehnologia produsului cosmetic, în special pentru a asigura baza de cunoștințe necesare pentru aprofundarea și dezvoltarea disciplinelor fundamentale în domeniu.

1.2.7.6.2 Criterii privind stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În domeniul Sănătate, pentru programul de studiu Cosmetică medicală și tehnologia produsului cosmetic, numărul maxim de studenți se stabilește astfel încât raportul* cadre didactice/studenți să fie de 1/5 – 1/7. Numărul maxim de studenți în grupă este de 10-15 pentru disciplinele cu lucrări practice de laborator.

*Raportul trebuie calculat considerând toți studenții și toate cadrele didactice titulare plus 30% cadre didactice asociate.

1.2.7.7 Cercetarea științifică

În domeniul Sănătate, personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă sau în domenii interdisciplinare.

1.2.7.8 Baza materială

În domeniul Sănătate, pentru programul de studii Cosmetică Medicală. Tehnologia produsului cosmetic, baza materială trebuie să cuprindă:

- spații de învățământ corespunzătoare;
- dotare pentru fiecare amfiteatru: tablă, videoproiector, ecran de proiecție.

Laboratoare pentru fiecare disciplină care are activitate practică:

- organizate specific, astfel încât să asigure lucrul individual al studenților și însușirea deprinderilor practice;
- dotare: bază materială corespunzătoare tipului de activitate practică, săli separate care să permită desfășurarea diferitelor activități practice (săli de balanțe, săli de aparatură etc.), mijloace de protecție (sisteme de filtrare și exhaustare aer, nișe etc.), gaz, apă rece, apă caldă, mobilier adecvat pentru activitățile practice.

Săli de seminar pentru disciplinele care nu au activitate practică:

- dotare: tablă, videoproiector, computere.

Dotarea minimală pentru discipline este:

- aparatură care să permită lucrul individual al studenților;
- dotări materiale corespunzătoare ale laboratoarelor, pentru a permite deprinderea tehnică specifică.

Biobaza sau acces la biobază.

Bază sportivă sau acces la bază sportivă .

Listă dotări materiale minime

1. TEHNICĂ DE CALCUL CORESPUNZĂTOARE.

2. APARATURA DE LABORATOR- caracteristică fiecărei discipline, în conformitate cu specificul acesteia: Osmometru – 2

3. **Aparatură specifică programului de studiu: Cosmetică Medicală. Tehnologia produsului cosmetic:**

- 1) Aparat pentru diagnosticul cosmetic al tenului – 1
- 2) Combina cu ultrasunete si microdermoabraziune-1
- 3) Corneometru-1
- 4) Cutometru -1
- 5) Electroderm -1
- 6) Galvanoderm -1
- 7) Lupă cu dioptrii - 3
- 8) Mexamtru-1
- 9) Pat cosmetic -3
- 10) pH-metru cutanat-1
- 11) Sterilizator cosmetic cu lampa UV – 1
- 12) Sterilizator cosmetic cu lampa UV – 1
- 13) Tewamtru-1
- 14) Vapozone -3

4. VASE ȘI USTENSILE DE LABORATOR:

Eprubete, baghete, pahare Berzelius, flacoane Erlenmeyer, baloane cu fund rotund/cu fund plat, baloane speciale (Würtlz, Kjeldahl, cu două sau trei gături), sticle de ceas, cristalizoare, pâlnii simple, pâlnii Büchner, pâlnii cu material filtrant, pâlnii de extracție, refrigerente, vase de spălare/absorbție, vase Kitasato, exsicatoare, sticle pentru reactivi, pipete, pare pentru pipete, micropipete, biurete/microbiurete, cilindri gradați, pahare și flacoane gradate, baloane cotate, plăci Petri, lame de microscop, mojar, pistole, plăci cu godeuri, spatule, clești, bisturie, stative, suporturi, trepiede, inele, cleme, becuri de gaz, termometre simple și electronice, truse de disecție, truse microscopice, truse densimetre, pulverizatoare (sprayer), trompă de apă (vid), pompă de vid.

În domeniul Sănătate, biblioteca cu fond de carte propriu acoperă minimum bibliografia obligatorie pentru 50% dintre studenți, abonamente la reviste, inclusiv în format electronic și dispune de un număr de locuri în sălile de lectură egal cu minimum 10% din totalul de studenți și rețea de calculatoare cu acces la Internet.

STANDARDE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII DE MASTER (CICLUL II) DOMENIUL DE MASTERAT: MEDICINĂ, MEDICINĂ DENTARĂ ȘI FARMACIE

Tabelul 4. –Domeniile de studii universitare master (DM) cărora se adresează standardele Comisiei de Specialitate nr 12

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
30	Științe biologice și biomedicale	Medicină
		Medicină dentară
		Farmacie

Sursa: HG 376/18.05.2016, privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017.

HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016

Hotărârea nr. 402/2016 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2016-2017

2.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.1.1 Master profesional

Îndeplinirea misiunii programului de master profesional, presupune atingerea mai multor obiective de formare profesională ale specialistului prin adaptarea continuă a modalităților de desfășurare a studiilor medicale aprofundate în unul din cele 3 domenii, fiind astfel în măsură să se asigure formarea de absolvenți și specialiști competitivi prin:

- cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și în cadrul acesteia a dezvoltărilor teoretice, metodologice, practice și științifice specifice programului și domeniului (medicină, medicină dentară, farmacie).
- utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru interpretarea și explicarea unor situații noi specifice domeniului sănătate, în contexte mai largi asociate domeniului.
- aplicare, transfer și rezolvare de probleme, adică rezolvarea de probleme teoretice și practice noi, în situații incomplet definite (conceptual și metodologic).
- reflexie critică și constructivă (formularea judecăților de valoare și fundamentarea deciziilor constructive).
- elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare în domeniul Sănătate sau domenii conexe ce susțin dezvoltarea acestuia, utilizând inovativ un spectru de metode cantitative și calitative.
- acumularea cunoștințelor și abilităților necesare promovării eficiente a sănătății prin perspectiva noului specialist, alături de prevenirea afecțiunilor populației interesate de demersul aprofundat; capacitatea de a evalua, interpreta și aplica studii științifice comunitare, prevenționale sau terapeutice, urmate de comunicarea și diseminarea rezultatelor către populație în sens educațional și de intervenție strategică prevențională;
- abilitatea de a folosi limbaje specifice de comunicare, în relația cu pacientul, cu ceilalți membri din echipă, cu comunitatea sau agențiile guvernamentale de interes.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență din domenii conexe programului pe care îl urmează și care trebuie definite prin condițiile de admitere.

Formațiile de studii sunt de maximum 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar. Pentru disciplinele aplicative care se derulează în laboratoare de specialitate sau în unități medico-sanitare numărul maxim de studenți / grupă este de 15

Un program de studii de master profesional se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

La programele de masterat care au o componentă internațională, în planul de învățământ există cel puțin două discipline care să dezvolte competențe de conversație într-o limbă de circulație internațională.

2.1.2 Master de cercetare științifică

Îndeplinirea misiunii programului de master științific, presupune atingerea mai multor obiective de formare profesională ale specialistului prin capacitatea de analiză și sinteză, aplicabilă în orice context profesional și social, bazată pe utilizarea unor metode științifice riguroase și a resurselor teoretice de informație (cărți, reviste, rapoarte, internet, mass-media), capacitatea de a evalua date statistice, studii și rapoarte medicale științifice, din punct de vedere al rigorii abordărilor, a importanței temei alese și relevanța pentru practica științifică.

Formarea de absolvenți și specialiști competitivi prin:

- cunoașterea sistematică, avansată a conceptelor, a metodelor de cercetare, a controverselor și noilor ipoteze specifice domeniului; comunicarea cu specialiști din domenii conexe.
- abilități de muncă individuală și în echipă, cu planificarea activității și managementul timpului, capacitatea de a proiecta și de a realiza experimente și inovații; deprinderi practice de muncă în laborator și utilizarea tehnicilor avansate de analiză, conștientizarea aplicațiilor practice ca o metodă eficientă de învățare.
- abilitatea de a concepe și redacta un raport de cercetare sau un studiu științific prin corelarea rezultatelor muncii profesionale cu informația de specialitate.
- cunoașterea și respectarea regulilor de etică și deontologie medicală.
- capacitatea de a aplica metode epidemiologice avansate în domeniul cercetării în sănătate.
- inițierea și dezvoltarea inovatoare de proiecte teoretice și practice complexe, evaluarea critic constructivă a acestora, identificarea priorităților de cunoaștere și a celor aplicative ale domeniului, ce pot fi finalizate ulterior prin continuarea acestora în ciclul studiilor doctorale.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studii de master de cercetare științifică se individualizează prin planul său de învățământ, în care raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,5:1,8.

2.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80% să fie angajați cu norme de bază.

Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.3 Organizarea procesului de învățământ

Planul de învățământ poate fi structurat pe 2-4 semestre, având în medie 5 discipline obligatorii; la care se pot adăuga 1-2 discipline opționale/an.

În cazul masteratelor de cercetare însumând 120 de credite, se vor include în planul de învățământ până la 30 de credite dedicate cercetării teoretice și aplicative, practicii și elaborării lucrării de disertație (activități desfășurate pe parcursul ultimului semestru).

Volumul activităților didactice directe, față în față, este de 10 – 16 ore săptămânal, pentru studiile universitare de masterat

Programele de studii de masterat din domeniile *Medicină, Medicină Dentară și Farmacie* vor avea între 4 și 8 discipline pe semestru; acestea pot fi definite și ca module de discipline cu caracter general.

Tabelul 7. Centralizator indicatori privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

Indicator	Nivel
1. Durata programelor de master	a) 1 an -2 semestre b) 1,5 ani–3 semestre c) 2 ani – 4 semestre
2. Numărul total de credite obligatorii	a) 60 ECTS a) 90 ECTS b) 120 ECTS
3. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni
4. Numărul de ore pe săptămână	10-16 ore
5. Numărul de ore didactice organizate pentru întregul ciclu al studiilor de master	a) 280-448 ore b) 420-672 ore c) 560- 896 ore
6. Numărul de discipline pe semestru	4- 8
7. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
8. Numărul de credite alocat unei discipline	4–7 ECTS
9. Durata minimă a practicii de specialitate	Minim 3 săptămâni
10. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație	Min. 2 săptămâni Pentru programele derulate pe parcursul a 2 ani se poate alocă un semestru pentru elaborarea lucrării de licență și practică de specialitate comasată
11. Numărul de credite alocate promovării lucrării de disertație	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor aplicative și cele de curs	1/2 cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
13. Ponderea examenelor în total evaluări finale	Min 50%
14. Numărul minim de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2 săpt.
15. Număr minim de săptămâni sesiune restanță	1 săpt.

16. Numărul maxim de studenți pe serie	50 pentru masterele de cercetare 75 pentru masterele profesionale
17. Numărul maxim de studenți pe grupă	25 pentru seminar 15 pentru activitățile aplicative

Cel puțin jumătate din totalul evaluărilor pe semestru vor fi examene.

2.4 Practica

Pentru programele de master din domeniul Sănătate vor fi prevăzute stagii de practică derulate pe parcursul semestrelor, pe perioada verii, precum și ore destinate elaborării lucrării de disertație, în ultimul semestru de studii. În toate cazurile, practica se realizează având la bază o tematică agreată de facultate sau ghiduri de practică elaborate de facultate.

Master profesional:

- realizarea unui management eficient al conceperii, proiectării, planificării și organizării activităților specifice;
- utilizarea eficientă a resurselor informaționale IT, științifice și de specialitate, privind cariera profesională;
- aplicarea unor tehnici eficiente de comunicare interumană în relație cu profesia și particularitățile individuale ale persoanelor din anturajul profesional.

Master științific:

- realizarea unor proiecte de cercetare, de elaborarea unor articole sau studii științifice, a lucrării de disertație etc.;
- pregătire de specialitate privind cercetarea științifică, metodologia elaborării, implementării și diseminării studiilor și cercetărilor în domeniu.

2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de disertație trebuie să evidențieze contribuția personală a fiecărui absolvent la procesul de cunoaștere.

Număr minim de ore și credite alocate pe parcursul a 1-2 semestre terminale.

Tema lucrării se alege cel mai târziu la începutul penultimului semestru de studii și poate fi schimbată de maxim 2 ori, cu avizul coordonatorului științific.

Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor se efectuează pe o temă specifică programului de studii, având prevăzut în Planul de învățământ în ultimul an de studii) un număr de minim 56 de ore.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ

lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Conducătorii științifici ai lucrării de disertație este responsabil, împreună cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere rezolvarea unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație vizează capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS în plus față de cele aferente programului de studii.

2.6 Lista laboratoarelor de specialitate

În domeniul Sănătate, pentru programele de master, baza materială trebuie să cuprindă:

- spații de învățământ corespunzătoare;
- dotare corespunzătoare pentru fiecare amfiteatru: tablă, videoproiector, ecran de proiecție.

Universitățile vor pune la dispoziție laboratoare didactice și de cercetare adecvate tematicii și disciplinelor de studiu și să facă dovadă existenței convențiilor de practică pentru toate disciplinele din planul de învățământ

Alte observații specifice domeniului/programeelor de master

Universitatea care organizează studii universitare de master trebuie să fie acreditată și să deruleze programe de licență acreditate din domeniul programului de master evaluat.

Planul de învățământ trebuie să conțină discipline de aprofundare și discipline de sinteză, de cunoaștere avansată, cu conținut și activități aplicative corespunzătoare misiunii asumate; orele aplicative pot fi: seminare, laboratoare și proiecte.

**Președinte Comisie,
Prof. univ. dr. Grigore BĂCIUȚ**

**Secretar Comisie,
Prof. univ.dr. Daniela ION**

Data: 27.12.2016